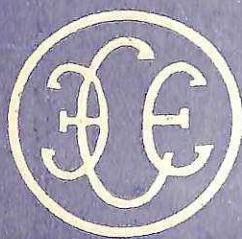


ΕΛΛΗΝΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΟΥ
ΕΘΝΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΤΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ



ΑΘΗΝΑΙ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ
1938



ΕΛΛΗΝΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

HELLÉNIS

Revue mensuelle du Conseil National des femmes Héliennes

ΟΡΟΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ:

Συνδρομή έτησία	Δρ. 100
Έξάμηνος	» 60
Έξωτερικού έτησία	» 200
» έξάμηνος	» 100

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ:

Άπλου	Δρ. 10
Διπλου	» 15
Αί συνδρομαί έρχονται την 1ην Ιανουαρίου και είναι προπληρωτέαι.	

Διεύθυνσις και Γραφεία: Άλεξάνδρου Σούτσου 26

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

Έπιδόματα γάμου και τέκνων στις γυναίκες υπαλλήλους υπό Άγνης Ρουσοπούλου.—Στήλη Ειρήνης.—Ένα παλιό Έργόχειρο, διήγημα υπό Κλεαρ. Δίπλα—Μαλάμου. Τη χρυσή μου καντήλα, ποίημα υπό Δ. Ν. Παναγιωτίδου.—Προσωπείο, υπό Άδας Νέγκρι.—Τό μαγάρι, υπό Άννας Μπεκιάρη.—Η Φιλολογική Συντροφιά Κυριών Άλεξανδρείας, υπό Άγγ. Παναγιωτάτου.—Άπό τὰ τραγούδια τής Μοναξιάς, υπό Διαλ. Ζευγώλη.—Ο άγώνας τών γυναικών τής Κίνας.—Θεατρική Στήλη, υπό Κατ. Κακούρη.—Μουσική κίνησης υπό Μ. Τ. Μ.—Στήλη Κοιν. Προοίσις.—Δέν είνε τρόπος, ποίημα Ίωαν. Βηλαρά.—Κριτικά σκίτσα υπό Τέλλου Άγρα.—Έκδόσεις.—Ο λόγος περί ευτυχίας, υπό Λουκίας.—Ειδήσεις.—Πρακτικά Συμβουλαί.—Θαλασσινά ντερτλήδικα, ποίημα υπό Άθ. Μαυμέλη.—Στήλη για τίς μητέρες.—Μόδες.

SOMMAIRE:

Un supplement d' appointment est accordé aux employées mariées et mères de familles, par Agnes Rhoussooulou.—Colonne de la paix.—Une vieille broderie, nouvelle par kle. Dipla—Malamou.—Poèmes par Despo Panajotidou, Ada Negri D. Zeugoli Anna Bekiari, Jean Villaras et Ath. Mammelis.—L' Union litteraire des dames d' Alexandrie, pas Ang. Panajotatou.—Le combat des Ghinoises.—Critique théatrale, par Cath. Cacouri.—Critique musicale par M.T.M. Assistance publique.—Nouveaux livres, éditions.—Nouvelles.—Conseils pratiques.—Colonne des mères.—Modes.—

Η επί του έξωφύλλου εικόνα παριστάνει την άκτή του Μεγάλου Πεύκου κοντά στα Μέγαρα και μάς παρεχωρήθη ευγενώς από τον Τουρισμό.

Έπί τής Συντάξεως: ΕΛΕΝΗ ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ

Θά έπλεγε κανείς Ένα θαύμα.,,ή Δ^ς Ράμσει

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΩΣ ΕΞΑΝΑΝΟΙΩΣΑ ΜΕΣΑ
ΣΕ ΜΙΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑ



Αόθεντική φωτογραφία τής
Δίδος Μαργκότ Ράμσεϋ

«Μου φαίνεται σαν θαύμα», γράφει ή Δ^ς Ράμσεϋ. «Δέν θά έφανταζόμην πό τε ότι θά κατώρθωνα ν' αλλάξω μόλις έντός έβδομάδος. Όλοι οί φίλοι μου μου λέγουν ότι φαίνομαι νεωτέρα και δυό φορές πειό έλκυστική. Αί φίλες μου ζηλεύουν πραγματικώς τό θαυμάσιον χρώμα μου και καίγονται από την έπιθυμία νά μαθουν πώς τό έπέτυχα».

Έν πρώτοις μεταχειρίζεσθε κάθε βράδυ προτού κατακλιθίτε την Κρέμαν Τοκαλόν, τροφήν διά την έπιδερμίδα, χρώματος ρόζ. Περιέχει «BIOCEL» στοιχείον νεότητος. άνακαλιγδέν παρα του Καθηγητού Dr. Stejskal του Πανεπιστημίου τής Βιέννης. Τρέφει και ξανανοιώνει την έπιδερμίδα κατά τον ύπνον σας. Άφαιρεί ρυτίδας και γραμμάς. Ευπιάτε νεωτέρα κάθε πρωί. Διά την ήμεραν μεταχειρίζεσθε την Κρέμα Τοκαλόν χρώματος λευκού, μη λιπαρά, τροφήν διά την έπιδερμίδα. Καθιστά λευκήν, γλυκειά και βελοντέ την σκουρότερη και ξηρότερη έπιδερμίδα· διαλύει τά μαύρα στίγματα και τάς άτελειάς· συσφίγγει τούς διεσταλμένους πόρους. Κάμετε αυτό τό μαγευτικό και νεάζον χρώμα που μπορεί νά δώση μόνον ή Κρέμα Τοκαλόν, τροφήν διά την έπιδερμίδα.

Πωλείται παντού. Έγγυώμεθα ευτυχή άποτελέσματα άλλως τά χρήματα έπιστρέφονται.



Αόθεντική φωτογραφία, ουχι ρετουσαρισμένη, τής Δίδος Ράμσεϋ, ληφθείσα 7 ήμερας άργότερα.



ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΓΕΙΡΟΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΟΡΕΑ Α. Παπακωνσταντίνου
ΗΜΕΡΟΜ. 10-9-81
ΑΡΙΘ. 30254



Βαθειές φυσικές σκάλες

...δίδουν στο πρόσωπο μία γοητευτική χάρι και δείχνουν μαλλιά υγιή και περιποιημένα. Παρόμοια μαλλιά μπορείτε και σεις να αποκτήσετε. Ξεπλύνετε με προσοχή - έπειτα από το λούσιμο - τα μαλλιά σας με "Σεβεκλά", το όποιο τα αποστειρώνει και εξουδετερώνει τα αλκαλικά άλατα, τους καταστροφείς των μαλλιών.

● Δύο ειδών Σαμπουάν Τέτ-Νου.

άρ υπάρχουν: το Σαμποντόρ για τα ξαν-

θά και το Σαμποζάν για τα σκούρα,

όπως και το υγρό Σαμπουάν συνδυασμένο με το "Σεβεκλά", "Υγι-

εινή και οικονομική περιποίησης των μαλλιών. ● Φιάλη Δρχ. 80 και 50.

Ζητήτε από τους κομμωτές να λούσουν τα μαλλιά σας με το "ΟΝΑΛΚΑΛΙ" του Τέτ-Νουά. Ταχύτης, υγεία και ωμορφιά.

ΣΑΜΠΟΥΑΝ ΤÊTE-NOIRE

avec cheveclat

ΔΡΧ. 12.50

ΓΕΝΙΚΟΣ ΑΝΤ/ΠΟΣ: ΟΙΚΟΣ Π. Ι. ΜΑΓΚΡΙΩΤΗΣ, ΕΡΜΟΥ-ΝΙΚΗΣ 10-ΤΗΛ. 25-739

ΠΡΩΙ ΚΑΙ
ΒΡΑΔΥ

OREODONT

ΔΑΜΒΕΡΓΗ

Πρίν γεννηθῇ τὸ παιδί

Τὸ νέο βιβλιάριον CLAXO πραγματευόμενον περὶ τῆς ζωῆς τῆς γυναικὸς κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἐγκυμοσύνης παρέχεται δωρεάν παρὰ τῶν ἀντιπροσώπων.

ΣΤΑΜ. ΧΑΡΒΑΛΙΑΣ Α. Ε.

..... ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ 22 - ΑΘΗΝΑΙ

Ταχυδρομικῶς ἀποστέλλεται ἔναντι λήψεως γραμματοσήμου τριῶν Δραχμῶν.

ΜΕΤΑΞΩΤΑ ΧΡΥΣΑΛΙΔΟΣ



Σίγμα βελούδο

ΝΕΑΝΙΚΟ
ΛΕΠΤΑ ΑΡΩΜΑΤΙΣΜΕΝΟ
ΚΑΘ' ΟΛΗΝ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑΝ
ΜΕ ΤΗΝ ΠΟΥΔΡΑ



FORVIL
AUX 5 FLEURS.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

ΤΟ ΜΙΚΡΟ ΚΟΥΤΙ ΔΡΧ. 38

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΚΟΥΤΙ ΔΡΧ. 58

Γεν. Αντιπρόσωπος ἐν Ἑλλάδι: Αἰλῆς, Θεοχάρης - Αἰόλου 31 Τηλ. 25 202

ΜΕΤΑΞΩΤΑ ΧΡΥΣΑΛΙΔΟΣ



**ΟΧΙ ΨΗΓΜΑΤΑ, ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΝΑ ΕΠΙΦΕΡΟΥΝ
ΑΛΛΟΙΩΣΙΝ ΚΑΙ ΝΑ ΚΑΤΑΣΤΡΕΦΟΥΝ
ΤΟ ΣΜΑΛΤΟ ΤΩΝ ΟΔΟΝΤΩΝ**

Οδοντόκρεμες, έμπεριέχουσιν ψήγματα ή άλλα παρόμοια σκληρά συστατικά είναι καταστρεπτικά για τα σμάλτα των δοντών. Η ΚΟΛΥΝΟΣ δέν περιέχει γρανίτην, είναι δέ εύχαριστη κατά την διάρκειαν του καθαρισμού. Πιστοποιήσατε μόνοι σας τ' άνωτέρω. Επιθέσατε μίαν μικράν ποσότητα ΚΟΛΥΝΟΣ επί ενός καθαρού ύφασματος και γυαλίσατε ένα όξειδωμένον μέταλλον. Θα παρατηρήσατε ότι η ΚΟΛΥΝΟΣ καθαρίζει και γυαλίζει την επιφάνειά του χωρίς ν' αλλοιώνη, άκριβώς όπως καθαρίζει και γυαλίζει τούς δόντας, χωρίς νά προκαλή την παρ' μικροτέραν καταστροφήν εις το σμάλτο των

ΚΟΛΥΝΟΣ
Η ΑΝΤΙΣΗΠΤΙΚΗ
ΟΔΟΝΤΟΚΡΕΜΑ

ΛΑΜΠΡΥΝΑΤΕ ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΣΑΣ ΜΕ "ΚΟΛΥΝΟΣ"

ΕΞΕΛ. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ: ΜΩΡΙΣ ΦΑΡΑΤΖΗ Α.Ε. ΑΘΗΝΑΙ



Αυτή είναι επιτυχία

Νά βρῆτε τὴν πούδρα πού πηγαίνει στὸν τύπο σας. Γι' αὐτὸ ζητεῖτε τὴν Μυστικὸν Πούδρα καὶ τὸ Κομπάκτ Μυστικὸν σύμφωνα με τὸν πίνακα τοῦ Σέρκ πού εὐρίσκεται εἰς ὅλα τὰ καταστήματα καὶ σὰς λέγει ποῖος συνδυασμὸς πηγαίνει καλύτερα στὴν ἐπίδερμίδα σας, τὰ μαλλιά καὶ τὰ μάτια σας. Ἡ πούδρα Μυστικὸν τοῦ Σέρκ στρώνει τόσο καλὰ στὴν ἐπίδερμίδα σας ὥστε ἀφομοιώνεται μ' αὐτήν. Πούδρα Μυστικὸν σὲ κουτιά τῶν Δρ. 80.- καὶ 50.- Κομπάκτ Μυστικὸν Δρ. 40.- Ἐναντὶ 3δρ. γραμμῆς ἀποστέλλεται δαίγμα πούδρας καὶ Κομπάκτ. Γεν. Ἀντ.: Οἶκος Π. Ι. Μαγκριώτη, Νίκης 10, Ἀθῆναι.

**νούδρα
Mystikum**

SCHERK

Ἡ Ροσιὸν ωροσώπων Scherk βανανειώνει τὸ δέριμα, ὡμορφαίνει τὸ ωροσώπο. Ζητήσατε γιαλίδια τῶν δραχ. 90. καὶ 55.

ΜΕΤΑΞΩΤΑ ΧΡΥΣΑΛΙΔΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΟΥΤΣΟΥ, 26

ΕΤΟΣ ΙΗ'

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1938

ΑΡΙΘ. 4

ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΓΑΜΟΥ ΚΑΙ ΤΕΚΝΩΝ

ΣΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ

Ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, πού ἔχει στὸ προσωπικὸ τῆς ἓνα μεγάλο ποσοστὸ ἀπὸ γυναῖκες ὑπαλλήλους, σκέφθηκε πρώτη, ὅτι τὸ ζήτημα τῆς γυναικείας ἐργασίας δέν εἶναι, ὅπως τὸ θεωροῦν μερικοὶ ἀκόμη, μιὰ προσωρινὴ ἀπασχόλησι τῆς γυναίκας μέχρις ὅτου παντρευτῇ, ἀλλὰ ὅτι εἶναι ἓνα κοινωνικὸ φαινόμενο, πού κάθε μέρα περιλαμβάνει καὶ περισσότερες γυναῖκες, πού σπρώχνονται στὴν ἐργασία ἀπὸ βιοποριστικὴ ἀνάγκη.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν γυναικῶν, πού ἐργάζονται στὴ γεωργία καὶ στὴ βιομηχανία, εἴτε παντρεμμένες εἶναι, εἴτε ἀνύπαντρες, εἶναι σχεδὸν ἴσος μετὸν ἀριθμὸ τῶν ἀνδρῶν στίς ἴδιες ἐργασίες, ἐδῶ καὶ πενήντα χρόνια περίπου. Ἐκεῖνο, πού χαρακτηρίζει τὴν ἐποχὴ μας, εἶναι ἡ εἴσοδος τῆς μορφωμένης γυναίκας στὴν ὑπαλληλία καὶ στὰ ἐλεύθερα ἐπαγγέλματα. Καὶ στὰ ἐπαγγέλματα αὐτὰ κάθε μέρα παρατηρεῖται ὅτι αὐξάνει ὁ ἀριθμὸς τῶν παντρεμμένων γυναικῶν.

Ἡ γυναίκα σήμερα πιά δέν θεωρεῖ τὸν γάμο σάν μιὰ «οἰκονομικὴ ἀποκατάστασι», γιατί πολὺ συχνὰ ὁ μισθὸς τοῦ ἀνδρὸς δέν ἐπαρκεῖ γιὰ τίς ἀνάγκες τῆς οἰκογενείας, γι' αὐτὸ συχνότατα παρατηροῦμε, γυναῖκες πού παντρεύονται, νά ἐξακολουθοῦν τὴν ἐργασία τους, ἰδίως ὅταν εἶναι δημόσιοι ὑπάλληλοι ἢ ὑπάλληλοι Τραπεζῶν. Καὶ ὅπως ὁ ἀνδρας ὑπάλληλος πέρνει ὅταν παντρευτῇ, ἀπὸ

τὸν ἐργοδότη τοῦ ἐπίδομα γάμου καὶ τέκνων, ἔτσι εἶναι δίκαιο νά πέρνει καὶ ἡ γυναίκα τὰ ἐπιδόματα αὐτά. Αὐτὸ εἶναι ἓνα αἶτημα τῶν ἐργαζομένων γυναικῶν, πού συχνὰ τὸ ἔχουν ἐκφράσει σὲ συνέδρια καὶ σὲ ἄρθρα περιοδικῶν. Τὸ ὅτι ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος πρώτη τὸ ἐφήρμωσε καὶ στὴν πράξι, εἶναι πρὸς τιμὴν τῆς, γιατί, ἐφ' ὅσον τοῦλάχιστον ἐγὼ γνωρίζω, ὄχι μόνο στὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καὶ σ' ὅλο τὸν κόσμον δέν ἔχει ἐφαρμοσθῇ τὸ μέτρον αὐτὸ ὡς τώρα.

Παραθέτομε ἐδῶ τὰ ἄρθρα τοῦ Ὁργανισμοῦ τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας καὶ μισθολογικῆς τάξεως τῶν ὑπαλλήλων τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, τὰ ὁποῖα ἀφομοιώνουν καὶ τίς γυναῖκες ὑπαλλήλους μετὸς ἀνδρες συναδέλφους τῶν στὰ ἐπιδόματα τοῦ γάμου καὶ τῶν τέκνων.

Ἐπιδόματα γάμου καὶ τέκνων.

Ἄρθρον 18

1. Εἰς τοὺς ἄρρενας καὶ θήλεις ὑπαλλήλους τῆς Τραπεζῆς χορηγεῖται ὑφεστῶτος τοῦ γάμου ἐπίδομα ἀνερχόμενον εἰς 10 % ἐπὶ τοῦ μισθοῦ. Τὸ ἐπίδομα τοῦτο διὰ τὰς θήλεις ἐγγάμους ὑπαλλήλους χορηγεῖται ὑπὸ τὰς κάτωθι προϋποθέσεις:

- Ἐφ' ὅσον ἔχουν τέκνα.
 - Ἐφ' ὅσον ὁ σύζυγος δέν εἶναι ὑπάλληλος εἰς Ὁργανισμόν, ἀπὸ τὸν ὁποῖον λαμβάνει ἐπίδομα διὰ τὴν σύζυγόν του.
 - Ἐφ' ὅσον ὁ σύζυγος δέν εἶναι εὐπορος.
- Εἰς τοὺς ἐγγάμους ὑπαλλήλους ἄρρενας ἢ θήλεις, τοὺς ἔχοντας τέκνα, χορηγεῖται ἐπὶ

πλέον επίδομα ανερχόμενον εις 5% δι' ἑκα-
στον τέκνον, ἐπὶ μὲν τῶν ἀρρένων μέχρι τῆς
συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας
τῶν, ἐπὶ δὲ τῶν θηλέων μέχρις ἀποκαταστάσεώς
τῶν διὰ γάμου ἢ ἀναλήψεως ἐργασίας, ὑπὸ τὸν
περιορισμὸν ἐννοεῖται διὰ τὸ θῆλυ προσωπικὸν
ὅτι ὁ σύζυγος δὲν ὑπηρετεῖ παρὰ τῇ Τραπεζῇ.

2. Ὅμοιος ἐπίδομα τέκνου, κατὰ τὸ αὐτὸ
ποσοστὸν, χορηγεῖται καὶ εἰς τοὺς ὑπαλλή-
λους, ἀρρενας ἢ θήλεις, τοὺς διατελοῦντας ἐν
χρηρῇ ἢ διαζεύξει, ἐφ' ὅσον τὰ τέκνα συντη-
ροῦνται παρ' αὐτῶν.

ΑΓΝΗ ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ

Στήλη Εἰρήνης

Κατὰ τὴν ὑπάρχουσαν συνήθειαν, συνῆλθε
εἰς τρεῖς πρώτες ἡμέρες τοῦ Μαρτίου εἰς τὴν
Χάγην Συνέδριον Εἰρήνης, συγκαλούμενον ἀπὸ
τις διεθνεῖς γυναικεῖς ὁργανώσεις ὑπὲρ τῆς
Εἰρήνης. Συνεζητήθησαν προβλήματα οικονομι-
κὰ καὶ αἱ σχέσεις μεταξὺ τῶν κρατῶν ἐκ τῶν
σπουδαιότερων ρητόρων ἦτο ἡ κυρία Βαρβάρα
Βούτων, διάσημος Ἀγγλίσ συγγραφεὺς καὶ οἰ-
κονομολόγος.

Αἱ γυναῖκες ὅλου τοῦ κόσμου παρακολου-
θοῦν μὲ ἀγωνίαν τὴν ἐξέλιξιν τῶν γεγονότων
στὴν Ἀπὼ Ἀνατολὴ καὶ στὴν Ἰσπανία. Συμ-
μετέχουν στὴν παγκόσμιον διαμαρτυρία καὶ συμ-
μερίζονται τὸν ἀποτροπιασμὸν γιὰ τὸ βομβαρδι-
σμὸ ἀνυπερασπίστων πόλεων καὶ γιὰ τὴ σφαγὴ
ἀθῶων θυμάτων, γυναικῶν καὶ παιδιῶν.

Ἐξ ὀνόματος τοῦ Διεθνoῦς Συμβουλίου Γυ-
ναικῶν ἡ πρόεδρος αὐτοῦ, βαρὼννη Μπόελ, ἔ-
στειλε στὸν πρόεδρο τῆς διασκεφέως τῆς εἰρή-
νης, διαμαρτυρίαν, τῆς ὁποίας ἰδοὺ τὸ κείμενον:

«Τὸ Δ. Σ. Γ. παρακολουθεῖ μὲ θαθεῖα συγ-
κίνησι τὰ γεγονότα τῆς Ἀπὼ Ἀνατολῆς καὶ
τῆς Ἰσπανίας, ἐπιθυμεῖ δὲ καὶ πάλιν νὰ δια-
δηλώσῃ τὴν ἀπόλυτη ἐναντιότητά του στὴ
βία ὑπὸ ὅλας τὰς μορφὰς καὶ τὴ σταθερὴ τῆς
πίστιν στὴ δεθνὴ συνεργασία».

Ἡ Ἀμερικανικὴ ἑταιρεία «Νέα Ἱστορία», ἔ-
χει προκηρύξει ἤδη πέντε παγκοσμίους διαγω-

νισμοὺς γιὰ τὴν ἐξεύρεσι μέσων συνεννοήσεως
μεταξὺ τῶν λαῶν. Τὸ 1936 ὁ διαγωνισμὸς τῆς
εἶχεν ὡς θέμα: «Πῶς μποροῦν οἱ λαοὶ νὰ φθά-
σουν σὲ γενικὸν ἀφοπλισμὸν».

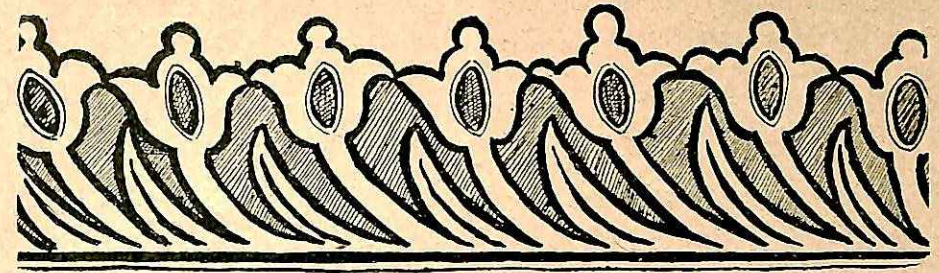
Ἡ ἐλλανόδικος ἐπιτροπὴ ἔλαβε 3136 ὑπο-
μνήματα, ἐβραβεύθη δὲ μία γυναίκα, ἡ κυρία
Λίγκτ. Στὸ ὑπόμνημά της ἀπέδειξεν ὅτι δὲν εἶ-
ναι δυνατὸν νὰ μεταρρυθμισθῇ ὁ κόσμος, ἐὰν δὲν
βελτιωθοῦν τὰ ἄτομα, ὑπεστήριξε συνεπῶς τὴν
στενὴν σχέσιν τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὴν κοινωνία.
Κατόπιν ἀνέφερε τις ψυχολογικὰς, οἰκονομικὰς
καὶ κοινωνικὰς συνθήκας τοῦ ἀφοπλισμοῦ καὶ
τέλος ἐπρότεινε τὰ πρακτικὰ μέτρα, πού θ' ἀπο-
τελέσουν τις νέες κοινωνικὰς δάσεις. . .

Ἡ κυρία Λίγκτ εἶναι Ὀλλανδίσ, κατοικεῖ
ὁμως στὴ Γενεύη.

Ἡ ἀπονομή τοῦ βραβείου Νόμπελ γιὰ τὸ
1937 εἰς τὸν λόρδον Σέσιλ ἐχαιρετίσθη ἀπ' ὅ-
λους τοὺς φίλους τῆς εἰρήνης μὲ εἰλικρινὴ χα-
ρά. Ὁ λόρδος Σέσιλ ἀπεφάσισε νὰ διαθέσῃ ὁ-
λόκληρο τὸ ποσὸν τοῦ βραβείου ὑπὲρ τῆς εἰ-
ρηνιστικῆς προπαγάνδας δὲν εἶναι ὁμως ἀκόμη
γνωστὸν πῶς θὰ διατεθῇ ἡ δωρεά.

Μπρὸς στὸν διαρκῶς ἐπικρεμώμενον κίνδυ-
νο ἐκρήξεως παγκοσμίου πολέμου, ὁ πρόεδρος
τῶν Ηνωμ. Πολιτειῶν διεκήρυξεν, ὅτι τὰ φι-
λειρηνικὰ κράτη, πού ἀποτελοῦν τὰ ἐνενήντα
ἐκατοστὰ τῆς ἀνθρωπότητος, πρέπει νὰ συνα-
σπισθοῦν καὶ νὰ ἐμποδίσουν τὴν φιλοπόλεμον
μειοψηφίαν νὰ πραγματοποιήσῃ τὰ σχέδιά της.
Πολλοὺς αἰῶνας ὁμως πρὶν ἀπὸ τὸν Ροῦζβελτ,
ὁ Δημοσθένης ἐτόνιζε τὴν ἰδίαν ἀνάγκην, ὅπως
ἀναφέρῃ ὁ τρίτος Φιλιππικός του. Τὰ φιλοδι-
καῖα κράτη, ἔλεγεν ὁ Ἀθηναῖος ρήτωρ, ὀφεί-
λουν νὰ συνάπτουν συμμαχίας καὶ νὰ ἐνώνων-
ται εἰς κοινωνίαν βοηθείας καὶ φιλίας πρὸς ἀ-
σφάλειαν τοῦ ἐδάφους καὶ τῆς ἐλευθερίας τῶν
καὶ δημιουργίαν ἐνιαίου μετώπου κατὰ παντός
πού θὰ ἤθελε νὰ ἐπιχειρήσῃ ἡ ἀδικία καὶ νὰ
προσβάλλῃ αὐτάς. Εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο, ἂν ἡ
σημερινὴ διπλωματία ἤκουε καὶ ἐφήρμοζε τις
συστάσεις τοῦ προέδρου Ροῦζβελτ, ἐνθυμοῦν-
ταν ὁμως καὶ τὰς αἰώνιους κύρους συμβουλὰς
τοῦ μεγάλου ρήτορος τῆς ἀρχαιότητος.

Ἀφελεῖς ἄνδρες ὑπάρχουν πρὸ πολλοὶ ἀπὸ
ἀφελεῖς γυναῖκες.



Τὸ διήγημά μας

Ἐνα παλὸ ἐργόχειρο

—Κυρία Ἑλένη! κυρία Ἑλένη!...

Σὰ μακρυνὴ στὸ ὕστερο ἔφτασε ἡ φω-
νὴ στ' αὐτιά της γρηούλας, πού κουκου-
λωμένη ὡς ἀπάνω ἀπ' τὸ κεφάλι, κα-
θόνταν ἀκόμα χωμένη μέσα στὴ λίγη
ζέστα τοῦ κρεβάτιοῦ της.

Ξεσκέπασε τὸ κεφάλι κι' αὐτιάστηκε.

—Ἐσὺ εἶσαι, κύρ Ἀννα;

—Ἐγώ, ἐγώ! ἔκανε ὅξω ἀπ' τὴν κλει-
σμένη πόρτα τῆς κάμαρης ἡ φωνὴ τῆς
Ἀννα τῆς παραδουλεύτρας. Παραξε-
νεύτηκα πόχεις ἀκόμα σκοτεινά, κι' εἶ-
πα.....

—Τώρα θὰ σηκωθῶ. Μὲ μάζεψε τὸ
κρῦο.

Ἡ κυρὰ Ἀννα τράβηξε στὶς δουλειές
της, γιὰτὶ ὅλο καὶ κάτι ἔκανε ἀπ' τὸ
πρωτὶ μέσα σ' αὐτὸ τὸ πολυκατοικημένο
σπίτι, κ' ἡ γρηούλα ἀνατριχιάζοντας
ἀπ' τὸ κρῦο σηκώθηκε.

Ὑστερα ἀνοίξε τὰ σκοῦρα τοῦ παρα-
θυριοῦ. Φευγάτα συλλογίστηκε, πῶς ἔ-
τσι ἴσως πάλι καμμιά φορά, σὰ ἰδοῦν
πῶς δὲ σηκώνεται, αὐτὴ πού εἶναι πάν-
τα πρωτ' ἡν, θὰ ὑποχρεωθοῦν νὰ φωνά-
ξουν τὸνομά της οἱ ξένοι ἄνθρωποι, μιά,
δυό, δέκα φορές, χωρὶς νὰ πάρουν ἀπάν-
τησιν. Ἐπειτα θὰ θιάσουν τὴν πόρτα
της.

Πῶ! πῶ! Τί κρῦο! Βαρὺς ὁ χειμῶνας
ἐτούτῃ τῇ χρονιά. Τὰ θουνά ἕνα γύρο,

ὁ Ὑμηττός, ἡ Πεντέλη, ἡ Πάρνηθα πα-
σπαλισμένα μὲ πηχτὴ σαπουνάδα. Τὸ
βορριάκι, καθὼς ἔρχονταν ἀπ' τὰ χιο-
νισμένα θουνά, ξουράφι μοναχό, κ' οἱ
ἄνθρωποι στὸ δρόμο καμπουριασμένοι,
κοκκινομῦτες, πηγαινιν θιαστικοί.

Μέσα στὴν κάμαρη, μαζί μὲ τ' ἀρρω-
στιάρικο συγνεφιασμένο φῶς, πετοῦσε
μιὰ παγωνιά, κι' ὅς εἴτανε κλειστά, σὰν
νάτανε δρόμος. Ἡ γρηούλα τὴν ἐνοιωθε
πιὸ πολὺ στὴν ἄκρη τῆς μύτης της καὶ
στὰ μάγουλά της ἀπάνω.

Μαζωμένη πάλι τώρα ἀπάνω στὸ
κρεβάτι, μὲ τὴν ράχη ἀκουμπισμένη σ'
ἕνα μαξιλάρι ὀρθὸ στὸν τοῖχο, ἔπινε
γουλιὰ γουλιὰ τὸν καφέ, πού εἶχε ἐτοι-
μάσει. Κ' ἔτσι καθισμένη ἀγνάντευε ἀπ'
τὸ παράθυρο ἀντικρυνά, πέρα μακρὰ
μιὰ χιονισμένη πλαγιά τοῦ Ὑμηττοῦ, καὶ
κοντήτερα ἕνα κυπαρίσσι, πού τίνιζε
στὸν ἄερα τὴ φούντα τῆς κορφῆς του,
σὰ νὰ χόρευε τσάμικο.

Τὰ μάτια τῆς γρηούλας εἶχαν καρφω-
θεῖ ἐκεῖ ἀφαιρεμένα. Μιὰ πίκρα ἡρεμὴ
σὰν ἀνάλαφρη ἄσπρη συγνεφιά, ἀπλώ-
νονταν στ' ἀδύνατο πρόσωπό της, μὲ τὰ
κυματιστὰ μαλλιά τ' ἀσημένια. Κ' ἡ μορ-
φὴ αὐτῆ, εὐγενικιά, κερένια, σὰ φευγά-
τη, εἴτανε μιὰ φιγούρα ἄλλης ἐποχῆς
μέσα στὸ σημερινὸ καιρὸ μας.

Ἀξαφνὰ στὴν πλαϊνὴν κάμαρα ἀκού-
στηκε ἕνα τραγούδι. Εἴτανε ἕνας νοικά-

ρης φοιτητής, πού ήξερε πάντα τὸ τελευταῖο τραγουδάκι τῆς μόδας:

Πές τί θέλεις νὰ σοῦ πάρω
Τώρα ποῦμαι βασιλιάς.

Τῆς γρηούλας τὸ πρόσωπο σὰ νὰ ζωντάνεψε ἀκούοντας τὴ χαρούμενη φωνή. Τῆς φάνηκε μάλιστα πὼς ζεστάθηκε κι' ὅλα μιὰ σταλιά.

Ἀπ' τὴν ἄλλη κάμαρη, νοικιασμένη σὲ μιὰ φαμελιά μὲ παιδιά, ἀρχίνησε ν' ἀκούεται φασαρία. ἸΚαρέκλες πού σέρνονταν, κουβάδες πού χτυποῦσαν, φωνές, φωνούλες. Τότε εἶπε μέσα της: Ξύπνησαν καὶ τὰ παιδιά. Νά! τώρα πλένουν τὸ μικρὸ καὶ φωνάζει... Τώρα τὰ ταΐζουν. Πουλᾶκια μου!...

Ἀπὸ τὴ γωνιά της ἀκολουθοῦσε ὅλο-ένα μ' εὐχάριστησιν κάθε θόρυβο γειτονικό, γιατί ἔτσι ἀπομόναχη, πού εἶτανε, ἄρπαζε κλεφτὰ ἀπ' τὴ ζωὴ τῶν ἄλλων λίγη ζωντάνια, γιὰ τὴ δικιά της μοναξιά.

Κάθε τόσο κουβάριαζε περισσότερο τὰ πόδια της κάτω ἀπὸ τὸ φουστάνι. Εἶχανε στενέψει ὁλότελα ἀπὸ τὸ κρύο. Ἀλλὰ δὲν εἶχε καὶ παντοῦφλες τῆς προκοπῆς. Καὶρός πιά νὰ φτιάσει ἕνα ζευγαράκι καινούριες μάλλινες φοδραρισμένες μὲ θάτα, νὰ ζεστοκοπηθεῖ μιὰ σταλιά. Πολλές φορές εἶπε νὰ μεταχειριστεῖ γι' αὐτὸ μιὰ τσόχα ἀπ' ὅνα παλιὸ ἐργόχειρο, πού εἶχε κρυμμένο στὸν κομὸ καὶ κάθονταν χρόνια. Μὰ τῆς πο-νοῦσε πάλι ἡ ψυχὴ νὰ τὴ χαλάσῃ...

Ὡστόσο ἂν δὲ γνοιαστεῖ ἡ ἴδια γιὰ τὸν ἑαυτὸ της, ποιὸς νὰ τὴ γνοιαστεῖ; οἱ πεθαμένοι της;

Πόσο μοναχὴ πού εἶτανε! "Ὅλοι γύρω της, μέσα σ' αὐτὸ τὸ πολύκοσμο σπίτι, εἶχανε δικούς τους, γιὰ κάποιον λαχταροῦσαν. Μήπως κι' αὐτὴ δὲν εἶχε τοὺς δικούς της μιὰ φορὰ κ' ἕναν καίρό; Εἶτανε τότε κοπελλίτσα ψηλὸλίγνη, μὲ μιὰ μακρὰ ξανθὴ πλεξούδα ριγμένη στὴν

πλάτη, μὲ λίγες ἀφέλειες στὸ μέτωπο, πού ἴσκιωναν τὰ μεγάλα της μάτια. Γιατί νὰ ντραπεῖ νὰ θυμηθεῖ πὼς εἶτανε ὁμορφῆ; Μπᾶ! μήπως μιλάει γιὰ τὸν ἑαυτὸ της, λέει γιὰ μιὰν ἄλλη. Μιὰ κοπέλλα εἴκοσι χρονῶν, πού γνώρισε ἐδῶ καὶ πενήντα χρόνια.

Φαντάσου!

Στὴ μέση ἀπὸ γονιούς, στὴ μέση ἀπὸ ἀδέρφια, αὐτὴ μεγάλωνε στὸ νοικοκυρεμένο σπίτι της, σὰν ἕνα ξεχωριστὸ λουλούδι σὲ περιθόλι μέσα...

"Ἀξαφνὰ ἡ χτυπητὴ μυρουδιά καθουρδισμένου κρεμυδιοῦ τὴν ἔκανε νὰ τινάχτεῖ μ' ἕνα μικρὸ ζωηρὸ κούνημα. Κοίταξε! Κοντεύει μεσημέρι, ἡ γειτόνισσά της μαγέρευε. Πὼς ξεχάστηκε ἔτσι; "Ἐπρεπε κι' αὐτὴ νὰ ἐτοιμάσει κάτι στὸ καμινέτο της. Δὲν εἶχε δικαίωμα στὴν κουζίνα, γιὰτὶ χρόνια τώρα πού κάθονταν σ' αὐτὸ τὸ σπίτι, εἶχε νοικιασμένη γιὰ οἰκονομία τὴν κάμαρα μοναχὴ. Τί νὰ κάνει;

"Ἐβαλε ἕνα τσουκαλάκι στὴ φωτιά νὰ θράσει μιὰ ψευτόσουπα νὰ ζεσταθεῖ. "Ὑστερα ἄρχισε νὰ πηγαινοέρχεται στὸ νοικοκυριό της, μὲ τὸ ψηλὸ της κορμὶ λίγο καμπουριασμένο, σέρνοντας τὰ πόδια στὶς ξεχειλωμένες παντοῦφλες, μὲ βηματάκια προσεχτικά, σὰ νὰ σκιάζονταν μὴ σπάσει γυαλιά. Ξεσκόνισε τὸ ψηλὸ κομὸ, τὸ τραπεζάκι, κόλλησε τὶς καρυδέινες καρέκλες της στὸν τοῖχο, διώρθωσε τὸ κρεβάτι. "Ἐπειτα πῆγε καὶ μαζώχτηκε σὲ μιὰ πολυθρόνα κοντὰ στὸ τζαμόφυλλο.

Τί κρύο! Τὰ κακόμοιρα τὰ πόδια της! αὐτὰ τὴν τυραννοῦσαν τὸ πιὸ πολύ. Εἶτανε ξύλα γινωμένα.

Ἡ ἰδέα πού τὴν ἀπασχολοῦσε ἀπὸ τὸ πρωῒ, πάλι τῆς φανίστηκε: Στὰ μαγαζιά πουλᾶνε βέβαια ὠραῖες παντοῦφλες, μὰ λεφτὰ δὲν περισσεύαν. Εἶχε κάτι οἰκονομίες, πού τὶς φύλαγε ἀπείραχτες. Σὰ θὰ φύγει γιὰ πάντα, θὰ χρειαστοῦν,

θὰ χρειαστοῦν... Γιατί νὰ θάλλει τοὺς ξένους ἀνθρώπους σὲ πείραξη; Ὡστόσο ἐκεῖνη ἡ τσόχα πού ἔλεγε ἡ τίποτες ἄλλο ἂν ὑπαρχε. Μὰ δὲν πιστεύει νὰ τῆς σῶζεται τίποτε πιά.

Σηκώθηκε ὥστόσο κι' ἄνοιξε κ' ἕνα συρτάρι τοῦ κομοῦ. Ἐκεῖ μέσα θρῖσκονταν τὸ πορτοφολάκι μὲ τὶς οἰκονομίες. Ἐκεῖ εἶτανε ὠραῖα διπλωμένο ἕνα φόρεμα μολυβὶ μεταξωτὸ κ' ἕνα πουκάμισο μακρὺ μακρὺ, μὲ νταντέλλα ψιλὴ στὸν κλειστὸ λαιμὸ καὶ στὰ μανίκια. Τὰ πράματα αὐτὰ φυλαγμένα ἀπὸ χρόνια στὴν ἴδια θέση, περίμεναν τὴν ὥρα τους νὰ τὴ ντύσουν γιὰ τὸ ταξεῖδι τὸ ἀγύριστο. Πολλές φορές ἡ γρηούλα θρέθηκε σὲ μεγάλη ἀνάγκη, μὰ τίποτε ἀπ' αὐτὰ δὲν ἔκανε. Μέτρησε ξανὰ τὶς οἰκονομίες της, κοντοστάθηκε, καὶ πάλι τὶς ἄφησε. "Ὅχι, καλύτερα ἂς μὴ πειράξει τίποτε. Ἐκλείσε κι' ἄνοιξε ἄλλο συρτάρι. Καμμιά φορὰ εἶταν τόσο γιόματὸ τὸ κομὸ, πού τὰ συρτάρια τοῦ δύσκολα κλείνανε.

Τώρα μὲ τὸ φόρεσε ἡ πούλα κάθε φορὰ, ἀδειάσανε πιά.

Ψαχουλεύοντας ὁλοένα ἡῦρε βαθεῖα κρυμμένο ἕνα δεματάκι τυλιγμένο σὲ μαντήλι μεταξωτό. Ναί! ἡ τσόχα πού ἔλεγε. Τὸ πῆρε, πῆγε στὴν πολυθρόνα της πῆρε κοντὰ της μάλιστα κ' ἕνα ψαλίδι.

"Α, μὰ δά! ὡς πότε πιά θὰ τὴ φυλάει, ὡς πότε; συλλογίζονταν παίρνοντας μὲ κουράγιο τὴν ἀπόφαση. Κάθισε κι' ἀκούμπησε στὰ γόνατά της τὸ δέμα. "Ἐκανε νὰ λύσει τοὺς κόμβους τοῦ καὶ τότε παρατήρησε πὼς τὰ χέρια της τρέμανε. Μὰ δὲν τρέμανε οὔτε ἀπὸ κρύο, οὔτε ἀπὸ γεράματα.

Τὸ δεματάκι αὐτὸ εἶχε ν' ἀνοιχτεῖ ἀπὸ τὸν παλιὸ καιρὸ, πού κλείστηκε τελειωτικά... τότε... τότε...

Τ' ἄφησε ἀπείραχτο ἀπάνω στὰ λιανισμένα γόνατά της καὶ στήλωσε τὰ μάτια στὴ φούντα τοῦ κυπαρισσιοῦ.

Ἀπὸ τότε...

Εἶτανε τὸν καιρὸ πού φοροῦσε ἕνα φουστάνι θαλασσί, μὲ βοῦλες ἄσπρες κι' εἶχε ριγμένη τὴν ξανθὴ πλεξούδα στὴν πλάτη. "Ἐτσι τὴν εἶδε Ἐκεῖνος στὰ βαφτίσια τοῦ παιδιοῦ τῆς Ἀντιγόνης. Ναί, ἔτσι εἶτανε ντυμένη, ὅταν πρωτογνώρισε τὸν...

Ἡ γρηούλα, πού συνήθιζε νὰ μурμουρίζει ὅτι συλλογίζονταν, δὲ θέλησε νὰ προφέρει τὸνομά του. Τῆς ἔκανε τόσο κακό. Τῆς ἔφερνε ἕνα πόνον πραγματικὸ μέσα της.

Τί ἀγάπη πού τοὺς εἶχε δέσει τότε!

Μὲ τί καρδιοχτύπια παραφύλαγε τὸ διάθα του στὸ δρόμο της, κρυμμένη πίσω ἀπὸ τὸ πράσινο παντζοῦρι. Πόσες νύχτες, πού εἶχε περάσει ἄϋπνη, μουσκεύοντας τὸ μαξιλάρι της ἀπὸ τὰ δάκρυα. Πόσο θερμὰ παρακαλοῦσε τὸ Θεὸ γιὰ τὴν εὐτυχίαν της. Μιὰ μέρα μάλιστα πῆγε κρυφὰ στὴν ἐκκλησίᾳ τὸ τάμα της. Μιὰ λαμπάδα μεγάλῃ, μιὰ λαμπάδα τῆς δραχμῆς, κρυμμένη μέσα στὸ γαλάζιο ὁμπρελῖνο της. Τότε γιὰ χατήρι τοῦ εἶχε διώξει καὶ δυὸ γαμπροὺς, πού ἐπίμονα τὴ γηρεύανε. "Ἀντὶ ζητοῦσε ὅμως ὁ ἀγαπημένος της πόσο ἀλλοιώτικα θάτανε τὰ πράματα. Μὰ ἐκεῖνος δυσκολεύονταν, γιατί οἱ δικοὶ τοῦ ὀνειρεύονταν γιὰ τὸ γυιὸ τους νύφη μὲ προίκα γερὴ, κι' αὐτὴ δὲν εἶχε παρὰ τὴν ὁμορφάδα της. Πολὺ τὴν εἶχανε πικράνει τότε τὰ λόγια τους, πού καλο-θελητάδες ἀπόσωναν.

Ὡστόσο ἐκεῖνος μ' ὅλες τὶς δυσκολίες, πού τοῦ πρόβαιναν, κατάφερε καὶ μπήκε στὸ σπίτι της ἀρραβωνιαστικός. Μπορεῖ νὰ ξεχάσει ποτὲ αὐτὴ τὴ μέρα; Τὴν ὥρα πού ἀνέβαινε τὴ σκάλα της, ἡ ψυχὴ της σὰν τὴ δροσοσταλίδα στὴν ἄκρη τοῦ κλαδιοῦ τρεμούλιαζε, ἔτοιμη νὰ πέσῃ καὶ νὰ σκορπιστεῖ. Ψέματα ὅλα τῆς φαίνονταν.

Ὀνειρεύονταν ξυπνητὴ. "Ἔστεκε ἀμύλητη καὶ τίποτε δὲν ἄκουε γύρω της,

μονάχα δυο αγαπημένα μάτια έβλεπε πού την κοίταζαν με λαχτάρα. Κι' όταν ό άρραβωνιαστικός πήρε στο χέρι του το χεράκι της και το φίλησε, της 'Ελένης ή καρδιά φούντωσε μονομιᾶς, κι' ένα παράπονο την έπνιξε στα κλάματα.

Τί γλύκα, μα και τί πίκρα παράξενη, ύστερα από τόση τυράννια, πού είχε ή αγάπη της.

Μέρες χρυσές κατόπι περάσανε μαζί. Δυο φορές τη βδομάδα—συχνότερα δέν τους άφιναν—έρχονταν αυτός στο σπίτι της και την εύρισκε σκυμμένη άπάνω σ' ένα έργόχειρο. Είτανε μιᾶ έφημεριδοθήκη, σέ μαύρη τούχα, πού τοῦ κεντούσε νά τοῦ τη χαρίσει.

Σέ κάθε θελονιά, άλλαζαν και μιᾶ ματιά· κι' όταν ή μητέρα, ή θεία, ό άδελφός έκαναν πώς θγαίνουν παρέξω από την κάμαρη, εκείνος έσκυφτε θιαστικά και τη φιλοῦσε άπάνω στα ζεστά και τρυφερά ματόφυλλα: Ψυχή μου! Κυρά μου!

Και το έργόχειρο προχωρούσε. Είχε κάτι παράξενα λουλούδια, πού τα φυλλαράκια τους είτανε φτιασμένα από τούχα κι' αυτά χρωματιστή και γύρω γύρω μπιμπιλωμένα με φεστόνι. Στη μέση για σπόρους είχανε πούλιες χρυσές.

Κοντοζύγωνε το χειροτέχνημα νά τελειώσει κι' αυτό κοντά σέ τόσα πράματα, πού ράβονταν στο σπίτι, γιατί κι' ό γάμος σύντομα θα γέγονταν. "Ομως μιᾶ μέρα, ό άρραβωνιαστικός της μήνυσε πώς είτανε άρρωστος κι' άς μη τον καρτερούν.

Με τα πεθερικά της δέν τάχανε καλά νά πάνε νά ρωτήσουνε. "Εμαθε ωστόσο πώς στο σπίτι του γίνηκε μιᾶ μεγάλη σύγχυση έξ αιτίας της. "Η άρρώστεια είτανε ψέμα. Μοναχά μιᾶ ζαλάδα τοῦρθε δυνατή από την ταραχή, γιατί όλοι οί δικοί του τοῦ ρίχτηκαν, γιατί οί γονιοί του δέν τον άφιναν νά στεφανωθεί, για-

τί άν έκανε το γάμο θα τον άποκλήρωναν.

Οί μέρες περνούσανε κι' εκείνος δέν φαίνονταν. Τότε και στο δικό της σπίτι πλάκωσε ή συμφορά. "Η μητέρα της άμίλητη, φαρμακωμένη. "Ο πατέρας τα μάτια κάτω. Τ' άδέρφια άνόρεχτα.

Αυτή, με μιᾶ πλάκα στα στήθεια, θάλθηκε νά πεθάνει, μα έζησε. Μιᾶ μέρα είδε το έργόχειρο κάπου σέ μιᾶ άκρη νά σέρνεται. Ντράπηκε πού παρουσιάζονταν ακόμα στη μέση αυτό το χειροτέχνημα, πού για κείνον έφτιανε με τόσα όνειρα, εκείνον τον άπαρνητή.

Δίπλωσε την τούχνη έφημεριδοθήκη μέσα σέ σιγαρόχαρτο, για νά μη μαυρίσουν οί πούλιες οί χρυσές, κ' ύστερα την τύλιξε σέ μεταξωτό μαντήλι.

Σέ μιᾶν άκρη της θλιμμένης καρδιάς της φύλαξε ωστόσο και μιᾶν έλπίδα κρυφή: Μπορεί και νά ξαναρθεί, μπορεί....

"Ομως δέν ξαναγύρισε, κι' αυτή λογάριασε τον έαυτό της για χήρα πιά κι' άς μήν είχε ποτέ παντρευτεί...

Οί κατοπινές της μέρες έρχονταν και φεύγανε βαρειές, μουντές, ίδιες μεταξύ τους κι' άπαράλλαχτες. Είτανε όλες σά μιᾶ θλιμμένη γυναίκα πού βαστάει κλειστά τα στυφά χείλη. Κι' αυτή είτανε σάν ένας άνθρωπος, πού φεύγει κάθε μέρα από τη ζωή. "Η μοιρά της ωστόσο την πήγε από τα είκοσι ως τα έβδομήντα της χρόνια, σάν όπως μεταφέρουμε ένα έτοιμόσβυστο φανάρι από δώ εκεί.

Τό κυπαρίσσι κουνούσε ακόμα την κορφή του χορεύοντας, μα τα μάτια της γρηούλας πού κοίταζαν κατά εκεί, τίποτα δν βλέπανε· τόσο θαμπά και νοτισμένα είτανε τώρα.

Τρεμουλιαστά τα χέρια της ξεδίπλωσαν το δέμα, ξετύλιξαν τη μαύρη τούχα.

Άπάνω της τα χρωματιστά λουλούδια φάνηκαν φρέσκα και φανταχτερά, καθώς τότε.

Τίποτε δέν πάθανε, τίποτε. Είτανε μά-

λιστα ποτισμένα και με μιᾶ μυρουδιά πολυκαιρινή λεβάντας...

Τό κύρο δέ χωράτευε σήμερα, τα πόδια της γρηούλας ζεσταμούς γυρεύανε και το ψαλλίδι τη δουλειά του περίμενε· μα εκείνη το παραμέρισε μ' άποστροφή. "Ενα αίσθημα ντροπής είτανε τώρα καθισμένο στη μεταξωτή ψυχή της για την ιερóσυλη σκέψη πού της ήρθε.

Κοίταξε καλά καλά τα λουλούδια, πέρασε χαϊδευτικά το ζαρωμένο χέρι άπάνω τους, και δίπλωσε ξανά με προσοχή το δέμα. Τό πήρε και τράβηξε κατά τον κομό, πιό χλωμή και πιό καμπουριασμένη. Τα γεροντικά της πόδια είτανε κοκκαλωμένα και ή ψυχή της παγωμένη, σάν ένας κήπος, θαμμένα στα χιόνια είτανε.

ΚΛΕΑΡΕΤΗ ΔΙΠΛΑ-ΜΑΛΑΜΟΥ

(Από το βιβλίο της «Γιά λίγη αγάπη»)



Τό μανάρι

Τόν Κίτσο, το μανάρι του ήρθ' ώρα νά το (σφάξουν κι' ό τσopanάκος ό μικρός παρηγοριά δέν έχει. Χρόνο καιρό δέν έλειψε ώρα από σιμά του. Τόν χτένιζε, τον έλουζε, τον είδε νά τρανεύη. Έμοιραζόνταν το ψωμί και το προσφάγι άν-

(τάμα, την κάπα είχαν μεσιακιά, το τούλι πού κοι-

(μῶνταν. "Ενωιωθε την ανάσα του στής νύχτας το σκο-

(τάδι και το σγουρό του το μαλλί, πού ζέστα τοῦ (κρατούσε.

Τόν άκλουθοῦσε στο χωριό, σ' άφέντι το κο-

(νάκι κι' όλοι τον έθαυμάζανε, τέτοιος πού είχε γίνει.

Και τώρα νά! Τα χαιμαλιά άπ' το λαιμό του (βγάλαν

και τον τραβούν, τον σέρνουνε, παράμερα νά (πάνε.

Κι' ό Κίτσος πού τα μάτια του σαυτόν έχει (στυλώσει

και τον τηρά βελάζοντας—το χάρο έχει νοιώσει

Μα ό τσopanάκος ό μικρός τίποτα δέν όρίζει: ό τσέλιγκας έπρόσταξε κι' ό,τι είπε θε νά (γίνη.

ANNA ΜΠΕΚΙΑΡΗ

(Από τη συλλογή «Σύντοφοι στη Γη»)

"Αδα Νέγκρι

Προσωπείο

Τ' ώραίο το πλάσμα όλη τη μέρα έγέλασε κ' έλαμπαν τ' άσπρα δόντια ένῶ γελοῦσε. Έχά'ιδεψε παιδάκια, και τη ζώνη της έστόλισε μ' άνθους και τραγουδοῦσε.

Την έλαφρή της χάρη δέν έτάραξε τίποτα, κι ούτε τα τανάγρια κάλλη. Έφάνταζε ή φωνή της και τ' ανάστημα, σάν όνειρο άρμονίας πού ζή και πάλλει.

Μά τώρα πού είναι μόνη και πυκνότατη σκιά την κρύβει, ή όψη της πού έγέλα παγώνει κι' άγωνία θανάτου δείχνει.

Ποιά νάνε αυτή πού σφίγγει μες τα δόντια το σάβανό της, κι' άπ' το μάτι ρίχνει το μίσος, την έκδίκησι, την τρέλλα;

Μετάφρασις ΣΤ. ΔΑΦΝΗ



Τη χρυσή μου καντήλα

Μούσθυσε την καντήλα την χρυσή, της άσπρης έκκλησιᾶς μου πούκαψε στο θωμό μου σιγαλή, σ' άδυτα της καρδιάς μου. Μούσθυσε όλα τα κεριά, πού καγανε θαθείᾶ μου και σύντριψε σάν άστραπή την πίστη τη δικιά μου.

Πήρες το πέπλο το χρυσό, πού φώτιζε τα μάτια και τ' όνειρό μου έτσι άγνό, το έκαμες κομμάτια. Πήρες το φῶς και τη χαρά.... την φλόγα της ζωής μου κι' άφησες χωρίς λουλούδια τα παρτέρια της αῦλῆς μου.

Μούσθυσε την καντήλα την χρυσή... πού θαθείᾶ γλυκοφωτοῦσε "Εμέ και Σέ.... τους δυο μαζύ... λές και σιγομιλοῦσε και μένω τώρα χωρίς φῶς! Πνοή! "Ω! πῶς ν' άντλήσω; με την καντήλα μου σβυστή! χωρίς τη φλόγα! πῶς νά ζήσω;

ΔΕΣΠΩ Ν. ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΟΥ

Με το δίκαιο έγινε περιώνυμη ή "Ιθάκη, γιατί σ' αυτήν έζησε μιᾶ πιστή γυναίκα.

Στάελ



Εἰς μνήμην Ραλλοῦς Γεωργαντᾶ

Ἡ Φιλολογικὴ Συντροφιά Κυριῶν Ἀλεξανδρείας

Ἡ «Φιλολογικὴ Συντροφιά Κυριῶν» ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἀφιέρωσε τὴν 34ην συνεδρίσιν της γιὰ νὰ τιμήσῃ τὴν μνήμην τῆς πολυκλαύστου Προέδρου τοῦ «Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ἑλληνίδων» Ραλλοῦς Γεωργαντᾶ.

Ἐν μέσῳ τῆς ἐκλεκτοτέρας Ἑλληνικῆς ὁμηγύρεως ἡ κ. Παναγιωτάτου, πρόεδρος τῆς «Φιλολογικῆς Συντροφιάς», ἡ ὁποία συνεδρίαζε κατὰ μῆνα στὸ σπίτι της, εἶπε τὰ ἑξῆς, παρυσίασα μὲ πολὺ αἶσθημα καὶ θλίψιν γιὰ τὴν πρόωρον ἀπώλειαν, τὴν εὐγενῆ φυσιογνωμίαν τῆς Ραλλοῦς Γεωργαντᾶ καὶ περιγράφασα τὴν τελευταίαν συνάντησίν της μὲ τὴν ἐκλιπτοῦσαν ἐκλεκτὴν Ἑλληνίδα.

Ἰδοὺ ἡ ὁμιλία τῆς κ. Παναγιωτάτου:

«Ὅσοι εἶχαν τὴν εὐτυχίαν νὰ γνωρίσουν τὴν Ραλλοῦ Γεωργαντᾶ, οἱ πλοῦσιοι καὶ οἱ φτωχοί, οἱ ταπεινοὶ καὶ οἱ μεγαλόσχημοι, οἱ μορφωμένοι καὶ οἱ ἀμόρφωτοι, ἀπῆλυσαν τὸ ἄρωμα τῆς εὐγενικῆς ψυχῆς της.

Τὸ περιοδικὸν «Ἑλληνίς», ὄργανον τοῦ Ἐθν. Συμβουλ. Ἑλληνίδων, τοῦ ὁποίου ἀπὸ τοῦ 1925 ἦτο πρόεδρος, ἀφιέρωσε τὸ φυλλάδιον τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου εἰς μνήμην της καὶ πλείστα κυρία τῶν γραμμάτων ἔγραψαν ἄρθρα, ὅπως αἱ κ. κ. Φράγκου, Θεοδωροπούλου, Γιαννιοῦ, Μαλάμου, Πέρδικα, Σιφναίου, Χατζημιχάλη καὶ ἄλλαι, ἄρθρα, εἰς τὰ ὁποῖα ζωγραφίζεται ἡ ἠθικὴ εἰκὼν τῆς ἐκλεκτῆς Ἑλληνίδος μὲ τὸν πλοῦσιον χαρακτήρα, τὸ θαυτὸ αἶσθημα, τὴν ἐμπιστοσύνην, πού ἐνέπνεε, τὴν λεπτότητα, τὴν τρυφερότητα, τὴν ἀγαθότητα τῆς ψυχῆς, πού ἔφυγε ἀπὸ τὴν πονεμένην ζωὴν μας κ' ἐπέταξε σὲ σφαίρας γεμάτες φῶς.

Ἀπὸ τὰ πρῶτα συλλυπητήρια γράμματα, πού ἔφθασαν στὸ Ἐθνικὸν Συμβούλιον Ἑλληνίδων, ἐπὶ τῷ θανάτῳ της, ἦτο καὶ τῆς Βαρώνης Μ. Μπόελ, προέδρου τοῦ Διεθνoῦς Συμβουλίου Γυναικῶν, τοῦ ὁποίου μέλος εἶναι τὸ Ἐθνικὸν Συμβούλιον Ἑλληνίδων καὶ ἐμμέσως διὰ τοῦ Ἐθν. Συμβ. Ἑλλην. ὁ Ἐθνικὸς Σύνδεσμος Ἑλληνίδων Αἰγύπτου. Μετάφρασις τοῦ γράμματος ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ φύλλον τῆς «Ἑλληνίδος», τὸ ἀφιερωμένον εἰς μνήμην τῆς Ραλλοῦς Γεωργαντᾶ.

Τὸ ἄγγελμα τοῦ θανάτου της, πού συνέβη μετὰ σύντομον ἀσθένειαν ἐκ συγκοπῆς καρδιάς,

στὰς 21 Σεπτεμβρίου, ἐλύπησε βαθεῖα ὅλην τὴν Ἀθηναῖκὴν κοινωνίαν, καθὼς καὶ τὰ πολυάριθμα Ἑλληνικὰ Σωματεῖα, μέλη τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ἑλληνίδων—ὄγδόντα περίπου ἐν Ἑλλάδι καὶ ἄλλαχού—τὰ ὁποῖα ἔστειλαν συλλυπητήρια γράμματα καὶ ἐξέδωκαν ψηφίσματα τιμώντα τὴν μνήμην της. Ἡ νεκρώσιμος ἀκολουθία ἐψάλη στὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Νικολάου τοῦ Πτωχοκομείου, χωρὶς καμμίαν ἰδιαίτερη διατύπωσιν καὶ εἰδοποίησιν, πολὺ ἀπλῆ καὶ ἀπέριττη, μὲ ἓνα καὶ μόνον ἱερέα, ὅπως τὸ ἐζήτησε, καὶ πολλὰ πολλὰ λουλούδια, πού τόσον τ' ἀγαποῦσε.

Δὲν ἤθελε ν' ἀσχοληθῇ κανεὶς μὲ τὸν θάνατό της καὶ ἔγραφε: «Παρακαλῶ νὰ μὴ μὲ πενήθῃ κανεὶς». Μὰ ὅσοι ἐδιάβασαν τὸ ἀγγελτήριον ἔτρεξαν στὴ μικρὴ ἐκκλησίαν νὰ παρευρεθοῦν στὴ στενὴ καὶ ὀδυνηρὰ τελετῇ. Καὶ ἦσαν πολλοί, ἅπειροι οἱ φίλοι, οἱ συνεργάται, οἱ θαυμασταί, οἱ εὐεργετηθέντες. Δείγμα τῆς ἀγάπης καὶ ἐκτιμήσεως, πού εἶχεν ἡ Ἑλληνικὴ κοινωνία γιὰ τὴν Ρ. Γεωργαντᾶ, εἶναι καὶ τὰ ποσὰ πού προσεφέρθησαν εἰς μνήμην της: 83,800 δρχ., ἐξ ὧν 56,700 ὑπὲρ τοῦ Ἐθν. Συμβ. Ἑλλην. καὶ τῆς «Κονίστρας» του στὰ Πετράλωνα, «οἰκοπέδου δηλ. παιγνιδίων τῶν παιδιῶν τῆς γειτονιάς», πού ἦταν καὶ τὸ τελευταῖον ὄνειρόν της.

Δὲν εἶχε παιδιὰ καὶ υἱοθέτησε τὰ ξένα, τὰ πολλὰ. Τὰ φτερά της ἐσκέπαζαν τὴ μεγάλη οἰκογένειαν γιὰ νὰ τῆς χαρίσουν λίγη εὐτυχία. Τὸ ὄνειρόν της ἦτο ἡ καλυτέρευσις τοῦ Ἑλληνόπαιδος ἢ δημιουργία μιᾶς γενεᾶς μὲ γερὸ σῶμα, γερὸ μυαλὸ καὶ ποτισμένης μὲ τὸ ἰδανικόν, πού ἐνέπνευσε στοὺς προγόνους μας τὰ μεγαλόπρεπα ἔργα των.

Στὸ σπίτι της εὕρισκαν μιὰ θερμὴ, ἀναπαυτικὴ, καλαίσθητη φωνή, μὲ ἐγκάρδια ἀνυπόκριτη ὑποδοχή, ὅλοι οἱ περαστικοὶ διανοούμενοι, ἄνθρωποι δράσεως καὶ ἐκλεκτοὶ ἄνθρωποι τῶν γραμμάτων, ἄνθρωποι ἀνωτέρας καλλιέργειας ψυχῆς καὶ πνεύματος, ἀλλὰ καὶ οἱ ταπεινοὶ καὶ οἱ ἀμόρφωτοι καὶ αἱ ἀπλᾶι παιδικαὶ ὑπάρξεις, πού ἤρχοντο νὰ πάρουν μιὰ ἀχτίδα χαρᾶς, κάποιο δῶρον χρήσιμο ἢ εὐχάριστο ἀπὸ τὸ εὐεργετικὸν χέρι της, πού ἤξερε μὲ τόση λεπτότητα καὶ καλωσύνη νὰ ὑφαίνῃ τὴν

ἀτμόσφαιρα τῆς χαρᾶς καὶ τῆς ἀνακουφίσεως γύρω ἀπὸ τὸν πόνο καὶ τὴν πίκρα τῆς ζωῆς.

Γυναῖκα μὲ μεγάλη ἐξυπνάδα, ἀλλὰ καὶ μὲ μεγαλύτερη καρδιά, συμπαθοῦσε κάθε ἀδύνατο πλᾶσμα καὶ προσπαθοῦσε νὰ τὸ βοηθήσῃ, νὰ τὸ στηρίξῃ μὲ κάθε τρόπον. Ἀφιέρωσε στὸ παιδί τὰ εὐγενέστερα αἰσθήματά της. Καὶ εἶχε δίκην, γιὰτὶ δὲν ὑπάρχει εὐγενέστερο ἰδανικόν ἀπὸ τὴν περίθαλψιν, ἀπὸ τὴν ἀνάδειξιν τοῦ παιδιοῦ. Καὶ εἶναι ἀκόμη ζωηρὰ στὴ μνήμην μου ἡ εἰκὼν τῆς τελευταίας φιλικῆς, εὐγενικῆς ὑποδοχῆς, πού μοῦ εἶχε κάμει στὸ καλαίσθητο ἐνδιατήριόν της ἡ ἐκλεκτὴ φίλη καὶ μεγάλη Ἑλληνὶς πατριώτισ, τὸν περασμένον Ἀπρίλιον 1937. Εἶναι θὰ ἴδῃ στὸ κομψὸ καὶ φιλόξενο σαλόνι της μιὰ ὁμάδα εὐγενικῶν διανοουμένων κυριῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων θ' ἀναφέρω μόνον μερικὰς τῆς ὁποῖας κατὰ τύχην ἐνθυμοῦμαι ἅς μὲ συγχωρήσουν ὅσες λησμονῶ.

Ναί, ἦνρα ἐκεῖ τόσες γνωστές: τὴν συγγραφέα δίδα Ἑλλὴ Ἀποστολίδου, τὴν θραβευμένην ἀπὸ τὴν Ἀκαδημίαν μας κ. Δίπλα—Μαλάμου, τὴν Διευθύντριαν τῆς «Ἑλληνίδος» κ. Ρουσοπούλου, τὴν διαπρεπὴ φιλόλογον δίδα Παπᾶ, τὴν κ. Κοκόλη, ψυχὴν τῆς «Κονίστρας» τῶν Πετράλων.

Μὰ πῶς θὰ μπορέσω νὰ σᾶς μεταδώσω τὶς ἀπολαυστικὰς στιγμὰς, πού πέρασα ἐκεῖνο τὸ ἀπόγευμα μέσα στὴν ἐξαιρετικὰ πνευματικὴ ἐκεῖνη ἀτμόσφαιρα; Ἡ κ. Κοκόλη μᾶς περιέγραψε τὴν εὐεργετικὴν δρᾶσιν τῆς «Κονίστρας», τὴν ἐκπολιτιστικὴν δρᾶσιν της στὰ παιδιὰ τοῦ λαοῦ μας. Μὲ πόσῃν ἀγάπην, μὲ πόσον αἶσθημα μᾶς περιέγραψε τὰ παιγνίδια τῶν παιδιῶν τοῦ λαοῦ, ποδναι ἡ ψυχὴ τοῦ Ἐθνoῦς μας, τὸν ψυχικὸν πόνον μερικῶν γιὰ τὴν ἄγρια βιοπάλη, πού τ' ἀναγκάζει νὰ ἐργάζωνται ἀπὸ τὴν πρώτη παιδικὴ ἡλικία σὲ καταθλιπτικὴ καὶ ἀνθυγιεινὴ ἐργασία, τοὺς μικροκαυγάδες μερικῶν, τὴν συγκινητικὴ ἐκδήλωσιν τῆς ἐμπιστοσύνης στὴν ψυχικὴ μητέρα τους τὴν ὁργανώτριαν τῆς «Κονίστρας», τὸν αἰσθηματικὸν πλοῦτον μερικῶν παιδιῶν, τὴν ἀλληλεγγύην τους καὶ τὴν ἀλληλοβοηθειάν τους.

Καὶ ἡ καρδιά μου κτυποῦσε δυνατὰ, πολὺ δυνατὰ, ἀπὸ συγκίνησιν, μὲ τὴν παραστατικὴν καὶ τόσο ζωντανὴν περιγραφὴν.

Καὶ ἀρχίζει κατόπιν ἡ δνὶς Παπᾶ, μὲ τὴν εὐνλωττίαν της νὰ μᾶς διαβάσῃ, τί νομίζετε; Ἐκθέσεις τῶν μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου πάνω σὲ χωρία τοῦ Ὁμήρου. Καὶ νόμιζε κανεὶς πῶς ἦσαν ἐκθέσεις φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου τοῦλάχιστον, αἱ ἐκθέσεις αὐταὶ τῶν γυμνασίουπαιδῶν, τῶν γυμνασιοκοριτσιῶν. Τί παρατηρητικότητα, τί βαθεῖα ἀνάλυσιν τοῦ θέματος, τί φωτεινὴ κρίσις πάνω στὸ μεγαλοφυὲς ἀριστοῦργημα τοῦ ἀθάνατου ποιητοῦ. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα αὐτὸ ὠφειλετο στὴν μέθοδον τῆς καθηγητρίας των, πού μὲ πόσῃν παραστατικότητά μᾶς ἀνέλυσε. Καὶ ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον ἐδιάβαζε τὰς ἐκθέσεις της ἡ δνὶς Παπᾶ καὶ ἡ ὑπερφηγανεία της, ἡ τόσον δικαία διὰ τὴν πρόδον τῶν μαθητῶν της καὶ ἡ στοργή, θάλεγε κανεὶς ἡ μητρικὴ μὲ τὴν ὁποίαν ἐτόνιζε, ἀνεδείκνυε κάθε πολῦτιμον τῆς σκέψης πετράδι πάνω στὸ ὠραῖο-

μορφο, τὸ ὠραιογραμμένον μαθητικὸ πνευματικὸν προῖόν ἦσαν πολὺ συγκινητικά.

Ν' ἀναφέρωμε καὶ τὸ πλοῦσιον κυλικεῖον, πού μᾶς περίμενε μετὰ τὴν πνευματικὴν αὐτὴν πανδαισίαν; Ἴσως πρέπει, γιὰ νὰ δεῖξωμεν, ὅτι ἡ Γυναικα, ἡ φύλαξις τῆς ἐστίας, δὲν ὑστεροῦσε διόλου μπρὸς στὸν μεγάλο κοινωνικόν, πατριωτικόν καὶ φιλανθρωπικόν παράγοντα, πού ἐνεσάρκωνε. Καὶ ἀποχαιρέτησαμε γιὰ τελευταία φορὰ πού νὰ τὸ φανταζόμεθα—μὲ χίλια εὐχαριστῶ τὴν ἐκλεκτὴν Ἑλληνίδα, γιὰ τὸ ἀπολαυστικὸν ἀπόγευμα, πού μᾶς ἔχарισε καὶ πού ἄθελα φέρνει στὸ νοῦν μας τὰ τελευταῖα λόγια τοῦ ἄρθρου τῆς ἀγαπητῆς κ. Ἑλ. Σιφναίου: «Ἡ Ραλλοῦ Γεωργαντᾶ ἀφῆκε» αὐτὴ τὴ ζωὴ... Δὲν ἔσθυσεν ὁμως... Μέσα στὶς ψυχὰς μᾶς ἀφῆσε μιὰ διαδατάρικη φεινοβοδολή μιὰ γλυκεῖαν ἀνάμνησιν, πού δὲν θὰ ἐξαλειφθῇ ποτε....»

Κατόπιν ἡ ἐκλεκτὴ δημοσιογράφος καὶ διηγηματογράφος κ. Δ. Σεβαστοπούλου—Κοκκῶν—ἠ ἀνέφερε διάφορα ἀποσπάσματα ἐκ τοῦ τόμου τῆς «Ἑλληνίδος», τοῦ ἀφιερωμένου εἰς μνήμην τῆς Ραλλοῦς Γεωργαντᾶ, τὰ σωματεῖα πού ἔστειλαν συλλυπητήρια γράμματα καὶ ψηφίσματα καὶ τὴν διαθήκην τῆς Ρ. Γεωργαντᾶ. Ἡ δὲ κ. Κλεον. Καβούρ μὲ τὴν ἑλκυστικὴν καὶ θερμὴν ἀπαγγελίαν της συνεκίνησε τὸ ἀκροατήριον, ἀπαγγείλασα τὸ ὠραῖον, αἰσθητικὸν ποίημα τῆς Μυρτιώτισσας, τὸ ἀφιερωμένον στὴν φιλάνθρωπον καὶ διαλεχτὴν Ἑλληνίδα:

Ὅχι γιὰ νὰ πάρεις, γιὰ νὰ δώσεις
ἦλθες στὴ ζωή....

Κ' ἔτσι ἔληξεν ἡ συγκινητικὴ ἐορτή.

Ἀλεξάνδρεια, Ἰανουάριος 1938

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΤΟΥ

Οἱ νεκροί, γιὰ τοὺς ὁποίους διατηροῦμε στοργικὴν θύμην, δὲν εἶναι ποτὲ ἐντελῶς πεθασμένοι.



Ἀπὸ τὰ Τραγούδια τῆς Μοναξιάς

Νοσταλγικά χτυπᾷ ἡ καρδιά μου στὴν ἀνάμνησιν τῶν περασμένων πού ἔσθυσαν ἐρώτων. Σὰν τὰ παιδάκια πού ξυπνώντας κλειοῦν τὰ βλέφαρα νὰ ξαναδοῦν καὶ πάλι τ' ὄνειρό των. Πέρασε κ' ἔσθυσε τὸ χιτὲς καὶ πάει μὲ τ' ἄλλὰ τὰ σβυστά κλωνί. Τὸ αὐριό, τὸ μεθαύριο, μοιάζουν βλεφαρὰ κλειστὰ πού τῶν ματιῶν δὲ φαίρουμα μαῦρο τὸ γρῶμα γιὰ οὐρανί.

ΔΙΑΛΕΧΤΗ ΖΕΥΓΩΛΗ



Ο Άγώνας τών Γυναικών της Κίνας

Τά μάτια του κόσμου είναι στραμμένα κατ' αὐτάς στην "Απω Ανατολή, όπου διεξάγεται αίματη πόλεμος μεταξύ τών δύο λαών της κιτρίνης φυλής. Ἡ χειραφέτης τών γυναικών της Κίνας συντελεῖται θραδέως καί ἤρχισε μόλις κατὰ τίς τρεῖς τελευταῖες δεκαετηρίδες με τόν πόλεμο ὅμως ἡ εξέλιξις τους κάμνει ἄλματα καί ἤδη μανθάνομεν, ὅτι στρατολογοῦνται καί πολεμοῦν στό πλάι τών ἀνδρῶν, γιά νά υπερασπίσουν τόν τόπο τους ἀπό τήν εἰσβολή τοῦ ἔχθρου.

Χάριν τών ἀναγνωστριῶν μας κάμνομεν μιᾶ σύντομη ἐπισκόπησι τῆς ἐξελίξεως αὐτῆς. Δύο πρωτόγονα στοιχεῖα κυριαρχοῦν-στήν κοσμογονία τῆς Κίνας: τὸ Γιάγκ καί τὸ Γέν, ἡ θετική καί ἡ ἀρνητική ἀρχή, ὁ οὐρανὸς καί ἡ γῆ, τὸ ἰσχυρὸν καί τὸ ἀσθενές, πού ὑπάρχουν σέ ὅλα τὰ φυσικά φαινόμενα. Αὐτὲς οἱ πρωταρχικὲς δυνάμεις στὸν κόσμο ἀντιπροσωπεύουν, κατὰ παλῆαν σινικήν δοξασίαν, τὴν ἀνδρική καί τὴν γυναικεῖα ψυχὴ, ὁ δὲ ἄνθρωπος παράγεται καί ἀπὸ τίς δυὸ δυνάμεις, ὑπὸ τὴν ἐννοίαν, ὅτι στὸν ἄνδρα κυριαρχεῖ τὸ Γιάγκ, τὸ ἐνεργητικόν, καί στὴ γυναῖκα τὸ Γέν, τὸ παθητικόν. Ἡ ζωὴ τῆς οἰκογενείας ριζώνει στὸ ἀρσενικὸ στοιχεῖο καί ὁ προπάτορας ἐξακολουθεῖ νά ζῇ στοὺς ἄρρενες ἀπογόνους. Ἡ γυναῖκα, μόλις διὰ τοῦ γάμου μπαίνει στὴ ζωὴ τότε μόνον ἀποκτᾷ προγόνους, στοὺς ὁποίους τὴν παρουσιάζουν κατὰ τὴν παντριά. Ἡ Κινέζα με τὸ νά δεχθῇ τὸ Γιάγκ, ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσι ν' ἀφοσιωθῇ ἐντελῶς στὴν εὐημέρια τῆς οἰκογενείας.

—Η ΜΕΧΡΙ ΤΟΥΔΕ ΑΝΑΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Πρὶν ἀπὸ 50 χρόνια ἐλάχιστη προσοχὴ ἔδιδαν εἰς τὴν Κίνα στὰ κορίτσια. Ἡ γέννησίς τους ἦταν ἀνεπιθύμητ' τοῦναντίον, ὅταν ἐγεννᾶτο ἀγόρι, ἐγίνοντο οἰκογενειακὲς γιορτές, γιὰ τὸ νεογέννητο ἐξασφαλίζονταν ἡ λατρεία τών προγόνων.

Τὸ κορίτσι τὸ ἐκλείναν μέσα στὸ σπίτι καί

αὐτὸ ἦταν ὁ κόσμος του. Δὲν τοῦ ἔδιδαν καμμιὰ παιδεία, οὔτε εἶχε κανένα σύνδεσμο με τὸν ἔξω κόσμο. Περιορίζονταν νά μαγειρεύῃ, νά πλύνῃ, νά ράβῃ ἔτσι ἡ κοινωνία, ἡ οἰκογένεια, τ' ἀδέρφια εἶχαν τὴν ἀντίληψι, ὅτι αἱ γυναῖκες καθυστεροῦν ὡς πρὸς τὸ μυαλὸ καί ὅτι τὸ πνεῦμά τους δὲν μπορεῖ νά μορφωθῇ. Ἡ σχολικὴ ἐκπαίδευσις ἦταν ἐπομένως ἄσκοπη γιά τὰ κορίτσια, ἀφοῦ τὸ σπίτι δὲν θά εἶχεν ἀπ' αὐτὴ καμμιὰ ὠφέλεια. Μέσα στὸ σπίτι τίς ἐφύλαγαν αὐστηρά· δὲν τοὺς ἐπιτρέπονταν οὔτε στὸ παράθυρο νά πᾶν, μὴ τίς κακολογήσῃ ὁ γείτονας. Μπρὸς σέ ξένους δὲν ἔπρεπε οὔτε νά γελάσουν, μὴ τυχὸν νομίσουν, ὅτι θέλουν νά τίς προσέξουν. Ὅταν ἡ κόρη ἔμπαινε στὴν ἡθῆ, οἱ γονεῖς διάλεγαν τὸν ἄνδρα τῆς κατὰ τὸ γοῦστο τους· τὸ κορίτσι δὲν εἶχε καμμιὰ γνώμη, οὔτε τὸ ρωτοῦσαν ἂν τὸν θέλῃ, οὔτε ἤξερε ἂν θά εἶναι μαζί της καλὸς ἢ σκληρὸς. Ὅταν οἱ γονεῖς ἦσαν ἱκανοποιημένοι καί τὰ ὠροσκόπια τών μελλονύμφων εὐνοϊκά, ἐτοιμάζονταν ὁ γάμος. Σάν ἤθελαν οἱ γονεῖς νά καλλιτερεύσουν τὴν οἰκονομική τους κατάστασι, ἔδιδαν τὴν κόρη σέ ἄνδρα γέρο, ἀλλὰ πλούσιο, πού τὴν ἔπαιρνε ὡς τετάρτη ἢ πέμπτη γυναῖκα. Τότε ἡ μοῖρα τῆς ἦταν νά ὑποταχθῇ στίς προηγούμενες γυναῖκες καί νά ὑφίσταται μύριες ταπεινώσεις. Εἶναι γωνιστὸ πόσον σκληρὰ ἦταν ἄλλοτε ἡ τύχη τῆς νύμφης στὴν Κίνα. Μὲ ἄλλους ἄνδρες, πού ἤρχοντο γιά ἐπίσκεψι στὸ σπίτι, δὲν τῆς ἐπέτρεπαν νά μιλήσῃ. Ἀλλὰ καί ὅταν ἦταν μητέρα τριῶν ἢ τεσσάρων παιδιῶν, ποτὲ δὲν παρακάθονταν στὸ τραπέζι νά φάῃ με τὸν ἄνδρα καί τὴν πεθερά της, ἀλλὰ τοὺς ὑπηρετοῦσε. Ὁ ἄνδρας ἔτρωγε μόνος ἢ με τοὺς γονεῖς του. Ἡ νέα γυναῖκα, πού ἔδειχνεν ἀφοσίωσι στὸν ἄνδρα τῆς θεωροῦνταν ἀδιάνθρωπη. Τὴν εὐνοιά του ἐκέρδιζε μόνον με τὸ νά φέρνῃ στὸν κόσμο παιδιὰ καί μάλιστα ἀγόρια, γιά νά μὴ παρακινήσουν τὰ πεθερικά τὸ γιοῦ νά πάρῃ ἄλλη γυναῖκα.

Ἡ παλῆα Κίνα ἀνεγνώριζε διαφορὲς περι-

πτώσεις διαζυγίου: ζηλοτυπία, ἀνικανότητα νά γεννήσῃ ἀγόρια, φλυαρία, κακογλωσσία κ.τ.τ., εἶχεν ὅμως καί τρεῖς ὅρους, πού ἐμπόδιζαν τὸν σύζυγο νά ζητήσῃ διαζύγιο: 1) Τὴ συμμετοχὴ τῆς γυναῖκας στὸ τριετὲς πένθος, γιά ἕνα ἀπὸ τοὺς γονεῖς τοῦ ἀνδρός. 2) Τὴν ἀπόκτησι πλούτου τοῦ ἀνδρός μετὰ τὸν γάμον καί 3) Τὴν ἔλλειψι πατρικοῦ σπιτιοῦ τῆς γυναῖκας, ὅπου θά τὴν ξανάστελνε.

—ΜΟΝΤΕΡΝΕΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Ἡ λύτρωσις ἀπ' ὅλα αὐτὰ τὰ μαρτύρια ἤλθε γιά τὴν Κινέζα στὴν ἀρχὴ τοῦ αἰῶνος, ὅταν οἱ πρωτοπόρισες τῆς ἐκπαίδευσως τών κοριτσιῶν ἐπῆγαν στὴ Σιγγαπούρη ἀπὸ πόρτα σὲ πόρτα, γιά νά πείσουν τοὺς γονεῖς νά στείλουν τὰ κορίτσια τους στὸ σχολεῖο. Οἱ περισσότεροι γονεῖς ἔκαμαν στὴν ἀρχὴ τὸν κουφὸ, μὰ ὕστερα ἀπὸ πολλὰς προσπάθειες, θρέθη-καν γονεῖς με εὐρύτερες ἀντιλήψεις, πού ἔσπασαν τίς παλῆς παραδόσεις καί ἔμαθαν στὰ κορίτσια τους γράμματα. Τόσον αὐξήσεν ὁ ἀριθμὸς τών μαθητριῶν, πού ἀναγκάστηκαν νά χτίσουν καί ἄλλα σχολεῖα θηλέων. Σήμερα δὲ σπουδάζουν πολλὰς Κινέζες στὰ πανεπιστήμια τῆς Δύσεως.

Ἔτσι μπόρεσαν οἱ γυναῖκες στὴν Κίνα νά ἐξελιχθοῦν πνευματικῶς καί ν' ἀποκτήσουν ἐλευθερία καί ὑπόληψι. Ἐκτοτε ἄλλαξε ριζικῶς ἡ θέσις τῆς νύμφης μέσα στὴν οἰκογένεια τοῦ συζύγου. Στούς νεονύμφους δὲν ἀπαγορεύεται πιά νά δείχνουν τὴν ἀμοιβαία ἀγάπην τους. Ἐνῶ ἄλλοτε ἡ μόνη τῆς φροντίδα ἦταν ἡ ἄνεσις τοῦ συζύγου, σήμερα, ἕνεκα τῆς ἀνατροφῆς καί τῆς μορφώσεώς της, ἡ Κινέζα εἶνε ἡ σύντροφός του καί ἀπόλυτα ἰσοτιμῇ. Πρὸ 20 ἀκόμα χρόνων δὲν ἔβλεπαν ποτὲ στὸ δρόμο ἄνδρα νά περιπατῇ με τὴν γυναῖκά του· σήμερα εἶνε συνηθέστατο. Ἡ ἐξέλιξις αὐτὴ ἐπετεύχθη θέθαις γιὰτὶ με τὰ καλῆτερα μέσα συγκοινωνίας ἡῶξῃσε καί ἡ ἀστυφιλία. Ἡ πολυδάπανος ζωὴ στίς πόλεις περιώρυσεν αὐτομάτως τὴν Κινεζικὴ οἰκογένεια στὰ καθ' ἑαυτὰ τῆς μέλη, ἐκεῖ δὲ ἐξφευγαν καί ἀπὸ τὸ δεσποτισμὸ τών γερόντων. Οἱ νεαρές γυναῖκες δὲν συναινοῦν πλέον νά ζοῦν με τὴν πεθερά καί τίς κουνιάδες. Νέες καί πρὸ φυσικὲς σχέσεις ἐγεννήθησαν μετὰ τῶν δύο φύλων κι' αὐτὲς δὲν ταιριάζουν γιά τὰ χωριά, οὔτε κάμνουν τὴν ἐπιστροφή στὸ χωριὸ ἐπιθυμητῇ.

Βαθμὸν προσαρμώσθηκε στὴν πρόοδο αὐτὴ καί ἡ νομοθεσία. Στὴν Ἐθνοσυνέλευσι τοῦ Νανκίγκ τὸ 1931 ἀντιπροσωπεύονταν καί αἱ γυναῖκες, μετὰ δὲ τὴν κατάληψι τῆς Μαντσουρίας μπῆκαν πρὸς τὸν δημοσιότητα με τὴν

ἰδρυσιν τών Ἀντι-Ἰαπωνικῶν γυναικείων ὁργανώσεων καί τοῦ σωματείου τῆς Ἐθνικῆς Σωτηρίας. Σήμερα ὅμως ἡ προσοχὴ ὅλης τῆς Κίνας εἶναι ἀπεσπασμένη στὸν ἐμπαθητικὸν ἀγῶνα τών γυναικῶν γιά τὴν ἰσοτιμίαν με τὸν ἄνδρα.

Ἡ κρίσις, πού περνᾷ σήμερα ὁ φεμινισμὸς στὴν Κίνα, ἐξαρτᾶται κυρίως ἀπὸ τὴν ἀτομικὴ ἀντίληψιν τοῦ καθενός. Ὅσοι παρεδέχθησαν ἐν μέρει μόνον τοὺς Εὐρωπαϊκοὺς θεσμούς, προβάλλουν κυρίως οἰκονομικοὺς λόγους (τὸ κοινὸ νοικοκυριὸ ὡς οἰκονομικώτερον καί τὴν ἐν μεγάλῳ καλλιέργειαν τῆς γῆς), εἶναι δὲ τῆς γνώμης ὅτι τ' ἀγαθὰ τοῦ παλαιοῦ οἰκογενειακοῦ συστήματος δὲν ἰσοφαρίζουν πρὸς τὸ μειονέκτημα τὸ νά φορτῶνεται μ' εὐθύνας ὁ οἰκογενειάρχης καί νά συντηρῇ κατ' ἀνάγκην ἀνεργὰ καί ὀκνηρά μέλη τῆς οἰκογενείας, πρᾶγμα, πού ἄγει σὲ καυγάδες, ραδιουργίες, καταπιέσεις, ἐνίοτε καί σ' αὐτοκτονίες. Ἄλλοι πάλιν δείχνουν ἐλάχιστη συμπάθεια γιά τὸ χειραφετημένο κίνημα τών γυναικῶν, ἰδίως ἀποδοκιμάζουν τὴ συμπεριφορὰ τους, τὸ ἐκκεντρικὸν τοὺς ντύσιμο καί τὴν ἐμφάνισίν τους σὲ δημόσια διασκεδαστικὰ κέντρα. Τὸ δὲ κοσμικο-κονφουκιανὸ πνεῦμα ἐν τέλει πού θασιλεύει ἀκόμα σὲ μεγάλο μέρος τοῦ Κινεζικοῦ λαοῦ, δὲν ἔχει καμμιάν ἀντίληψιν γι' αὐτοῦ τοῦ εἶδους Εὐρωπαϊσμο καί ἀτομικισμό. Ἡ κίνησις τῆς «Νέας Ζωῆς» δείχνει ὡς τόσο, ὅτι αὐξάνει ὁ κύκλος ἐκείνων πού θέλουν νά ἐπιστρέψουν στὸ πνεῦμα τοῦ Κονφουκίου, καί πού τότε μόνον διαθλέπουν στίς φεμινιστικὴς κινήσεις ἕνα καλῆτερον μέλλον, ὅταν οἱ γυναικεῖες ὁργανώσεις συνεργασθοῦν με τὰ «λί» (τ. ἐ. με τίς ἀρχές γιά τὴν συμβίωσι τών ἀνθρώπων). Ὅσο δὲ μορφώνεται ἡ Κινέζα, τόσο περισσότερον θ' ἀναγνωρίσῃ — ἔτσι τοῦλάχιστον ἐλπίζουν — ὅτι αἱ παραδόσεις καί τὰ παλὰ ἔθιμα δὲν μποροῦν νά καταργηθοῦν μόνον καί μόνον ἐπειδὴ ἀνήκουν στὸ παρελθόν. Ἀλλὰ καί ἂν διαδοθῇ ἡ ἀντίληψις αὐτὴ σ' εὐρείαν κλίμακα μετὰ τῶν γυναικῶν τῆς Κίνας, εἶναι προβληματικὸν ποῖον γυναικεῖον τύπον θά δημιουργήσῃ τὸ νέον νομικὸν καθεστὼς καί πού ἐν γένει θά καταλήξουν οἱ ἀγῶνες τους. Με τὸ ζήτημα ὅμως αὐτὸ θίγομεν τὸ μεγάλο πρόβλημα τῆς Κίνας: Θά ἐγκαταλείψῃ ἄρα γε τίς ἐπιρροὰς πού εἰσέδυσαν ἀπὸ τὴν Δύσιν καί θά ἐπιστρέψῃ πρὸς τὸ παλὸν κοσμικὸ σύστημα, πρὸς τὸν θαθεῖα σεβόμενον νόμον τοῦ Τσάο; Ἡ ἔκβασις τοῦ μεγαλειώδους ἐσωτερικοῦ μεταρρυθμιστικοῦ φαινομένου γιά τὸν Κινεζικὸ λαὸν θά ἐξαρτηθῇ κατ' οὐσίαν ἀπὸ τὴν ἐπιστροφή του ἢ μὴ πρὸς τὸν Κονφουκιισμό, τὸν Βουδισμό καί τὸν Τσάοισμό.

Βασιλικό Θέατρο

Μολιέρου: Οί Πανουργίες του Σκαπέν.—Οί Ψευτοσπουδαίες

Σε μία αξιολογική κατάταξη των θησαυρών της παγκόσμιας δραματικής τέχνης, το Μολιερικό έργο μπορεί να τοποθετηθεί ύστερα απ' την Αισχύλεια και Σοφοκλεία δημιουργία, ύστερα απ' το Σαίξπηρικό αριστούργημα.

Συγγραφέας, ήθοποιος και σκηνοθέτης ο Μολιέρος, όπως ο Αισχύλος και ο Σαίξπηρ, έχει μαζί τους το κοινό γνώρισμα των αυθεντικών δημιουργών, που ή σκέψη τους βρίσκει απήχηση σ' όλους τους λαούς και σ' όλες τις εποχές. Το κοινό άκόμα γνώρισμα των μεγαλοφυών δραματουργών, που μέσ' το ακατάλυτο απ' το χρόνο έργο τους, Ισορροπούν όλα τα γνήσια θεατρικά στοιχεία, ο Μολιέρος ένσαρκώνει την κωμωδία στην πιο ύψηλή και πλατειά εκδήλωσή της. Με την πηγαία φαιδρή του διάθεση κατορθώνει να θίγει ανθρώπινες γελοιότητες, ταπεινά ένστικτα, πάθη και μικροαθλιότητες της ζωής, χωρίς να στερευή ποτέ το εύεργετικό γέλιο του.

Ο Γκαίτε μιλώντας για τον κορυφαίο αυτό δραματουργό, λέει, ότι «καταπλήσσει, μά κανείς δεν τολμά να τον μιμηθί. Είναι ό,τι τελειότερο δημιουργήθηκε στο είδος αυτό. Κυβέρνησε τα ήθη του καιρού του, χωρίς ποτέ να κυβερνηθί απ' αυτά».

Μέσ' το 17ο Γαλλικό αιώνα, εποχή, που κάθε πνευματική και καλλιτεχνική εκδήλωση γύρευε να ντυθί τη δανεική τήβεννο του έλληνορωμαϊκού κλασικισμού, ο Μολιέρος άντέταξε το άδρό γαλλικό πνεύμα. Στους έκτροχιασμούς των άριστοκρατών και στα καμώματα των κομποφανών, άντέταξε τη μεστή σκέψη του, το σίγουρο γούστο του, και τον αστικό συντηρισμό του.

Μέσ' το θέατρό του βρίσκει το χονδρό άθυρόστομο λαϊκό χωρατό, και μαζί εκείνη τη λεπτότατη είρωνεία, τη χαριτωμένη κατεργαριά, το έξυπνο πείραγμα, που συνθέτουν το ασύγκριτο σε φρεσκάδα γαλλικό πνεύμα.

Πολλά χρωστά ο Μολιέρος στη μεσαιωνική γαλλική φάρσα, στο σύγχρονό του λαϊκό θέατρο των σαλτιμπάγκων, πολλά στο λατινικό θέατρο, μά περισσότερα στην αυτοσχέδια Ιταλική κωμωδία. Ο θεατρικώτατος ρυθμός της comedia al'improvviso πλημμυρίζει το έργο του, αλλά στον εύθυμο του ρυθμό έβαλε άρμονίες γεμάτες ανθρώπινο περιεχόμενο. Έφευρε δλόκληρη φιλολογία μορφασμών

και σωματικών κινήσεων — γράφει ο Ραμών Φερνάντες. Αντίθετα με ό,τι γενικά πιστεύεται, ή τεραστία αξία του Μολιέρου έγκειται στο ότι κατώρθωσε να θγάλη το θέατρο από τη λογοτεχνία, ή σωστότερα, τη θεατρική λογοτεχνία απ' τη λογοτεχνία.

□

Το Βασιλικό θέατρο ως σήμερα παρουσίασε τρία Μολιερικά έργα, με τρεις διάφορους σκηνοθέτες, τον άείμνηστον Φώτο Πολίτη, τον κ. Ροντήρη και τον κ. Ματσούκη.

Γενικά μπορεί να είπωθί, πως καμιά απ' τις τρεις αυτές έκτελέσεις δεν ίκανοποίησε άπόλυτα και άπό άδυναμία στην έρμηνεία των ήθοποιών, έκτός μεμονωμένων εξαίρέσεων, και άπό παραπλανημένη σκηνοθετική αντίληψη για τον τρόπο του άνεβάσματος. Ίσως ή ρεαλιστική άπόδοση να μη μάς θρίσκη σύμφωνους, τουλάχιστον για ώρισμένα μολιερικά έργα, όπως π. χ. «Οί πανουργίες του Σκαπέν».

Ειδικότερα για τη σκηνοθεσία του κ. Ματσούκη, άν και δεν μπορεί να κριθί ή αξία ένός νέου σκηνοθέτη από ένα και μόνο έργο, πρέπει να διαπιστωθί μ' εύχαρίστηση, ότι ο νέος σκηνοθέτης του Βασιλικού έργάστηκε μ' ένθουσιασμό και ζήλο, παρ' όλες τις δυσχέρειες που είχε ν' αντιμετώπιση.

Παρά τη ρεαλιστική έρμηνεία του έργου, που δεν έπιδιοκμαζουμε, και μάλιστα στο Σκαπέν, έν τούτοις στη χαραγμένη γραμμή κίνησε με άνεση τους ήθοποιούς του, με φυσικότητα, με μπρίο και προσπάθησε να τους παρουσιάση με όμοιογένεια. Είναι γνωστό πόσο δύσκολο είναι τουτό για Έλληνες ήθοποιούς, και πόσο δυσκολότερο άκόμα για τους ήθοποιούς του Βασιλικού.

Ο κ. Μαμίας όμως, παρ' όλη την ασθματικότητα και τη φωνητική του μονοτονία, στά σημεία τουλάχιστον, που φαινόταν ότι τηρούσε τη διδασκαλία του Ματσούκη, κατώρθωσε να νάρμοονίση την άπόδοσή του με τους συναδέλφους του κ. κ. Εύθυμίου και Ταλάνον, και να παρουσιάση μαζί τους άρμονικό σύνολο, καθώς και με την κ. Μαρία Άλκαίου. Η νέα αυτή ήθοποιός, με τη δροσερή εμφάνισή της και το ζωντανό παίξιμό της εξέλισσεται πολύ ίκανοποιητικά.

Οί κ. κ. Λεπενιώτης, Μαλλιαγρός, και ή δις

Νικηφοράκη άποτελούν ιδιαίτερη ομάδα ασύνδετη και άπειθάρχητη.

Όσο για τις «Ψευτοσπουδαίες» παίχθηκαν απ' τους τρεις πρωταγωνιστές κατά τρεις διαφορετικούς τρόπους. Άπ' αυτούς μονάχα ή δις Έλένη Παπαδάκη άπέδωσε το σωστό «στυλ» της precisité όπως άσφαλώς κανένας άλλος Έλληνας ήθοποιός δεν θα μπορούσε να άποδώση, με την παρατήρηση όμως, ότι ήταν έξω απ' το κωμικό Μολιερικό τόνο.

Ο κ. Δενδραμής με την άτυχη μπουφόνικη έρμηνεία του, έδειξε ότι άγνοεί ως ποιά σημείο πρέπει να φθάση ή έπιτήδευσή του. Όσο για την κ. Μιράντα, ή υπόκρισή της δεν ήταν καθόλου πνευματική.

Τά σκηνικά του κ. Κλώνη χωρίς καμιά προσπάθεια φαντασίας, τά εξαίσια όμως κοστούμια του κ. Φωκά και ιδιαίτερα των «Ψευτοσπουδαίων» είναι απ' τά καλλίτερα μέσ' το παγκόσμιο θέατρο.

Κλαίστ: «Πρίγκηπας του Χόμπουργ»

Ο Έρρίκος φόν Κλαίστ, από τους λιγώτερο γνωστούς στην Ελλάδα συγγραφείς, είναι από τους μεγαλύτερους Γερμανούς δραματουργούς. Εκείνος, που στά τέλη του 18ου και στις αρχές του 19ου αιώνα, χωρίς να σταθί άρνητης μπρός στην κλασσική παράδοση, περιέκλεισε μέσ' το έργο του άπειρα στοιχεία του γερμανικού ρωμαντισμού.

Τόν ρωμαντισμό, το παγκόσμιο τουτό αίσθητικό κίνημα, που άντέταξε στον όρθολογισμό των ούμανιστών την αθόρμητη έμπνευση και έντύπωση, που ζήτησε μιάν άμεσώτερη και πλατύτερη άνταπόκριση με τη φύση και ύψώθηκε ένάντια στο κλασσικισμό, τον βρίσκει μέσ' τη γερμανική τέχνη, συνταιριασμένο με ό,τι θιώσιμο και εύγενές είχε ή κλασσική παράδοση, τον θλέπουμε να θάζει τη διπλή σφραγίδα του κλασσικωρωμαντισμού πάνω στην ένός Μπετόβεν. Ο Κλαίστ τραβά την ίδια όδό. ψηλή δημιουργία ένός Γκαίτε, ένός Σίλλερ. Απόγονος άριστοκρατικής οίκογένειας γεννήθηκε το 1777 στη μικρή έμπορική πόλη της Φραγκφούρτης του Όδερ και ηύτοκτόνησε στα 34 χρόνια του στις όχθες της Wansee κοντά στο Βερολίνο.

Οί βιογράφοι του σταματούν άμήχανοι μπρός σε πολλά άνεξιχνίαστα σημεία της ζωής του, και οί κριτικοί του μπρός σε πολλές άδύνατες πλευρές. Ίσως ο πρόωρος θάνατος ν' άνέκοψε μιá πορεία προς τις περιοχές της μεγαλοφυίας. Ίσως ή ίδια ή φύση του ένσαρκώμενου αυτού Βέρθερου, φύση παθολογικά εύά-

σθητη και αυτοσυγκεντρωμένη, ύστερική και όνειροπαρμένη, να στάθηκε το βασικό έμπόδιο. Τόν βρίσκει δλόκληρο μέσ' τον «Πρίγκηπα του Χόμπουργ». Έδώ έκλεισε το πατριωτικό του αίσθημα, τη φλογερή ρωμαντική πνοή του, έπιρροές του Ρουσώ, πολιτικές χίμαιρες, ιδανικά, και άκόμη το χαρακτηριστικό δυσυπόστατο των ήρώων του. Όπως ή «Πενθεσίλεια» είναι μαζί άγρια και τρυφερή, γεμάτη μίσος και έρωτα, έτσι και ο Πρίγκηπας του Χόμπουργ είναι κράμα ήρωϊσμού και δειλίας. Ψυχολογικές μεταπτώσεις, στις όποιες όμως ο Κλαίστ ύστερει. Παραμελώντας το Άριστοτελικό «δμαλώς άνόμαλο» στη διαγραφή των χαρακτήρων, παρενοχλεί το αίσθημα της πιθανότητας.

Το έργο τουτό θαλαμένο από τά χρονικά το Βράνδεμπουργ, έμποτισμένο από γερμανικό πνεύμα, άκόμα στενότερα από πρωσσικό, αλλά μαζί έχει πλατύτερο ένδιαφέρον γιατί περικλείει το αιώνιον ανθρώπινο δράμα, τη σύγκρουση του καθήκοντος και της άγάπης, της ήρωϊκής αυτοθυσίας και της ένστικτικής άγάπης στη ζωή.

Δικαιολογημένα ή διεύθυνση του Βασιλικού διάλεξε Κλαίστ, άκόμα πιο δικαιολογημένα άν είχε ήδη δείξη Γκαίτε στο Έλληνικό κοινό.

✱

Έργο πολυπρόσωπο ο «Πρίγκηπας του Χόμπουργ», άτμόσφαιρα καθαρά πρωσσική, σκηνοθεσία δυσκολοτάτη. Ό,τι εχώρισε κατά την έκτέλεση του έργου ήταν το παίξιμο της δίδος Παπαδάκη και των κ. κ. Βεάκη και Μινωτή.

Ο ρόλος της Ναταλίας ήταν για την δίδα Έλένη Παπαδάκη, ή δεύτερη έκλεκτή της δημιουργία ύστερα από την Πιραντελική Ερσίλια Ντρέι. Έπαιξε με πλήρη κατανόηση, με λεπτότητα και δραματική συγκίνηση. Ο κ. Αίμιλιος Βεάκης ως συνταγματάρχης Κότβιτς, είτε είναι, είτε δεν είναι το παίξιμό του σύμφωνο με τις άπαιτήσεις της σύγχρονης τεχνικής, παραμένει πάντα ή μεγάλη θεατρική ιδιοσυγκρασία, που παρασύρει και συγκινεί. Ο κ. Μινωτής, ως Πρίγκηπας του Χόμπουργ, έκλεκτός, δημιουργικός. Είναι πια ο καλλιτέχνης ο φθασμένος σε τεχνική και πνευματική ώριμότητα, άν κατορθώση να φθάση και σε άρτιώτερη φωνητική δεξιότητα, σε άπαλότερες και φυσικότερες φωνητικές έναλλαγές, δεν θάχη τίποτα άλλο να ζητήση στο έπίπεδο της τεχνικής.

Ο Πρίγκηπας του Χόμπουργ είναι ο μεγάλος ρόλος, ο Άρχοντας του Βράνδεμπουργ όμως εί-

και ο κύριος άξων του έργου. Δυστυχώς ο κ. Γληνός δεν κατόρθωσε να δώσει την έντύπωσή αυτή, παρ' όλη του την προσεγμένη απόδοση. Στα χέρια μιας καλλιτέρας ρεζί θα απέδιδε άσφαλώς πολύ περισσότερα.

Γιατί, τι ύστερησε στην παράσταση αυτή η. ταν η σκηνοθεσία. Ο κ. Ροντήρης συνέθεσε μερικές καλές εικόνες, έδωσε τον πρόποντα τόνο στους πρωταγωνιστές, αλλά δε στάθηκε ούτε ο έμπυχωτής του συνόλου των ήθοποιών, ούτε ο οδηγητής των νέων και μη ώριμων ακόμα καλλιτεχνών. Βέβαια ήθοποιοί της άξίας ενός Ροζάν και ενός Μυράτ, αποδίδουν περίφημα τους μικρούς άλλους τε ρόλους, που τους έμπιστεύεται το Βασιλικό, άλλ' αυτό μπορεί να γίνει και χωρίς καμιά σκηνοθετική βοήθεια. Ζήτημα είναι να έμψυχωθούν οι νέοι και άπειροι ήθοποιοί, και ο κ. Ροντήρης δεν κατορθώνει να διορθώσει ούτε στοιχειώδη μαθητικά λάθη.

Η κακή ντιζιόν του κ. Κατράκη κατέστρεψε την εισαγωγή, συνάμα ο τρόπος της πρώτης εισόδου του "Αρχοντα και της άκολουθίας του λανθασμένος" έτσι, παρ' το καλό παίξιμο του κ. Μινωτή, κάτι το πολύ ψυχρό άρχισε ν' απλώνεται άμέσως με το άνοιγμα της αύλαίας.

Η φιλότιμη καλλιτέχνις κ. Μαρσέλλου ήταν αδύνατο ν' αντικαταστήσει μια Σαπφώ. Άλκαίου ή τουλάχιστον την κ. Παξινοῦ, που ζητούσε ο ρόλος της άρχόντισσας. Άλλά δεν της έδωκε καν πώς μπαίνει στη σκηνή μια συντριμμένη από τη συμφορά γυναίκα. Ένας τόνος έρρασιτεχνισμού άρχισε να κυριαρχεί. Το περίφημο μέρος των θρήνων άτονο. Ο Κλάιστ δεν έχει αντίθετες μόνο στους χαρακτήρες των ήρώων του, έχει άπότομες μεταλλαγές και στην ατμόσφαιρα των έργων του. Ο κόμης Σπάρνεν, με το χαρούμενο άγγελμα της σωτηρίας του άρχοντα, έρχεται να μεταβάλλει την καταθλιπτική σκηνή των θρήνων σε φωτεινή ατμόσφαιρα χαράς. Είδοποιήθηκε ο τόσο καλός ήθοποιός κ. Δεστούνης για τη σοβαρή άποστολή που του άνετέθη.

Άκολουθεί η τρίτη σκηνή, περιλαμβάνουσα τ' της κηδείας ενός ήρωος. Παληότερες σκηνοθεσίες φόρτωναν το έργο με νεκρικές πομπές. Νεώτεροι σκηνοθέτες δεν πέφτουν σε τέτοιο λάθος. Ο κ. Ροντήρης θέλησε να περικόψει έντελώς την κηδεία, ακόμα και τ' σχετικά λόγια απ' το κείμενο. Τότε γιατί τ' νεκρικά έμβαστήρια, οι πένθιμες κωδωνοκρουσίες, και ξαφνικά ένα φέρετρο να φαίνεται σαν άνοιξη ή πόρτα της έκκλησις;

Όσο για την παρωδία του πρωσοικού χαιρετισμού ήταν ένα θλιβερότατο έπεισόδιο. Θυ-

μήθηκα μια σκηνοθεσία του Ράινχαρτ. Σ' ένα μετριώτατο δραματικό έργο θάζει ένα πολύ πιό ιδιόρρυθμο, άγνωστο, και άρκετά κωμικό μεσαιωνικό χαιρετισμό. Κανείς δε γέλασε. Η ζωντανή του σκηνοθεσία σκόρπιζε πνοή ζωής και άνάστηνε κοιμισμένες εποχές. Έδω σ' ένα δραματικό άριστούργημα έφθασε ένας στρατιωτικός χαιρετισμός να δώσει τόνο αυτοματισμού, μ' όλα τ' κωμικά του επακόλουθα.

Ός τόσο πρέπει να τελειώνουμε, όχι όμως πριν πούμε πως το καλό σε γραμμή σκηνικό της φυλακής, φωτισμένο από άχτίδες ήλιου ήταν το ιδεώδες πλαίσιο, πώς τ' κοστούμια του κ. Φωκά ήταν σε τόνους ταιριαστούς για το δράμα του Κλάιστ και πώς η μετάφραση του κ. Καρθαίου είναι από τις τελειότερες που γνώρισε το Νεοελληνικό Θέατρο.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Ι. ΚΑΚΟΥΡΗ

Ο λόγος περί ευτυχίας...

Άκούμε καμιά φορά νέες να λένε, πως φοβούνται να παντρευτούν γιατί βλέπουν γύρω τους δυστυχείς γάμους. Ημείς τους άπαντούμεν, πως οι έξαιρέσεις κυρίως ισχύουν. "Υστερα, είναι τόσο σίγουρες, ότι οι ευτυχείς γάμοι είναι έξαιρέσεις; Πράγματι άκούονται δυστυχώς πολλά για γάμους άσυμβίβαστους, μ' άσκεφθητε, ότι οι ευτυχείς άνθρωποι δεν έχουν ιστορία, έπομένως δεν μιλάνε γι' αυτούς. Ός τόσο υπάρχουν, έστω και να μη γίνεται λόγος γι' αυτούς. Κυττάξτε καλύτερα γύρω σας. Είμαι βεβαία πως θα ξεχωρίσετε ζευγάρια, που δεν τ' έχετε άσκεφθη, γιατί ζούν κάπως παράμερα—ή ευτυχία είναι πάντοτε έγωϊστική. άρκείται με τον έαυτό της.

Αυτά τ' ζευγάρια πρέπει ν' αναλογισθήτε, όταν σκέπτεσθε περί του σοβαρού προβλήματος του γάμου. Θα προσθέσω ακόμα, ότι η ευτυχία στη συμβίωση έξαρτάται κατά 90 % από τη γυναίκα. Έάν είσθε τελείως άποφασισμένη να κάμετε έναν γάμο ευτυχισμένο, θα το κατορθώσετε άσφαλώς. Το μεγάλο δυστύχημα είναι ότι παρ' πολλοί άνθρωποι παντρεύονται με την πρόθεση και το πείσμα, ότι δεν θα είναι εκείνοι που θα κάμουν υποχωρήσεις. Στη πρώτη διαφορά γνωμών ούτε ο ένας ούτε ο άλλος υποχωρεί κ' έτσι δημιουργείται η σύγκρουσις. Έκτός από μερικούς άνδρες με άνίατα έλαττώματα, σχεδόν όλοι οι άλλοι υποχωρούν στο τέλος στη γλυκειά γυναικεία έπιρροή. Δεν είναι σημερινή ή αλήθεια που λέει: Οι γυναίκες φτιάχνουν και χαλούν το σπίτι...

ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Έντυπώσεις

Μετά δίμηνον περίπου διακοπήν, λόγω των "Απόκρεω, ή μουσική μας κίνησις επανελήφθη με μίαν "Εκτακτον Συναυλίαν της συμφωνικής όρχήστρας, υπό την διεύθυνσιν του κ. Φίντελμπεργκ.

Το πρόγραμμα περιελάμβανεν άποκλειστικώς πολωνικήν μουσικήν—και έν τούτοις έλειπεν από αυτά ο Σοπέν,—έξετελέσθη δε με άρκετήν έπιτυχίαν. Ο κ. Φίντελμπεργκ έχει έξαιρετικήν μουσικότητα και πολύ μπρίο. Η συμπατριώτις του κ. Εβα Μπανδρόβσκα—Τούρσκα έτραγουδής με έξαιρετικήν τέχνην τέσσαρα πολωνικά τραγούδια.

Έκει όμως όπου ή Πολωνίς καλλιτέχνις άνεδείκθη τελείως, όπου συνήρπασε και συνέκίνησε και ένεθουσίασεν, ήτο το ρεσιτάλ της. Το πρόντραμμα ήρχιζε με δύο «Άριες» του Χάιντελ, τας όποιας ή κ. Μπανδρόβσκα έτραγουδής με όλην την άπαιτουμένην τέχνην. Η φωνή της διαυγής, μαλακή, άπολύτως όμοιογενής, σαν χορδή βιολιού, έχει συγχρόνως και θαυμασίαν εύκαμψίαν. Τ' πιανίσίμια της είναι τέλεια και τ' «φιλαρμόματα», το δυνάμωμα δηλ. και η ελάττωσις του ήχου επάνω εις μίαν νόταν άνυπέσθλητα. Ιδίως δε όταν έγένοντο επάνω εις τρίλλιες. Έκείνο όμως που ιδίως χάσκητριζεί την κ. Μπανδρόβσκα είναι η μεγάλη μουσικότης, ή καλλιτεχνική άπόδοσις και έρμηνεία. Με κάθε τραγούδι της ή καλλιτέχνις κατέκτα περισσότερον το κοινόν. Τ' παθητικά ισπανικά τραγούδια του Όμπραντόρ, ιδίως το θαυμάσιον Laureola και το del Caballo έξήγειον τήν ένθουσιασμόν. Εις την «Λίντα» του Δονιζέτι οι λαρυγγισμοί της, οι τρίλλιες της μ' άνεθύμισαν τας μεγαλειτέρας άοιδούς και ένόησαν έν πόνον σωστά άποκαλείται «το άηδόνι της Βαρσοβίας».

Ο ένθουσιασμός έκορυφώθη όταν έτραγουδής τ' πολωνικά τραγούδια, με έξαιρετικό μπρίο, με όλην της την ψυχήν, ιδίως του Ροζόσκι ένα Τραγούδι, από την όπερα «Καζάνόβσκα», που μοιάζει τόσο πολύ με βιεννέζικο θάλας και το όποιον ήναγκάσθη, υπό θύελλαν χειροκροτημάτων, να επαναλάβη.

Και άφού μ' έψαλλε με τόσην άπαλότητα το ώραιον «Νανούρισμα» του Γρετσάνινωφ και κατόπιν το δυσκολώτατον «Άηδόνι» του Άλάμπιεφ, έτελείωσε με τέσσερα λεπτά γαλλικά τραγούδια των Ντελίμπ, Χάν, Ντυνάρκ και Ραβέλ, ήναγκάσθη δε, έκτός προγράμματος, να τραγουδήσιν του Μάξ Ρέγκερ το «Μαρία Βιγκενλίντ» και δύο άλλα.

Σημειωτέον, ότι ή κ. Μπανδρόβσκα—Τούρσκα τραγουδεί κάθε άσμα εις την γλώσσαν του και έτσι ήκούσαμεν Ιταλικά, γερμανικά, ισπανικά, γαλλικά και πολωνικά.

Ο κ. Φαραντάτος συνέτεινε πολύ εις την άληθινήν αυτήν καλλιτεχνικήν άπόλαυσιν, με την τελείαν και λεπτοτάτην συνοδείαν εις το πιάνο.

Εις το "Ιταλικόν "Ινστιτούτον μ' έδόθη η εύκαιρία ν' άκούσωμεν την νεαράν "Ιταλίδα βιολιστρίαν Λίντα ντ' Άλμπορε. Έξετέλεσε πρόγραμμα δυσκολώτατον, με δεξιότην ά-

Θαλασσινά ντερτλήδικα

Για τή Μάρω του λουστρού, που έγινε κα-
πετανέσα
με σιλιέτο την καρδιά μου θα βαρέσω μέσα ως
μέσα.
Στο σίφουνα το μάτι μου γυρεύει να σε θρει
μες στα ζαφείρια, ως το πρυμνό που ξαπολου-
οί άφροί.

Δε θέλω γώ τ' α γρόσια και τή μπρατσέρα σου.
γρόσια για με και μπάρκο, ή θυγατέρα σου.

Σ' α γλάροι οι πόθοι άρπάζουν με την κακο-
καιριά
και πάντα έσένα κράζουν με μπάτη και βορηά.

Μπρός στην εικόνα σου γερτός πάνω στην
πλώρη κλίσια
κ' οι πλωραφροί μονάχα άκούν όσα για σένα
λέω.

Με σένα και με τ' σκoiνιά στο πέλαο παρα-
δένω
κι' όντας νεβαίνω στα πανιά στο νοῦ μου έσέ-
να φέρνω.

Με τον άγέρα τ' μπινά σαν τρίζουν σε θυ-
μοῦμαι
κι' όντας ματίζω τ' σκoiνιά μαζί σου άποκοι-
μοῦμαι.

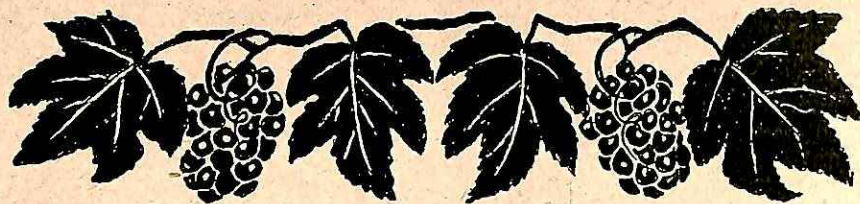
† ΑΘ. ΜΑΡΜΕΛΗΣ

(Από την «Πνοή και Τέχνη»)

Ξίαν λόγου, αλλά και με έκφρασιν. Η δοξα-
ρία της έξαιρετικής εις ήνον και σταθερότητας,
νομίζει κανείς ότι προέγεται από άνδρικό
γέρι. Έξετέλεσε την «Σακόν» του Βιτάλ, την
περίφημη σονάταν του Ταρτίνι «Τοίλλια τ' οῦ
Δισβόλου», την «Σονάταν εις ρέ έλ» του
Μπαχ και τέσσαρα άλλα έξονα νεωτέρων
Ιταλῶν συνθετῶν. Η νεοά καλλιτένις είχε
την τύχην να την συνοδεύει εις το πιάνο ο κ.
Φαραντάτος, όστις ήτο εις το στοιχείον του,
με τ' κλασσικά έξονα. Κατενευόκοροτήθησαν
και οι δύο θεομώτατα από το άκροσθήριον πέ-
σα εις το όποιον διεκρίνοντο και πολλοί καθη-
γηταί του Ωδείου και γνωστοί φιλόμουσοι.
Χωρίς να είναι κανείς προσήτης, ήμπορεί να
προεπιη εις την Λίλιαν ντ' Άλμπορε εύρύ μέ-
λον.

Εις την υπερπλήρη αίθουσαν του «Παρνα-
σου» ή κ. Μάγνη Καοατζά μ' εκάλεσε ν' ά-
κούσωμεν ένα ενδιαφέρον πρόγραμμα: Τρα-
γούδια του Καμποτζ, έβραϊκά κινέζικα, παλαιά
γαλλικά και μοντέρνα, όλόκληρον μπουκέτο,
που με την χάριν της και την έκφραστικότητα
της απέδωκεν ή καλλιτένις, καταχειροκροτή-
θεϊσα. Και βέβαια κανείς δεν θα ήμπορούσε
να τραγουδήσιν καλλιτερά της, το «Νανούρι-
σμα της Κοίτης» του Σεβασάκ και το κινέ-
ζικον τραγούδι του Ρουσέλ.
M.T.M.

Την κριτική για τή Ποιητική Συλλογή του κ. Χρ. Διαμαντο-
πούλου έγραψε στο προηνούμενο τεύχος ή κυρία "Αυαυυλλίς
Δραγουήν. Έκ τυπογραφικής άβλεψίας έτέθη ως ύπογραφή
«Α. Δραγουήν». Ζητούμεν συγγνώμην.



ΣΤΗΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Για την ανάκούφιση των πτωχών μητέρων. — Για την αναψυχή της εργατορίας.

Την 3 Μαρτίου έγιναν τα εγκαίνια της «Πα-
παστρατείου Παιδικής Στέ-
γης», που ανηγήθη δαπάναις των φιλαν-
θρώπων κ. κ. Ἀδελφών Παπαστράτου σ' ένα
υψωμα των Ἀμπελοκήπων, πίσω από το ἔκτο
στρατιωτικό νοσοκομείο. Ἐχτίστηκε με ὅλες
τις ανέσεις καὶ τις μοντέρνες ἐγκαταστάσεις,
πού πρέπει νὰ ἔχουν τὰ σημερινὰ αὐτὰ ιδρύ-
ματα. Φιλοξενεῖ τὴν ἡμέρα μικρὰ παιδιά καὶ
θρέφει ἐργαζομένων γυναικῶν, πού τὰ παρα-
δίδουν τὸ πρωῒ, πρὶν πάνε στὴ δουλειά τους
καὶ τὰ παραλαμβάνουν πάλιν τὸ βράδυ. Ἡ ὑ-
πηρεσία τὰ ξεντύνει ἀμέσως, φυλάγει τὰ ρου-
χαλάκια τους σὲ ἰδιαίτερο μπόγο, τὰ ζυγίζει,
τὰ θερμομετρεῖ, τὰ πλύνει καὶ τοὺς φορεῖ ροῦ-
χα τοῦ ιδρύματος. Ὑστερα τ' ἀπασχολοῦν,
τοὺς μαθαίνουν νὰ τραγουδοῦν, νὰ παίζουν, νὰ
λένε ποιηματάκια. Τὸ μεσημέρι ἔρχεται ἡ ὄρε-
ξις· τὰ παιδιά δὲν ἀφίνουν τίποτε ἀπ' ὅ,τι τοὺς
δίδουν. Τὸ ἀπόγευμα κοιμοῦνται λίγο σὲ κρε-
βατάκια ἐκστρατείας, τὰ ὁποῖα διπλώνονται
κατόπιν καὶ μπαίνουν σὲ ντουλάπια. Οἱ μικροὶ
τρόφιμοι εἶναι διηρημένοι σὲ δυὸ τάξεις. Ἡ
μιά περιλαμβάνει παιδάκια ἡλικίας 2-4 ἐτῶν
καὶ ἡ ἄλλη παιδιά 4-6 ½ χρόνων.

Ἄλλ' ἐκεῖνο, πού δίδει στὸ ἴδρυμα ἕνα χα-
ρακτῆρα πρωτοτυπίας, εἶναι ὅτι δέχεται καὶ
θρέφει. Ὑπὸ τὴν ἔποψιν αὐτὴν ἀποτελεῖ τιμὴ
γιὰ τὸν τόπο μας, γιατί ὡς τώρα ἡ τοιαύτη
περίθαλψις τῶν παιδιῶν ἦταν ἄγνωστη. Τὸ
μωράκι παραδίδεται ἀπὸ τὴν μητέρα, ξεντύνε-
ται, ζυγίζεται, θερμομετρεῖται καὶ τοποθετεῖ-
ται στὸ κρεβατάκι του. Ὅ,τι χρειάζεται γιὰ
τὴν τροφή του—γάλα πυκνὸ ἢ ἀραιὸ ἢ χορτό-
σουπα—προετοιμάζεται σὲ ἰδιαίτερο μαγειρεῖ-
ον. Τὸ ἴδρυμα διευθύνεται λαμπρὰ ἀπὸ τὴν δ.
Ἰορδάνου, ἀλλὰ καὶ μερικὲς κυρίες τῆς Ἀθη-
ναϊκῆς κοινωνίας παρέχουν τὶς ὑπηρεσίες τῶν
ἐξ ὁλοκλήρου δωρεάν, καθὼς καὶ ὁ παιδίατρος
κ. Διαμαντόπουλος, πού δέχεται σὲ ὠρισμένες

ἡμέρες πρὸς ἐξέτασιν παιδιά καὶ θρέφει τῆς
περιφερείας.

Ἄν καὶ πρὸ ὀλίγου έγιναν τὰ εγκαίνια, τὸ
ἴδρυμα φιλοξενεῖ ἤδη σήμερα ἐξήντα μικρὰ
παιδιά καὶ δέκα νήπια.

Τὸ Τμήμα Ἑργασίας τοῦ Ε. Σ. Ε., πού συν-
τηρεῖ στὰ Πετράλωνα βραδυνὴ Σχολὴ ἐργα-
ζομένων ἀγραμμάτων γυναικῶν, καθιέρωσε ψυ-
χαγωγικὲς Κυριακὲς ἀπογευματινὲς γιὰ τις μα-
θήτριες τῆς Σχολῆς, πού εἶναι κατὰ τὸ πλεῖ-
στον ἐργάτριες σ' ἐργοστάσια. Μαζεύονται
λοιπὸν τὶς Κυριακὲς τὸ ἀπόγευμα στὴν 8η Δημο-
τικὴ Σχολή, ὅπου γίνονται καὶ τὰ βραδυνὰ μα-
θήματα· ἐκεῖ παίζουν, γελοῦν, τραγουδοῦν, χο-
ρεύουν στὴν αὐλὴ, καὶ ἅμα βραδυάση μπαίνουν
στὴν αἴθουσα, ὅπου καίει ἡ σόμπα, καὶ ἀφοῦ
φάνε ἄφθονο ἀπογευματινὸ ψωμί, μὲ προσφάγι
καὶ γλυκά, τοὺς διαβάζουν οἱ κυρίες τῆς ὑπη-
ρεσίας κάτι τι τερπνὸ καὶ συνάμα διδακτικόν,
ἢ τοὺς γίνεται μιὰ σύντομη διάλεξι ἐπὶ θέμα-
τος γενικοῦ ἐνδιαφέροντος. Οἱ ψυχαγωγικὲς
αὐτὲς ἀπογευματινὲς ἔχουν ὡς τώρα μεγάλη
ἐπιτυχία καὶ τὸ Τμήμα Ἑργασίας ὑπερηφα-
νεύεται μὲ τὸ δίκιο του γιὰ τὸ ὠραῖο αὐτὸ ἔργο.

Δὲν εἶναι τρόπος

Τὸ πόσο σὲ λατρεύω, τὸ πόσο σ' ἀγαπῶ
τῶν ἀδυνάτων εἶναι ποτὲ νὰ σοῦ τὸ πῶ,
τί σ' ἀγαπῶ μὲ τρόπο καθόλου χωριστό,
πού μέσα στὴν καρδιά μου ἀκέρια σὲ βαστῶ.
Κι' ἡ δύναμή σου εἶναι πού τὴν ζωογονεῖ
τὴν κάνει νὰ χτυπάει τὴν κάνει νὰ κινεῖται.
Καθὼς ἐσὺ νὰ λείψεις δὲν ἔχω πλεῖδ' καρδιά·
κι' ἂν ἡ καρδιά μου μένει, δὲν ἔχω τὰ κλειδιά.
Ἐσὺ 'σαι τῆς ζωῆς μου τὸ τέλος κι' ἡ ἀρχή,
γιατ' εἶσαι τῆς καρδιάς μου τὸ αἶμα κι' ἡ ψυχὴ.
Καὶ ζῶ στὸν κόσμον μόνον ἐσένα ν' ἀγαπῶ,
μόν' ὅσο! δὲν εἶν' τρόπος ποτὲ νὰ τὸ εἰπῶ!

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΗΛΑΡΑΣ

ΑΠΟ ΤΗ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ

Νέα Βιβλία



Κριτικά Σκίτσα

Ἐλένης Σιφναίου

Τὰ Μυστικά τῆς Νταίζης

Τὰ «Μυστικά τῆς Νταίζης», τῆς κυρίας Ἐ-
λένης Σιφναίου, εἶν' ἕνα βιβλίον χαριτωμένο,
ἀποκαλυπτικόν... Ἐγὼ τοῦλάχιστον μονάχα σή-
μερα—ἀπ' τὸν πρόλογόν του—μαθαίνω ποῖα ἦταν
ἡ Νταίξη τῆς «Ἀκροπόλεως». Ὅταν τὴν ἐδιά-
βαζα, φανταζόμουν κάποιον ὥριμον δημοσιο-
γράφο—γιὰ νὰ μὴν πῶ, συχνά, μεταφραστὴ ξέ-
νων φύλλων. Μὰ, ὅποια καὶ ἂν τὰ εἶχε γραμ-
μένα ἐκεῖνα τὰ μικρὰ κομμάτια, θὰ ἔμπορου-
σα νὰ τὰ πάρω πάντα στὰ πολὺ σοβαρά: ἡ
συμπάθεια, ἡ κατανόηση καὶ ἡ εὐγένειά τους,
δὲν ἦταν καθόλου τυπικὲς· ἡ σωφροσύνη τους
ἦταν κάποτε ἀπολύτως ἀξιόλογη καὶ τὸ θάρ-
ρος τους προξενοῦσε σεβασμό.

Δὲν καταλαβαίνω ἀκριβῶς ποῖα εἶναι σήμε-
ρα ἡ διαφορὰ ἀνάμεσα σὲ τοῦτες τὶς ἱστορίες
τῆς κ. Σιφναίου καὶ σὲ τὶς λακωνικὲς, μὰ καὶ
τόσο σαφεῖς ἀπαντήσεις τῆς Νταίζης. Φαντά-
ζομαι ὅμως, ὅτι εἶναι, πῶς νὰ τὸ πῶ; μιὰ τε-
λειοποίησις μερικῶν—ἀρκετῶν—ἀπὸ
τὰ πολλὰ γράμματα, πού ἐλάβαινε τότε ἡ
Νταίξη ἀπὸ τὸ ἀνώνυμο, τὸ πονεμένο, τὸ ἄγνω-
στο πλῆθος—ἀπ' ὅσους θρῑσκόταν στὸ συνη-
θέστερο γιὰ τὴν ἀνθρώπινη μοῖρα—στὴν ἀμη-

χανία—καί, χωρὶς νὰ τὸ ξέρουν, ἐπρόσφεραν.
ἄλλοι κάπως «φιλολογικά» καὶ ἄλλοι ἁπλῶς
ἀπεγνωσμένα, τὴν πρώτην ὕλην κάποιου ἔργου
—τραγικοῦ συγχρόνως καὶ ἀληθινοῦ...

Ὅλ' αὐτὰ εἶναι τόσο πρωτότυπα! Ἕνας
ρεαλισμὸς μῖνον θὰ ἔμπορουσε νὰ ὀνομασθῇ
αὐτὸ τὸ πολύπτυχο μικρὸ ἔργο: ρεαλισμὸς,
γιατὶ θγαίνει καθ'αὐτὸ μέσα ἀπ' τὴ ζωὴ, μῖνον
γιατὶ ἐργάζεται μὲ μικρὲς γραμμὲς, ἀκόμη
κι' ὅταν θὰ ἔμπορουσε νὰ ἐργασθῇ μὲ μεγα-
λες....

Ἐκτιμῶ σ' ὅλη τῆς τὴν ἔννοια τὴ λεπτότη-
τα, πού εἶχε ἐμπνεύσει τὴν παλιὰ ἐκείνη ἐργα-
σία—ἀποστολὴ ἀληθινοῦ «πνευματικοῦ» καὶ ἐξο-
μολογητοῦ—μὰ καὶ τὸ κέφι, πού ἔχει ἐμπνεύσει
τὴ σημερινὴ μεταμόρφωσή της. Αὐτὸ τὸ κέφι
δὲν μοῦ φαίνεται καθόλου παιγνίδι μὲ τὴ δύ-
στυχία· ἴσα-ἴσα μαρτυρεῖ μιὰ ψυχικὴ δροσιά,
πού μολονότι ἡ συγγραφεὺς θρῑσκεται—ἡ ἴδια
τὸ λέγει στὸν πρόλογόν της—«στὸ τέλος τῆς δευ-
τέρας τῆς νεότητος», ἀπομένει ἀπείραχτη, χα-
ριτωμένα πολὺτιμη, εὐεργετική..

Ιωάννας Μαλανδρινόου
Στὸ Δρόμον τοῦ Ἥλιου, πρόζα.

Γερᾶτες γυναικεῖα εὐαίσθησία καὶ γυναικεῖα
ψυχὴ εἶναι καὶ οἱ μικρὲς πρόζες—πεζὰ ποιή-
ματα, σημειώματα, ἱχνογραφήματα μεγαλυτέ-
ρων ἔργων—τῆς Ἰωάννας Μαλανδρινόου, γραμ-
μένες μάλιστα καὶ μὲ τὴν ἀρκετὰ ἐπιτυχημένη
προσπάθεια προσωπικοῦ ὅφους. Τὸ λυρικό—τὸ
ὑποκειμενικό—χρῶμα εἶναι φανερό, εἶναι ἐντο-
νὸ σὲ ὅλα τους, κ' ἔτσι τὸ μικρὸ βιβλίον γίνεται,
ὡς νὰ πῆς, ποιητικόν. Ποιητικὸς καὶ ὁ σύνδε-
σμος, πού ὑπάρχει ἀνάμεσα στὰ ἀτίτλα καὶ ἀ-
ριθμημένα, τὰ ξεχωριστὰ τοῦ κεφαλαίου, ποιη-
τικοὶ ἔπειτα καὶ οἱ τίτλοι—οἱ ἀλληγορικοὶ—
πού μπαίνουν ἐπικεφαλῆς πέντ' ἑξὶ κομματιῶν
κάθε φορά. Γιὰ τὴν εὐγένεια καὶ τὴν συμπάθεια
πρὸς τὸν ἄνθρωπον—πρὸ πάντων πρὸς τὴ γυναῖ-
κα—πού πνέει σ' ὅλες τὶς σελίδες τοῦ βιβλίου,
δὲν θὰ πῶ. Μὲ τέτοιον τρόπο φαντάζεται κανεὶς
(κ' ἔρχεται, Θεέ μου!) πῶς θὰ γράφῃ μιὰ
νέα γυναῖκα.... Θὰ πῶ ὅμως γιὰ τὴ φυσιολα-
τρεία της, πού κάπου, κάπου ἀναδύεται μεγα-
λη, πλατεῖα, πένθιμη—καὶ καθόλου συνειθι-
σμένη.

Θ. Μακροπούλου
Μεσολογγίτικες ἱστορίες

Πυκνοτυπωμένο βιβλίον, μὲ πρόλογον τοῦ
Κωστή Παλαμά, κ' εἰκονογραφημένο, μὲ σκί-

τσα Γερασίμου Γρηγόρη. Σειρά από ιστορικά κ' ήθογραφικά διηγήματα που το χρώμά τους γενικά, κ' οι λεπτομέρειές τους τὰ κάμνουν αξιανάγνωστα κ' ενδιαφέροντα. Δέ θυμούνται να γνώρισα ακόμα τὸν συγγραφέα τους, ὅτε νὰ διάβασα τίποτ' ἄλλο δικό του—ἐκτός ἀν ὡς τώρα ἔγραφε μὲ ψευδώνυμο. Φαντάζομαι πὼς θάναί νέος. Βλέπω τὸ ἔργο του, ὡσάν ἀντιστοιχοῖ μέσα στὴν πεζογραφία, μ' ὅ,τι γίνεται, ἐδῶ κι' ὀλίγον καιρό, καὶ στὴν Ποίηση νὰ ξαναγεννηθῇ—ἐκεῖ—τὸ δημοτικὸ τραγούδι, νὰ συνεχισθῇ—ἐδῶ—καὶ ἡ ἠθογραφικὴ παράδοση, πού τὴν ἐδόξασαν ἕνας Καρκαθίτσας, ἕνας Παπαδιαμάντης, ἕνας Ξενόπουλος. Ὁ κ. Μακρόπουλος ἄς συνεχίσι! Πρέπει ὅμως νὰ προσέξῃ κάπως τὸ ὕφος του.. Ὑπάρχει μιά πολὺ λεπτὴ διαφορὰ ἀνάμεσα στὸ φιλολογικὸ καὶ στὸ «δημοσιογραφικὸ» γράψιμο, πού δὲν πρέπει νὰ τοῦ ξεφύγῃ.

Ἀ ρ γ η Κ ὀ ρ α κ α: Ὁράματα.

Τὸ βιβλίον τοῦ κ. Κόρακα εἶναι τὸ μόνο, ἀπὸ τὰ τέσσερα σημερινά, πού ἔχει πῖνακα περιεχομένων—κ' ἔτσι βλέπω πὼς μέσα στὸ ἐνάμισυ τυπογραφικὸ τοῦ φύλλο, χωροῦν ποιήματα ἀρκετά... Εκτιμῶ τόσο, γιὰ νὰ μὴν πῶ θαυμάζω—τὴ γονιμότητα τοῦ ποιητοῦ των, πού, ἀληθινά, δὲν περνᾷ χρόνος νὰ μὴ φανερωθῇ μὲ κάτι καινούριο, πότε στὴν ποίηση, πότε στὸ πεζό, καὶ πού τὰ ἔργα του θ' ἀποτελοῦν τώρα μιά μικρὴ βιβλιοθήκη!.. Ὡραία καὶ ποικιλοτροπα στοὺς ρυθμούς των, ποιήματα... Ἀλλὰ γιατί «Ὁράματα»; Εὐτυχῶς ὄχι... Ποιήματα σὰν «Ὁ πατέρας μου», ἡ «Μάννα μου», ἡ «Ἀδελφούλα μου», «Γριούλες», «Ἐργάτριες»—μὰ τί κάνω; Θὰ τ' ἀπαριθμήσω σχεδὸν ὅλα—ἔχουν μίαν ἀπλότητα τόσο πιὸ ταπεινόφρων καὶ τόσο πιὸ ἀνθρώπινη, ἀπὸ τὸ προβληματικὸ κάποτε μεγαλεῖο τῶν ὁ ρ α μ ᾶ τ ω ν! Μὲ σταματᾷ ξεχωριστὰ τὸ «Μοντέλλο». Μποροῦσε—πιστεύω—νὰ εἶναι μεγαλύτερο. Εἶναι ὅπως ὁποτε ἀρκετὰ ἔντονη αὐτὴ ἡ ντροπὴ που ἀνταποδίδεται μὲ μίσος. Ἡ ἀνατομία θυμίζει νεκροψία—τὴ «Νεκροψία» τῆς Ἀδα Νέγκρι.

ΤΕΛΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

«Τὸ Παιδί καὶ ἡ Μητέρα του» εἶναι ὁ τίτλος τοῦ νέου βιβλίου τῆς κ. Humphrey d' Hopton. Τὸ θέμα εἶναι ἰδιαίτερος ἐνδιαφέρον καὶ ἔχει μεγάλη κοινωνικὴν ἀξία, γιατί κατὰ τὸ λέγειν τῆς συγγραφέως, αἱ συνεργάτιδες τῆς προσεπάθησαν νὰ εἰσχωρήσουν στὸν πιὸ στενὸ κύκλο τῆς οἰκογενειακῆς ζωῆς στὶς χώρες των καὶ νὰ παραστήσουν τὰ ἀκατάλυτα δεσμὰ πού συνδέουν τὸ σημερινὸ βίο κάθε ἔθνους μὲ τὸ παρελθόν του. Ὁ καθένας θ' ἀντιληφθῇ τὴν ἀξία

ἐνὸς τοιούτου ἔργου καὶ τὴ πλατεῖα συμβολὴ του σ' ἐκεῖνο πού ὅλες οἱ χώρες τοῦ κόσμου μανθάνουν τὸ περισσότερο νὰ γνωρίσουν καὶ ν' ἀγαποῦν. Τὸ κεφάλαιον περὶ Ἑλλάδος ἔγραψε στὸ βιβλίο αὐτὸ ἡ κ. Ἀγγελικὴ Χατζημιχάλη.

Ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ—νευρολόγου κ. Κωνστ. Κατσαρᾶ ἐξεδόθη «Υ γ ε ί α καὶ Χ α ρ ᾶ», βιβλίο τερπνόν, ἐνδιαφέρον, γραμμένον σὲ ἀπλὴ γλῶσσα, προσιτὸ στὸν καθένα. «Δὲν μπορεῖ ποτέ», λέγει ὁ συγγραφεύς, «νὰ ὑπάρχῃ χαρὰ ζωῆς σ' ἕνα λαό, χωρὶς τὴν ἐξασφάλισιν πρῶτα ἀπ' ὅλα τῆς υγείας του. Εἶναι δὲ ἀπόλυτα ἀποδεδειγμένον πὼς σήμερα προχώρησε τόσο πολὺ ἡ υγιεινὴ ἀπὸ κάθε πλευρᾷ, μαζὶ μὲ τὴ διατροφή, στὴν ἱατρικὴ ἐπιστήμη, ὥστε νὰ μποροῦμε ἀναμφισβήτητα νὰ ποῦμε πὼς κατωρθώθη νὰ παρατείνεται ἡ ζωὴ στὸν ἄνθρωπον». Ὁ συγγραφεύς δίδει πολλὰς σοφὲς συμβουλές, πὼς καὶ πόσο πρέπει νὰ τραφῇ ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὴν πρώτη παιδικὴ ἡλικία ὡς τὰ γεράματά του, καὶ τονίζει ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑπερηφανεύεται ὁ Ἕλληνας γιὰ τὸ περίφημον «λιτοδίαιτον», πού ἄγει στὴ φθίσι καὶ στὴν ἐλονοσία. Συνιστῶμεν τὸ χρῆσιμο αὐτοῦ βιβλίου σὲ κάθε ἑλληνικὴ οἰκογένεια.

Τὸ Ἰνστιτούτον διεθνῶς διανοητικῆς συνεργασίας μᾶς ἔστειλε τὸ 84ον τεῦχος τῶν ἐκδόσεών του. Δημοσιεύει κυρίως ντοκουμέντα ἐπὶ τῆς διδασκαλίας τῆς ἱστορίας. Τὸ Ἰνστιτούτον ἐδρεύει στὴ Γενεύη παρὰ τῇ Κ. Τ. Ε.

Ἐνδιαφέρον καὶ διδακτικώτατον ὡς πάντοτε τὸ 13ον φυλλάδιον τοῦ περιοδικοῦ τοῦ Συλλόγου Γονέων «Πρακτικὲς Ὁδηγίαι Ἀνατροφῆς», πού ἐκυκλοφόρησε τὸν τελευταῖον μῆνα. Φέρει τὸν τίτλο «Πὼς μαθαίνει τὸ παιδί» καὶ περιέχει ἀξιόλογον μελέτην τοῦ κ. Γ. Φυλακτοπούλου, καθηγητοῦ τοῦ Κολλεγίου Ἀθηνῶν, ἐπιστημονικὴν καὶ πρακτικὴν συγχρόνως. Τὴν συνιστῶμεν ἰδιαίτερος εἰς τὰς ἀναγνώστριάς μας, διότι πολὺ θὰ τὰς βοηθήσῃ στὴ μόρφωσιν τῶν παιδιῶν των, ἐπίσης καὶ αἱ ὑποδείξεις διὰ τὴν κατ' οἶκον μελέτην, πού ἀκολουθοῦν.—Μὲ τὸ τεῦχος αὐτὸ οἱ «Πρακτικὲς Ὁδηγίαι Ἀνατροφῆς» εἰσέρχονται στὸ 4ον ἔτος τῆς ἐκδόσεως των. Εὐχόμεθα εἰς τὸν Σύλλογον Γονέων ὄχι μόνον τὴν ἰδίαν εὐδοκίμησιν διὰ τὸ τρέχον ἔτος, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐπιτυχὴ συνέχισιν τῆς τῶσον ὠφελίμου δράσεώς του ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν.

Κυκλοφορεῖ μὲ μεγάλη ἐπιτυχία τὸ νέο ἔργο τοῦ γνωστοῦ συγγραφέως κ. Ἀγγέλου Δόξα «Γυρίστε τὸ Διακόπτη». Τὸ βιβλίο αὐτὸ εἶναι συλλογὴ ἀξιολογωτάτων διηγημάτων, πού

φέρουν τὴ χαρακτηριστικὴ σφραγίδα τοῦ «παραγωγικωτάτου συγγραφέως: τὸ γλαφυρὸ ὕφος, τὴ γνωστὴ παρατηρητικότητα καὶ τὴ σύγχρονη ἀντίληψιν τῆς ζωῆς. Τὰ διηγήματα τοῦ κ. Δόξα, ζωντανὰ μ' ἐνδιαφέροντας γυναικίους τύπους, μὲ διάλογο τεχνικώτατο, ἔχουν ἤδη καταλάβει τὴ θέσιν πού τοὺς ἀξίζει στὴ νεοελληνικὴ λογοτεχνία.

Ὑπὸ τῆς κυρίας Giuseo-Coulmassi, Γαλλίδος μὲν, ἀλλὰ διὰ τοῦ γάμου τῆς Ἑλληνίδος, ἐξεδόθη συλλογὴ ποιημάτων ὑπὸ τὸν τίτλον «Mira-ges». Τὰ ποιήματα αὐτὰ διακρίνονται γιὰ τὴν λεπτότητα τῆς ἐμπνεύσεως καὶ τὴ χάριν τῶν στίχων. Στὴ γαλλικὴ σελίδα δημοσιεύομεν ἕνα τῶν ποιημάτων ἀπὸ τῆς σειράς, πού τὰ ὀνομάζει «Ἠλιοθασιλέματα Ἀττικῆς».

Κ. Ν. Κωνσταντινίδου: Ἀθάνα Λινδία καὶ μιά πυχὴ τοῦ Ροδιακοῦ πολιτισμοῦ. Ἀλεξάνδρεια 1938. Ὁ συγγραφεύς, πού ὁμολογεῖ στὸν πρόλογον τὴ ξεχωριστὴν ἀγάπην γιὰ τὸ θέμα του, πού ὁμολογουμένως περιέχει πολλὰ στοιχεῖα ἄγνωστα καὶ τόσο ἐνδιαφέροντα, περιγράφει τὰ ποιητικὰ θέληγτρα καὶ τὴ γεμάτη ἱστορικὴ ἀναμνήσεις Λίνδο καὶ ἀσχολήθηκε ἰδιαίτερος μὲ τὴν Ἀθάνα Λινδία καὶ μὲ τὸ νησί πού τὴ λάτρεψε.

Λίλας Καρανικόλα: Θέατρο γιὰ Μεγάλα παιδιά. Ἐκδόσεις Γκοβόστη. Ὁ τόμος περιέχει ἑξ ὀκτατάκια καλογραμμένα καὶ μὲ πλοκὴ ἐνδιαφέρουσιν. Ἡ συγγραφεύς ἔχει ἀναμφισβήτως δραματικὸν ταλέντο. Ἀναμένομε νὰ γράψῃ ἔργο μεγαλειότερον, πού νὰ τὸ υἱοθετήσῃ ἡ ἑλληνικὴ σκηνή.

Ἐκυκλοφόρησε πὸ 31ον τεῦχος τοῦ «Φίλο-υ τῶν Ζώων», μὲ καλλιτεχνικὴν πάντοτε ἐμφάνισιν καὶ ἐκλεκτὴν συνεργασίαν. Τὸ ἐκπολιτιστικὸν αὐτὸ ὄργανον τῆς Ἑταιρίας Προστασίας τῶν Ζώων συμπληρῶναι μίαν πενταετίαν συνεχοῦς ἐκδόσεως. Κατὰ τὴν χρονικὴν ταύτην περίοδον ὁ «Φίλος τῶν Ζώων» ἡρμήνευσε τὴν παρεξηγημένην ζωοφιλίαν καὶ μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν προεκάλεσε τὸ ἐνδιαφέρον πολλῶν, οἱ ὅποιοι τὴν ἐπολέμουν ἢ ἦσαν ἀδιάφοροι, συνήνωσε τὰς προσπάθειάς ὅλων τῶν ἐν Ἑλλάδι ζωοφίλων καὶ ἐβοήθησε σημαντικῶς εἰς τὴν δημιουργίαν εὐνοϊκῆς κοινῆς γνώμης. Μὲ τὴν εὐκαιρίαν τοῦ νέου ἔτους ὁ «Φίλος τῶν Ζώων» κάμνει ἐκκλησίαν πρὸς τοὺς ἐνδιαφερομένους, ὅπως ὑποστηρίξουν τὴν προσπάθειάν του. Συνεργασίαι ἀποστέλλονται εἰς τὸν Διευθυντὴν τοῦ περιοδικοῦ κ. Χαρίλαον Λαγουδάκη (Βουκουρεστίου 23—Ἀθῆναι). Ἐτησίαν συνδρομὴ δραχ. 50.

Ἐλάβομε: «Τὸ Παιδί», περιοδικὸν τῆς Γεν.

Μερικὲς Πρακτικὲς Συμβουλές

Ὅταν τὸ κρασί μέσα στὴ μπουτίλια πῆρε τὴ γεῦσιν τάπας ἢ μούχλας, χύσετε λίγο ἀπὸ τὸ κρασί καὶ ἀντικαταστήσατέ το μὲ μιά κουταλιά λαδιού, ταραξέτε δυνατὰ τὴν μπουτίλια καὶ ἀφήσατέ τὴν νὰ κατασταλάξῃ ἐπὶ μίαν ὥραν.

Τὸ ἐπὶ πλέον λάδι θὰ ἀπορροφήσῃ μὲ λίγο βαμβάκι.

Τὴν αἱμορραγίαν ἀπὸ τὴν μύτη σταματοῦν θάζοντας στὰ ρουθούνια βαμβάκι μὲ ὀξυζενέ.

Γιὰ νὰ θγάξτε τὸ θερνίκι ἀπὸ τὰ ἔπιπλα θάξτε σ' ἕνα δοχεῖο ἴσην ποσότητα τερεβινθίνης, οἰνοπνεύματος καὶ ἀμμωνίας. Ζεσταίνετε τὸ μίγμα σὲ ἀτμόλουτρο, μακρυνὰ ἀπὸ τὴ φωτιά. Ἐν ὅσῳ εἶναι ζεστό, μ' ἕνα πανὶ τρίβετε ἐπὶ δέκα λεπτά τὸ θερνίκι. Κατόπιν, στὴ γραμμὴ τοῦ ξύλου, τὸ ξύνετε μὲ τὸ μαχαίρι, καὶ μετὰ μὲ γυαλόχαρτο.

Οἱ ἄσπρες μπογιές, στὶς πόρτες καὶ στὰ παράθυρα λερώνονται ἀπὸ τὴν ἐπαφὴν τῶν χειρῶν. Καθαρίζονται ὅμως πολὺ εὐκόλα, ὅταν θουτήξετε σὲ ἀσβέστη ἕνα πανὶ καὶ τρίψετε καλὰ μ' αὐτὸ τοὺς λεκέδες. Κατόπιν μ' ἕνα ὑγρὸ σφουγγάρι θγάξτε τὸν ἀσβέστη, πού ἔμεινε πάνω στὶς μπογιές.

Μὴ μεταχειρίζεσθε σαποῦνι γιὰ νὰ πλύνετε τίς μεταξωτὲς κάλτσες. Πλύνετε τες μὲ νερὸ στὸ ὅποιο θράσατε ἐπὶ μίαν ὥραν πύτουρα βαλμένα μέσα σ' ἕνα σακκουλάκι.

Γιὰ νὰ θγάξτε ἀπὸ τὰ μεταξωτὰ φορέματα τοὺς λεκέδες λίπους, θάλετε τὸ λεκιασμένον μέρος ἐπάνω σὲ πετσέτα, διπλωμένην στὰ δύο, καὶ πασπαλίσετε τὸν λεκὲ μὲ τάλκ, κατόπιν σκεπᾶστέ τον μὲ στουπόχαρτο καὶ περάσατε ἀπὸ πάνω ζεστὸ σίδερο. Οἱ λεκέδες ἐξαφανίζονται ἀμέσως.

Ἑταιρείας πρὸς προστασίαν τῆς παιδικῆς καὶ ἐφηβικῆς ἡλικίας. Τεῦχος 47, Ἰαν.-Φεβρ. 1938.

Ἀτομικὴ ψυχολογία ὄργανον τῆς Ἑταιρίας πρὸς καλλιέργειαν τῆς ἀτομικῆς ψυχολογίας. Ἔτος 7ον Ἰαν.-Φεβρ. 1938.

«Μακεδονικὲς Ἡμέρες» λογοτεχνικὸ περιοδικόν, ἐκδιδόμενον στὴ Θεσσαλονίκην, ὑπὸ Βάσου Βασιλείου.

Ἰφιγένεια ἐν Ταύροις Εὐρυπίδου καὶ Γκαίτε. Ἀνάλυσις καὶ σύγκρισις. Μελέτη, ὑπὸ Ἐμμ. Δαυίδ, πρώην γεν. ἐπιθεωρητοῦ Μ. Ἐκπαιδεύσεως. Θεσσαλονίκη 1938.

Ειδήσεις

Στο νοσοκομείο του 'Ελληνικού 'Ερυθρού Σταυρού έγιναν την 27 Φεβρουαρίου τα εγκαίνια του νέου όρφου της σχολής νοσοκόμων, όπου λειτουργεί το τμήμα των διατάκτων, όπου λειτουργεί το τμήμα των διατάκτων. Περιλαμβάνει ήδη 40 μαθήτριες, που εκπαιδεύονται καθ' όλους τους κανόνες της νεωτέρας νοσηλευτικής επιστήμης.

Το νοσοκομείο Elizabeth Garreth Anderson στο Λονδίνο, που φέρει το όνομα της πρώτης 'Αγγλίδος Ιατρού, μετερρύθμισεν επί το πρακτικώτερο τη στολή των νοσοκόμων του. 'Αντί του απηρχαιομένου ενδύματος, που άπετελείτο από 6 κομμάτια, θα φορούν στο έξης ένα φόρεμα μονοκόμματο, ευκολοπέραστο, με κοντά μανίκια και κλεισμένο με 6 μόνον κουμπιά, αντί των 21 της παλαιάς στολής. — 'Ελπίζουν, ότι και τα άλλα νοσοκομεία θ' ακολουθήσουν αυτό το παράδειγμα και θ' απλοποιήσουν τη στολή των αδελφών νοσοκόμων των.

Το 'Ανώτατο Νομικό Συμβούλιο απέφάνθη επί τέλους ότι έχουν οι 'Ελληνίδες το δικαίωμα να παρίστανται ως συνήγοροι και στον 'Αρειο Πάγο. Τη στιγμή που η γυναίκα μπορεί να δικηγορή, δεν ήταν λογική η απαγόρευσις να μη παρίσταται και στο 'Ανώτατο Δικαστήριο, το όποιο, ως γνωστόν, δικάζει «τύποις» και όχι «ουσίαις» ήταν δε καιρός ν' άρθη η άσυνέπεια αυτή.

Δύο διακεκριμένες γυναίκες στην Πολωνία απέφασαν να καταπολεμήσουν τον αντισημιτισμό, που κατ'αστρέφει τόσες άθωες υπάρξεις: η χήρα και η κόρη του Πολωνού ήρωος Πιλοσούντσκι. 'Η δεσποινίς Πιλοσούντσκι που φοιτά στο Πανεπιστήμιο, εκάθισε σε θρανίον προωρισμένο για τους 'Εβραίους φοιτητάς. 'Όταν της υπέδειξαν, ότι της εφύλατταν τιμητική θέση, απήντησεν ότι το θεωρεί τιμή της να κάθεται μεταξύ των καταδιωκόμενων.

Στον Καναδά κανονίστηκε διατάγματος η πώλησις των οίνοπνευματωδών ποτών, απαγορεύεται δε στο έξης στις γυναίκες να μπαίνουν σε καπηλεία. Κρίμα που το μέτρον περιορίζεται μόνον στις γυναίκες.

Ο 'Οβελίσκος των Παρισίων πρόκειται να χρησιμεύση ως ήλιακό ρολόι. Την ιδέαν αυτήν επρότεινεν η κυρία Φλαμαριών και την άπεδέχθη το Δημοτικό Συμβούλιο. Οι πέτρινες πλάκες θα χαραχθούν και θα συγκολληθούν με χαλκό. Οι Παρισινοί θα κυττάζουν, όπως οι Αιγύπτιοι, χάμω ή σκιά θα τους λέγη την ώρα. 'Αγγλικές έφημερίδες άναφέρουν, ότι η 'Α-

μερικανίς έρευνήτρια των άρκτικών χωρών Λουίζα Μπούντ, άρχηγός και φωτογράφος της άποστολής, που άνεχώρησε το καλοκαίρι για τα φιόρδα και τους άιωνίους πάγους της Γροιλανδίας, άνεκάλυπεν εκεί σειράν ύποθαλασσίων όρέων.

Το 'Εθν. Συμβούλιον των Γυναικών της 'Ολλανδίας έζήτησεν από την κυβέρνησιν τον περιορισμόν του άριθμού των μαθητών στις τάξεις των δημοτικών σχολείων. 'Ενα διάταγμα του 1920 είχε καθορίσει τον άνώτατον άριθμόν κάθε τάξεως, το 'Εθν. Συμβούλιον όμως νομίζει ότι η έκπαιδευσις θα ήτο καλητέρα εάν οι μαθηταί ήσαν άκόμη λιγώτεροι.

Το Υπουργείον 'Εργασίας της 'Αγγλίας ήσυχολήθη τελευταίως με το ζήτημα των υπηρετιών, η όπως λέγονται εκεί, «των οικιακών υπαλλήλων». 'Η ζήτησίς των υπερβαίνει κατά πολύ την προσφορά, μόλις καλύπτεται κατά 40 %. Για να πληρωθή η έλλειψις αυτή προτείνουν διάφορα μέτρα. Πρώτον, μελετούν μία σύμβασι μεταξύ έργοδότην και υπηρετίας, που θα της χορηγή περισσότερες έλευθερίες και ώρισμένες ώρες εργασίας. 'Εκτός αυτού πρόκειται να ιδρυθή η 'Ενωσις των «Καλών νοικοκυρών», της οποίας τα μέλη θα φορούν ξεχωριστά σήματα, και θα συσταίνονται ιδιαίτερα από τα γραφεία εύρέσεως εργασίας. Τέλος πρόκειται να έκπονηθή μία βασική σύμβασις για τις υπηρέτριες και για το βοηθητικό σπιτικό προσωπικό εν γένει, όλα δε αυτά τα μέτρα τείνουν εις την άνύψωσιν του έπαγγελματος των υπηρετιών.

'Η κυβέρνησις του Καναδά διώρισεν έσχάτως τρεις γυναίκες ως πραγματογνώμονες σε κρατικές έπιτροπές. 'Η κ. Σμιθ αντιπροσωπεύει τις γυναικείες οργανώσεις στο ζήτημα της δημοσίας υγιεινής, η κ. Μέλλιγκ διωρίστηκε μέλος της έπιτροπής για τη ραδιοφωνία και η κ. 'Ιντερλαντ αντιπροσωπεύει τα συμφέροντα των άνέργων γυναικών στην έπιτροπή για τη καταπολέμησι της άνεργίας.

Οι γιορτές που θα γίνουν στο Μεσολόγγι με την ευκαιρία των 150 χρόνων από τη γέννηση του Βύρωνος, ώρίσθησαν στις 17 'Απριλίου για να συμπέσουν με την επέτειο της έξόδου του Μεσολογγίου.

'Ηρωίδα πραγματικού αλρουϊσμού είναι η Γαλλίς Ιατρος Λενγκουέρ, διευθύντρια της άποικίας των λεπρών εις το 'Οσιάμο της Νιγέριας. 'Η άποικία άποτελείται από δυο χωριά, ένα για τους άνδρας και άλλο για τις γυναίκες. 'Η έν λόγω Ιατρος είναι η πρώτη μη κάλογρη, που άφιέρωθηκε έκουσίως στους λε-

πρους (την υπηρεσία αυτή έκαμναν συνήθως οι μοναχές). Δεν είναι δε μόνον Ιατρος για τον συνοικισμό των λεπρών, αλλά και άρχηγός και δαιτητής.

Το 'Εθνικόν Συμβούλιον των 'Αγγλίδων μάς κάμνει γνωστόν, ότι λόγω της ζητήσεως υπηρετιών στο Λονδίνο παρατηρήθη έσχάτως συρροή «άλλοθενών κοριτσιών», που έρχονται εκεί με λίγα χρηματικά μέσα, χωρίς να γνωρίζουν άγγλικά και που πέφτουν συχνά στα χέρια έκμεταλλευτών. 'Η 'Εκτελεστική 'Επιτροπή παρακαλεί τα 'Εθν. Συμβούλια της Εύρώπης να πληροφορηθούν, υπό ποίους όρους τας κορίτσια αυτά έρχονται στην 'Αγγλία, για να μπουν υπηρέτριες, φρονεί δε ότι πρέπει αι νεάνιδες αυτές ν' άπειυθυνθούν μόνον σε γνωστά και άνεγνωρισμένα γραφεία εύρέσεως εργασίας, τα δε 'Εθν. Συμβούλια να κάμουν τις έκπατριζόμενες και δια του τύπου προσεκτικές για τους κινδύνους που διατρέχουν.

'Η πρώτη Ιατρος στην Περσία. 'Η Χανούμ 'Αγά 'Εμάν Ζαδε έδωσεν έσχάτως διπλωματικές έξετάσεις στην Ιατρική σχολή της Σορβόννης και έγκατεστάθη ως πρώτη γυναίκα Ιατρος στο 'Ιράν. Εις άναποκριτήν Παρισινής έφημερίδος είπεν, ότι έκτός από τις προοδευτικές ιδέες του πατέρα της, την διευκόλυνε στις σπουδές της στο έξωτερικό και ο ρηξικέλευθος ήγεμών του 'Ιράν, που της ύπεσχέθη και την περαιτέρω 'ΰποστηρίξιν του και θα της δώση τα μέσα για την 'ΰδρυσιν άντικαρκινικού εργαστηρίου στην Τεχεράνη. 'Η νεαρά Ιατρος έδήλωσεν, ότι δεν σκοπεύει να δράση πολιτικώς, ότι θα κάμη όμως κάθε προσπάθεια για να λάβη η σημερινή γεννεά των κοριτσιών της χώρας της μόρφωσι άλλοιώτικη από την των μητέρων τους. «Πρέπει και ήμεις να φθάσωμεν εις το να μωρη ή γυναίκα να όρξη τη ζωή και το μέλλον της, είτε θέλει να γίνη μητέρα και νοικοκυρά, ή καλλιτέχνις, Ιατρος, λογογράφος. Οι προλήψεις και οι άνισότητες της θέσεώς της άπέναντι του νόμου και στην πράξι πρέπει να καταργηθούν. Αυτό είναι το όνειρό μου... 'Ελπίζω να μπορέσω να το πραγματοποιήσω».

Και οι γυναίκες του Μεξικού φαίνεται πως θα ψηφίσουν. Ο πρόεδρος της Δημοκρατίας στρατηγός Καρντένα, υπέβαλε στη Γερουσία σχέδιον νόμου, δια του οποίου δίδεται στις γυναίκες το δικαίωμα της ψήφου. — «Θέλω», είπε, «να έπιστήσω την προσοχή σας επί της ανάγκης να μεταρρυθμισθή ο νόμος επί το δικαιοτέρον για τις γυναίκες. Ως τώρα εύρίσκονταν σε πολιτική κατωτερότητα, διότι ο νόμος τις στερούσε

το σπουδαιότερο δικαίωμα, την ψήφον! 'Όσοι ύποστηρίζουν, ότι οι γυναίκες είναι άμόρφωτες, ότι δεν μπορούν να έννοήσουν τα κοινωνικά και πολιτικά προβλήματα, ξεχνούν πόσο γρήγορα ή γυναίκα έφθασε τον άνδρα ως προς την ικανότητα και πρωτοβουλία, μόλις της άνοιξαν τις πύλες της πνευματικής ζωής. 'Ας θυμηθούμε πόσον ζήλον προσφέρουν στην όργάνωσι της εργασίας, στην έκπαίδευσιν, σκάθε είδος εργασίας, στις πιο επίπονες και επικίνδυνες, τέλος δε και τη γενναία άντίληψιν τους στα οικιακά ζητήματα, που είναι η βάση της οικονομικής ευεξίας των εργαζομένων οικογενειών».

Οι άναγνώστριές μας θα ένθυμούνται, ότι περίσιν έδόθηκε το δικαίωμα της ψήφου για τις δημοτικές έκλογές στις Βουλγαρίες, μητέρες νομίμων τέκνων. Το μέτρον αυτό ήτο προσωρινόν, γιατί ο καινούριος νόμος όρίζει ότι θα ψηφίζουν όλοι οι Βούλγαροι πολίται, άνδρες και γυναίκες, ηλικίας 21 χρόνων, υπό τον όρον να είναι παντρεμένες οι γυναίκες, χήρες ή διαζευγμένες. Φαίνεται πως στη Βουλγαρία δεν συμπαθούν τις άνύπαντρες' όλοι όμως έλπίζουν, ότι σύντομα θα ψηφίζουν όλες οι Βουλγαρίδες. 'Ο ύπουργός των 'Εσωτερικών παρουσιάζοντας τον νέον νόμο, είπεν, ότι η γυναικεία συνεργασία στα δημόσια πράγματα είχαν ως τώρα άγαθά άποτελέσματα.

'Η άσφάλεια των μητέρων έπεξετάθη έσχάτως στην 'Ιταλία και στις άγρότιδες, είνε δε ύποχρεωτική για όλες τις γυναίκες 15—50 ετών, που δουλεύουν στα κτήματα με μεροκάματο. Υπολογίζουν, ότι θα περιλαμβάνη 600.000 γυναίκες, έξ των οι 60.000 θα είναι έπιτικοι και θα λαμβάνουν έπίδομα. Κάθε άσφαλισμένη μητέρα θα δικαιούται να λαμβάνη 100 λιρέττες στη γέννησι κάθε παιδιού της. 'Η άσφάλεια χορηγεί και Ιατρικήν περιθαλψιν στις άπορες μητέρες.

'Η κυβέρνησις της 'Ιρλανδίας περιλαμβάνει για πρώτη φορά μία γυναίκα, την κυρίαν Ντέχρα Πάρκερ, που διωρίστηκε ύφυπουργός της Παιδείας. 'Η κ. Πάρκερ εργάζεται από ετών έντατικά στο 'Ενωτικό κόμμα και ήταν μέλος του πρώτου νομοθετικού συμβουλίου του Ούλστερ.

Τα μέλη του Δ. Σ. Γ. που παρευρέθησαν στη τελευταία συνεδρία της Κ.Τ.Ε., έχάρησαν που συνήντησαν την δίδα Μαργ. Χάννα, η όποία διωρίστηκε πρόξενος των 'Ηνωμένων Πολιτειών στη Γενεύη.

'Απέθανε στην έπαυλή του, στο Γκαρδόνε, ο μεγάλος 'Ιταλός ποιητής Γαβριήλ ντ' Άννούν-

τοι. Ολόκληρη η Ίταλία πενθεί τον δοξασμένο ποιητή, αλλά και τον εθνικόν ήρωα.

Η κ. Α. Χίλλ, δημοτική σύμβουλος της πόλεως Hornsey συμμετέχει ως μόνη γυναίκα στην κρατική επιτροπή στην Αγγλία, για να εξετάσει τη διανομή του βιομηχανικού εργατικού πληθυσμού στις διάφορες περιοχές της χώρας. Η κ. Χίλλ, μέλος της Ένωσης των Αγγλίδων, έχρημάτισεν επί σειράν έτών δήμαρχος του Cambridge.

Η προστασία των παιδιών και των μητέρων στην Τουρκία ρυθμίστηκε εσχάτως διά νέου εργατικού νόμου, που θελτώνει σημαντικά τους όρους εργασίας των γυναικών και παιδιών. Ως προς την νυκτερινή εργασία εφαρμόζει η Τουρκία τις διεθνείς συμβάσεις, μπορεί όμως το Υπουργείον Εργασίας να επιτρέψει για ένα διάστημα 4 ακόμη έτων την εργασίαν γυναικών και παιδιών, αν η εργασία τους κριθῇ ως απαραίτητη. Καί η προστασία των μητέρων ύπεστη τροποποίησιν. Ως τώρα ἡ ἐπαγγελματικῶς ἐργαζομένη ἔπαιρνε ἄδεια μόνον 3 ἐβδομάδες πρὸ τοῦ τοκετοῦ καὶ 3 ἐβδομάδες μετὰ. Τώρα τὸ χρονικὸν διάστημα ἐπεκτείνεται εἰς 6 ἐβδομάδες· ὁ ἐργοδότης ὁφείλει στὸ διάστημα αὐτὸ νὰ τῆς πληρώνῃ τὸ ἥμισυ τοῦ μισθοῦ, ἐὰν ἐργάστηκε τοῦλάχιστον ἐπὶ 6 μῆνες στὴν ἐπιχείρησίν του. Στὰ ἐργοστάσια πρόκειται νὰ ἐγκατασταθοῦν βρεφοκομικοὶ σταθμοί, χώροι θηλάσματος καὶ ἐντὸς τοῦ ἔτους θὰ ὁργανωθῇ ἡ ἀσφάλεια τῶν μητέρων.

Η κ. Unni Diesen υπάλληλος σὲ υπεύθυνη θέσι τοῦ Υπουργείου Γεωργίας τῆς Νορβηγίας, ἔλαβε τὸν ἀκαδημαϊκὸν τίτλον τῆς καθηγήτριας τῆς Πολιτ. Οἰκονομίας. Η κ. Diesen ἔκαμε σπουδαῖες μελέτες στὸν κλάδον τῆς ἀλιευτικῆς βιομηχανίας, πού ἀποτελεῖ σημαντικὸ μέρος τοῦ ἐξαγωγικοῦ ἐμπορίου τῆς Νορβηγίας.

Μανθάνομεν ἀπὸ τὸ Βουκουρέστι ὅτι ὁ νέος ἐκλογικὸς νόμος παρέχει στὶς Ρουμανίδες τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου· μποροῦν νὰ ἐκλέγουν, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐκλέγονται, ἀκόμη καὶ γιὰ τὴ γερουσία. Καὶ γιὰ μὲν τὴ γερουσία τὰ 50 τ. ε. τῶν μελῶν τῆς διορίζονται ἀπὸ τὸν βασιλέα, τὰ δὲ λοιπὰ ἐκλέγονται. Μεταξὺ ποίων ἀρὰ γε θὰ εἶναι οἱ γυναῖκες; Συγχάρομεν τὶς Ρουμανίδες γιὰ τὴν πρόοδον αὐτὴν, ἰδίως ὅτι στὴ σημερινὴ ἐποχὴ ἀποκοτῶν ἴσα δικαιώματα με τοὺς ἄνδρας. Ὁ κόσμος μπορεῖ ν' ἀλλάξῃ, ἀλλ' ἡ πρόοδος πάντα θὰ μένῃ.

Τὸ Θέατρο τοῦ Παιδιοῦ τῆς κ. Ἀντιγόνης Μεταξᾶ συμπληρώνοντας τὴν προσπάθειά του γιὰ τὴ χαρὰ τῶν παιδιῶν, ἔδωσε καὶ φέτος τὸν

ἀποκρηάτικο χορὸ τοῦ. Ἀπαγορεύοντας τὴν εἴσοδο στοὺς μεγάλους, ὅταν δὲν συνώδευαν μικροὺς, κατάρθωσε νὰ κρατῇ τὸ χορὸ σ' ἐπίπεδο παιδικό. Ἡ αἴθουσα ἦταν ἀποκλειστικὴ γιὰ τὸ παιχνίδι καὶ τὸ χορὸ τῶν μικρῶν καὶ οἱ διάφορες «ἀτραξιὸν» ὅ,τι πιὸ κατάλληλο γιὰ τὴν ἡλικία τους.

ΣΤΟΝ ΠΕΙΡΑΙΑ λειτουργεῖ εὐδοκίμως ἡ Φιλικὴ Ἑταιρεία Νέων, στὴν ὁποία πρωτοστατοῦν γυναῖκες καὶ νέες κοπέλλες. Ὁ σκοπὸς τῆς εἶναι ἡ καλλιτεχνικὴ καὶ διανοητικὴ ἀνάπτυξις, τοῦ παιδιοῦ. Διατηρεῖ νυκτερινὰς σολές, θερινὰς κατασκηνώσεις, ὁργανώνει κάθε χρόνο ἐκθέσεις ζωγραφικῆς, διαλέξεις καὶ συναυλίες. Φέτος μετὰ τὸ θάνατον τοῦ ἀξέχαστου Νιρβάνα ἀπεφάσισε τὴν ἔκδοσιν λευκώματος εἰς μνήμην του. Τὸ λεύκωμα ἔκτοδς ἀπὸ τὸν Νιρβάνα θὰ περιέχῃ καὶ ὕλη σκετικὴ μετὰ τὸν ἄλλο μεγάλο Πειραιώτη Λ. Πορφύρα.

Ἀλλ' ὁ κύριος σκοπὸς τῆς Φ. Ε. Ν. εἶναι, ὅπως εἴπαμε, ἡ διαπαιδαγώγησις τοῦ παιδιοῦ καὶ ἡ ἀνάπτυξις τοῦ καλλιτεχνικοῦ του αἰσθητηρίου. Γι' αὐτὸ ὁργανώσε μετὰ τὴν πρωτοβουλία τῆς δ. Μ. Νικολοπούλου Παιδικὸ ὅθεον, ὅπου παίζονται παιδικὰ ἔργα ἀποκλειστικῶς ἀπὸ παιδιὰ. Προσφέρει ἔτσι ἡ Φ.Ε.Ν. τὴ χαρὰ σ' ὁλόκληρον τὸν παιδόκοσμον τοῦ Πειραιῶς καὶ τοῦ Ν. Φαλήρου καὶ τοὺς παρέχει τὴν εὐκαιρίαν ν' ἀναπτύξουν τὸ καλλιτεχνικὸ παιδικὸ ταλέντο τους.

Φέτος μετὰ τὴ συμπλήρωσιν πενταετίας ἐδόθη καὶ μιά ἐξαιρετικὴ παράστασις. Ἐπαίχθησαν διὰ ἔξοχα τῆς γνωστῆς συνναφῆς Μαριέττας Ἐπιτανησίας. Τὸ πρῶτον ἦταν ἕνα θουμάσιο σκηνοκὸ παραμῦθι «Ἡ Ἑλένη μετὰ τοὺς κύκνους» καὶ κατόπιν ἡ ξεκαρδιστικὴ κωμῶδια «Ὁ Κουτο-Γιάννης». Μετὰ τὰ δύο αὐτὰ ἔργα μᾶς ἔδειξεν ἡ κ. Μ. Ἐπιτανησία ὅτι εὐδοκίμει στὴ συγγραφή θεατρικῶν ἔργων, ὅσο καὶ στὶς ἐπιστημονικὰς μελέτες, πού μᾶς ἔδωσε μέγχοι σήμερον. Τὰ δύο αὐτὰ ἔργα εἶναι ἐμπνευσμένα ἀπὸ δύο παραμῦθια τῆς λαογραφικῆς συλλογῆς τῆς: «Παραμῦθια ἀπὸ τὴ Ζάκυνθο», Θεσσαλονίκη 1936.

Κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΔΟΥ

Ἡ ἐν Παρισίοις διαμένουσα ἀγαπητὴ καὶ ἐκλεκτὴ συνεργάτις μας, κυρία Π. Λάσκαρι, ἔκαμε στὸ Λέιντεν τῆς Ὁλλανδίας ὡραίαν διὰλεξιν περὶ Ἑλληνικῆς λαϊκῆς τέχνης. Ἡ αἴθουσα ἦταν στολισμένη μετὰ ἄνθη ἀπὸ τὶς φοιτήτριες τῆς νεοελληνικῆς φιλολογίας καὶ ἀπὸ διάφορα ἀντικείμενα νεοελληνικῆς τέχνης, τᾶπητας, ἀσημικὰ Κερκύρας, κεντήματα, ὕφαντά κλπ. Τὸ πυκνὸν ἀκροατήριον ἐχειροκρότησεν ἐνθουσιωδῶς τὴν ὁμιλήτριαν.

Διὰ δημοσιευθέντος διατάγματος ἀπενεμήθη ὁ τίτλος τοῦ ἐκτάκτου καθηγητοῦ τῆς ἱατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν εἰς τὴν ἐν Αἰγύπτῳ διαμένουσαν ἑγκριτον ἱατρὸν κ. Ἀγγελικὴν Παναγιωτάτου.

Στήλη γιὰ τὶς μητέρες

Στὴ σελίδα αὐτὴ θὰ διαθέτουμε τακτικὰ ἕνα ὥρο καὶ γιὰ τὸ παιδί. Τὸ σπῖτι γιὰ τὴ μητέρα, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ νοηθῇ, χωρὶς τὸ κρυσταλλένιον χαρούμενον γέλιο τοῦ μικροῦ μας παιδιοῦ ἢ χωρὶς τὴν... ἐκνευριστικὴν κλάψα του, πού κι' αὐτὴ εἶναι ἕνα τραγοῦδι γιὰ τὴ μητρικὴ ψυχὴ.

Ἡ μεγάλη ὅμως αὐτὴ ἀπόλαυσις, πού μᾶς χαρίζει ἡ φύσις, γεννάει καὶ ἀπειρεὺς ὑποχρεώσεις, πού ἡ ἐκπλήρωσις τους μονάχα θὰ μᾶς καταστήσῃ ἄξιους νὰ δρέψουμε στὰ γεράματά μας τὸν καρπὸ μιᾶς εὐσυνειδητῆς καὶ καλῶς ἐννοουμένης μητρικῆς στοργῆς.

Ἡ δράση μιᾶς καλῆς μητέρας, πού πρέπει νὰ εἶναι ἀπεριόριστη, χωρίζεται σὲ ἄπειρους τομεῖς, τοὺς ὁποίους ὀφείλουμε νὰ προσέξουμε ἂν θέλουμε νὰ δημιουργήσουμε ἕνα παιδί γεμὰ τοῦ υγείας, αἰσιοδοξίας καὶ ἠθικῆς ἀρετῆς. Ὁ Σὺλωμὸς πολὺ παραστατικὰ τὸ λέει αὐτὸ μετὰ τὸ στίχο του: Στὸ τέκνον σύρριζα τὸ νοῦ, θεὸς τῆς μάννας μάτι». Ἀλλὰ τί θεὸς θὰ εἶναι τὸ μάτι μας αὐτό, καὶ πού θὰ καθοδηγήσουμε τὸ «τέκνον» μας, ἂν ἐμεῖς οἱ ἴδιες δὲν ξέρουμε περισσότερα ἀπ' αὐτό!

Γι' αὐτὸ ἡ «Ελληνίς» κάθε φορὰ θὰ δημοσιεύῃ στὴ στήλη αὐτὴ συμβουλὰς γιὰ τὶς μητέρες, πού θὰ τὶς βοηθήσουν στὸ ἔργο τους.

Κι' ἐπειδὴ «νοὺς ὑγιῆς» ἐν σώματι ὑγιεῖ

παραθέτουμε σήμερα ὁδηγίαι γιὰ τὴν παρακολούθησιν τῆς ὑγείας τοῦ παιδιοῦ.

Δὲν φτάνει νὰ φαίνεται καλὰ τὸ παιδί μας καὶ νὰ ἔχῃ ὡραία χρώματα. Πρέπει νὰ δοῦμε ἂν ἀναπτύσσεται κατ' ὅλα κανονικὰ. Συχνὰ λοιπὸν πρέπει νὰ μετᾶμε τὴν περίμετρο τοῦ θώρακος, τὸ ὕψος του καὶ τὸ πάχος του. Δὲν εἶναι καλὸ γιὰ ἕνα παιδί νὰ εἶναι οὔτε πολὺ ψηλὸ, οὔτε παχύ.

Σὰς παραθέτουμε ἕνα πινάκα σύμφωνα μετὰ τὸν ὁποῖον θὰ δῆτε ἂν τὸ παιδί σας πληροῖ τοὺς ὁρους ὑγιεινῆς πού ὀρίζει ἡ σύγχρονη ἐπιστήμη:

Ἡλικία τοῦ παιδιοῦ	Περίμετρος τοῦ θώρακος (εἰς μέτρα)	Βάρος εἰς κιλά ἀγόρια	Κορίτσια
6 ἔως 7 ἐτῶν	0.53 ἔως 0.55	20 ἔως 22	19 ἔως 21
7 — 8	0.55 — 0.56	22 — 24	21 — 23
8 — 9	0.56 — 0.57	24 — 26	24 — 25
9 — 10	0.57 — 0.58	27 — 29	25 — 28
10 — 11	0.58 — 0.60	29 — 31	29 — 31
11 — 12	0.60 — 0.63	32 — 34	31 — 35
12 — 13	0.64 — 0.66	34 — 38	32 — 36

Ἄν ἕνα παιδί παρουσιάζει μεγάλη διαφορά μετὰ τὸν ἀνωτέρω πινάκα, καλὸν εἶναι νὰ ἐρωτηθῇ ὁ ἱατρός, γιατί πιθανόν ἡ ἀφορμὴ νὰ ὀφείλεται σὲ σοβαροὺς λόγους.

Καὶ λίγη Μαγειρικὴ

Ἀγαπητὲς Ἀναγνώστριες,

Ἡ «Ελληνίς» σὰς παρακαλεῖ νὰ τῆς στείλετε πρὸς δημοσίευσιν δοκιμασμένες συνταγὰς, ἀπὸ τὰ φαγητὰ πού ἀρέσουν στοὺς ἄνδρες καὶ στὰ παιδιά σας. Καὶ γιὰ νὰ συστηματοποιήσωμε τὸ πρᾶμα, κι' ἐπειδὴ κατ' αὐτὰς γίνεται πολὺς λόγος γιὰ τὴ θρεπτικὴ ἀξία πού ἔχουν οἱ ἀγνιάνες, σὰς ζητεῖ πρῶτον νὰ τῆς σημειώσετε κατὰ ποῖον καλλίτερον τρόπο ξέρετε νὰ τὶς μαγειρέψετε.

Εἶναι γνωστὸ με πόση εὐκρίνεια ὠμιλοῦσε πάντοτε ὁ Φρανσουά ντε Κροασέ. Μία μέρα τοῦ ἔλεγε μιά κυρία:

«Ἐκεῖνο πού ἀγαπᾷ πὺ πολὺ ἀπ' ὅλα στὴ ζωὴ μου, εἶναι ἡ ἀλήθεια».

Κι' αὐτὸς τῆς ἀπήντησε γλυκύτατα:

«Ἀγαπητὴ μου φίλη, γιατί θάζετε τότε κοκκινάδι στὸ πρόσωπό σας;»

Ἡ σκέψις αὕτη θέλει μερικὲς ἐπιφυλάξεις, ἀπόλυτη ἀλήθεια δὲν ὑπάρχει ἴσως σ' αὐτὸ τὸν κόσμο.

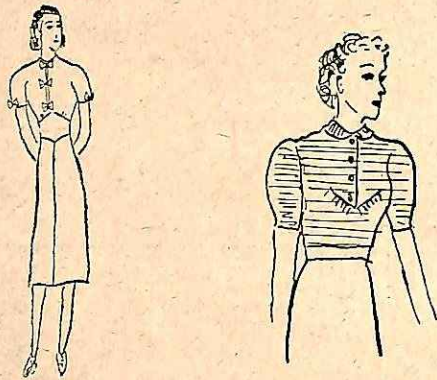
Γυναῖκες εὐτυχεῖς, πού ἡ ζωὴ τους δμῶς εἶναι δύσκολη, ὑπάρχουν πολλὰς.

ΠΑΡΚΕΤΙΝΗ LAMBO

ΜΕΤΑΞΩΤΑ ΧΡΥΣΑΛΙΔΟΣ

ΜΟΔΕΣ

Μπορούμε νά ἐλπίζουμε πῶς ὁ καιρὸς διωρ-
θώθηκε ὀριστικὰ πιά καὶ ἐπιβάλλεται νά ρίξου-
με μιὰ ματιά στὴ γκαρδαρόμπα μας καὶ νά
προσθούμε στὶς ἀπαραίτητες συμπληρώσεις.



Τὰ ταγιέρ εἶναι, ὅπως κάθε χρόνο, πολὺ τῆς
μόδας. Οἱ ζακέττες εἶναι λίγο μακρύτερες ἀπὸ
πρίν, κατεβαίνουν περίπου 27 ἑκατοστὰ κάτω
ἀπὸ τὴ μέση, ἄλλες πάλι, μακρύτερες ἀκόμα,
φθάνουν ὡς τὴ μέση τῆς φούστας. Αὐτὲς εἶναι
ἴσιες, στενές, μὲ μιὰ μικρὴ πιέτα, ἢ λόξα στὸ
κάτω μέρος, γιὰ νά δίνει φάρδος.



Ἀπαραίτητο συμπλήρωμα τῶν ταγιέρ εἶναι
οἱ μπλοῦζες. Γίνονται ἀπὸ διάφορα ὑφάσματα
ἐμπριμέ, καρὸ ἢ σκέτα. Πολλές εἶναι σὲ σχῆμα
ζιλέ, μὲ μικρὰ πιετάνια ἢ δαντέλλες.

Ἐνα ἀπλό μάλλινο φορματάκι, γαρνιρισμέ-
μὲ ἄσπρο πικέ, εἶναι πολὺ φρέσκο γιὰ τὴν ἁ-
νοιξη καὶ πολὺ τῆς μόδας. Ἐνα πανωφοράκι
μονόχρωμο ἢ σκωτσέζικο μὲ μεγάλα πέτα καὶ
τσέπες, ἢ μιὰ κάπ θὰ συμπληρώνη τὸ σύνολον.

Γιὰ νά εἰσθε πάντα καλὰ ντυμένες τὴν ἁ-
νοιξη καὶ νά ἀλλάζετε πολλὰ φορέματα, χωρὶς
να ἑοδεύετε καὶ ἀνάλογα χρήματα, μπορεῖτε νά
κάνετε τὰ ἑξῆς: Μιὰ φούστα ἀπὸ ἓνα ὑφάσμα

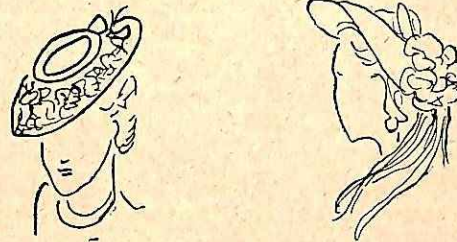
μάλλινο, μονόχρωμο, σὲ σκούρο μάλλον χρω-
ματισμό. Ἀπὸ τὸ ἴδιο ὑφάσμα θὰ κάνετε μιὰ
μικρὴ μπλοῦζα, μὲ μπάσκα, ποὺ θὰ γαρνίρετε
μὲ πικέ. Θὰ ἔχετε ἔτσι ἓνα ὠραῖο ἀπογευματι-
νὸ φόρεμα. Μὲ ἓνα καρὸ πανωφόρι ἀπὸ πᾶν
θὰ εἰσάστε πολὺ σὶκ ντυμένη.

Μὲ τὴ φούστα σας θὰ φορᾶτε μιὰ ἢ δυὸ μπλοῦ-
ζες μεταξωτὲς καὶ μιὰ ζακέττα φαντεζί μάλ-
λινη.

Μπορεῖτε νά πλέξετε καὶ μόνη σας νόστιμες
μπλοῦζες, ποὺ εἶναι ὅσο ποτὲ ἄλλοτε στὴ μόδα.

ΤΑ ΚΑΠΕΛΛΑ

Μαζὺ μὲ τὰ χειμωνιάτικα πανωφόρια καὶ τὰ
ζεστά μάλλινα φορέματα, θὰ κρυφθοῦν σὲ λίγο
στὶς ντουλάπες καὶ τὰ καστόρινα καπέλλα. Θὰ
τὰ ἀντικαταστήσουν ψάθινα, στολισμένα μὲ



πολλὰ ἄνθη καὶ κορδέλλες. Τὰ ἐφετεινὰ μον-
τέλλα θυμίζουν πολὺ ἐκεῖνα τοῦ παλίου και-
ροῦ, ποὺ ἑμοιοῦσαν μὲ φορητὰ ἀνθοπωλεῖα.

Οἱ διάφοροι Παριζιάνοι καπελλάδες ἄφησαν
ἐλεύθερη τὴ φαντασία τους καὶ μᾶς παρου-



σιάζουν τὰ πιὸ περίεργα καπέλλα. Καὶ θὰ
δοῦμε μικρές τὸκ μὲ τὸν τεπὲ σκεπασμένο ἀπὸ
φρουτὰ καὶ ἄνθη, μεγάλες καπλὶν στολισμένες
ποὺ θὰ κρύβουν σχεδὸν τὸ ἓνα μάτι καὶ κανο-
τιὲ ἀνθισμένα πάντοτε. Τὰ σκίτσας ποὺ παραθέ-
τουμε σᾶς δίνουν μιὰ ἰδέα

Παρακαλοῦμεν τὶς ἀναγνώστρίδες μας, ὅ-
σες τυχόν δὲν ἐπλήρωσαν τὴν συνδρομὴν τους,
νά τὴν ἐμβάσουν εἰς τὰ γραφεῖά μας.

"L'HÉLLÉNIS,"

Organe mensuel du Conseil National des
Femmes Héliennes

Rédaction-Administration: Rue Alex. Soutsou 26
Athènes, Avril 1938

Un supplément d'appointement est
accordé aux employées mariées
et mères de familles

Par Agnes Rhoussopoulos

La Banque de Grèce qui compte dans son
personnel un fort pourcentage de femmes, a compri
la première que le travail féminin n'est pas, com-
me on le considère encore parfois, une occupa-
tion intermédiaire jusqu'au mariage, mais bien
une nouvelle phase du mouvement social, qui com-
firme sans cesse un nombre croissant de femmes
poussées au travail par la nécessité d'un gagne-
pain.

Ce qui caractérise notre époque c'est l'entrée
de la femme cultivée dans le service public et dans
les bureaux et l'exercice des libres carrières, car,
le nombre de femmes qui travaillent dans l'agri-
culture et l'industrie est à peu près égal à celui
des hommes depuis 50 ans environ.

La femme n'entrevoit plus aujourd'hui dans le
mariage une «situation avantageuse» bien sou-
vent le gain du mari ne suffit pas à l'entretien de
la famille et elle se voit obligée de continuer son
travail pour faire l'appoint, surtout quand elle
est fonctionnaire publique ou employée de ban-
que.

L'employeur accorde à son employé un supplé-
ment d'appointement à son mariage, une alloca-
tion de famille. Il est donc juste que la femme
obtienne les mêmes prérogatives. Ceci est un vœu
que les femmes qui travaillent ont exprimé bien
souvent soit aux cours de congrès, soit par la voix
de la presse.

La Banque de Grèce est la première qui ait re-
pondu à cet appel et c'est tout à son honneur.
D'autant plus, que si nos informations sont exa-
ctes, elle est la première à appliquer cette me-
sure, non seulement en Grèce mais dans le monde
entier.

Nous incérons ci-après l'article du statut de la
Banque de Grèce se rapportant au nouveau régle-
ment du service intérieur de la Banque, qui donne
aux employées, les mêmes droits qu'à leurs col-
lègues masculins

Supplément d'appointement
aux employés mariés

I La Banque accorde à ses employés hommes
ou femmes, un supplément d'appointement s'é-
levant au 10% de leur traitement.

Ce supplément est accordé aux employées ma-
riées aux conditions suivantes.

- Quand elles sont mères de famille.
- Quand le mari ne travaille pas dans une so-
ciété qui lui verse déjà un supplément d'appointement pour sa femme.
- Quand le mari n'est pas dans une situation
aisée.

La Banque accorde également aux employés
mariés, hommes ou femmes, ayant des enfants,
un supplément s'élevant à 5%, par enfant, pour
les garçons jusqu'à l'âge de 18 ans, pour les fil-
lis jusqu'à leur mariage ou leur entrée au travail.
Et bien entendu, pour le personnel féminin, sous
la réserve que le mari ne soit pas employé à la Ban-
que

d) Le même supplément pour les enfants, est
accordé aux employés hommes ou femmes, quand
ils sont veufs ou divorcés et gardent les enfants
à leur charge.

«L'Enfant et sa Mère à travers le Monde».
Tel est le titre d'un ouvrage réalisé sur l'initiative
et sous la direction de Mme. Humphery d'Hon-
froi et paru à la librairie Plon.

D'un sujet particulièrement attachant ce li-
vre est aussi un ouvrage de haute portée sociale
car, selon le désir que Mme d'Honfroi leur expri-
mait, ses collaboratrices ont essayé de pénétrer
au plus intime de la vie familiale de leur pays et
de démontrer les liens indestructibles rattachant
la vie actuelle de chaque nation à son passé. On
conçoit l'intérêt d'une œuvre ainsi réalisée et sa
large contribution à ce que tous les pays du monde
apprennent à se mieux connaître et par conséquence
à s'aimer. Le chapitre sur la Grèce est écrit dan-
ce livre par Mme. Ang. Hadjimihali.

Mirages poèmes par Lucie Guico-Coulmassis,
vice-présidente de la Société des écrivains Dau-
phinois. Nous publions ci-dessous quelques beaux
vers de la poétesse française mais grecque par son
mariage.

Sur Athènes

(Couchants d'Attique).

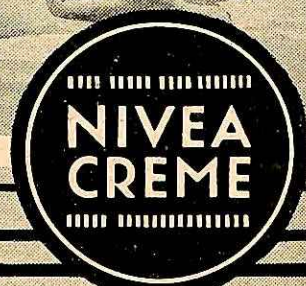
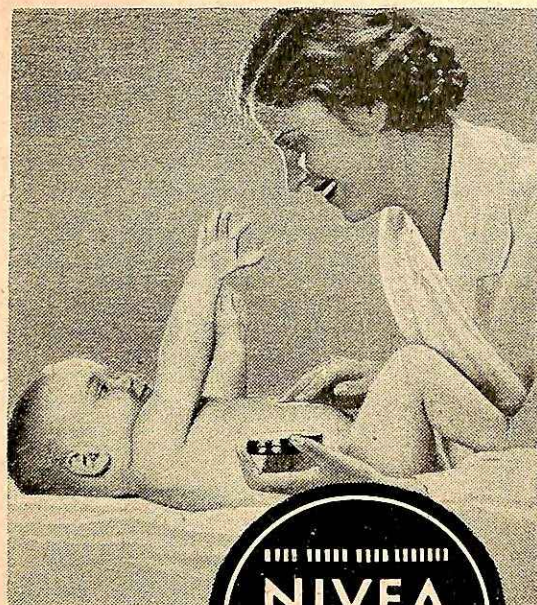
Roses qui vous fanez au creux de ces collines
Couleur de violette, effeuillez lentement
Vos pétales de feu prolongez le moment
Où vos grâces, avant celles du soir, cheminent.
Sur Athènes la blanche, et sur ses marbres blonds,
Où le soleil se fond dans le grain de la pierre,
Plus beaux d'être blessés et pétris de lumière,
Roses effeuillez—vous et couronnez leur front.
Mais des pins—parasols déjà drapés de nuit
L'ombre semble monter vers les pures colonnes
Tandis que les cyprès flambeaux éteints, frisson-
nent,
Une étoile fleurit sur le Temple détruit.

NIVEA

Διά την περιποίησιν
τῶν παιδιῶν

Τὸ τρυφερόν καὶ εὐαίσθητον δέρμα τοῦ παιδιοῦ ἔχει ἀνάγκην ἀπὸ ἑνὸς εἰδικόν μέσον περιποιήσεως. Διὰ τοῦτο, ὡς προσεκτικὴ μητέρα, μεταχειρίζεσθε τὴν παγκοσμίως δοκιμασμένην κρέμαν NIVEA. Ἡ NIVEA καθαρίζει τὸ δέρμα καὶ τὸ δυναμώνει, ὥστε νὰ δύναται νὰ ἀντέχῃ εἰς τὴν ὑγρασίαν. Ἡ NIVEA ἐμποδίζει τοὺς ἐρεθισμοὺς καὶ τὰ ξεδάματα καὶ χαρίζει στὰ παιδιά ἐκείνο τὸ ὥραϊο, μαλακὸ καὶ θελούδινο δέρμα, τὸ ὁποῖον ἀρέσει εἰς ὅλους.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ Εἰς ὅλα τὰ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ ΚΑΙ ΜΥΡΩΠΕΙΑ
Τὸ μικρὸν κυτίον δραχ. 8.50, τὸ μεσαῖον
δραχ. 15, τὸ μεγάλον δραχ. 30.



ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ — ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1893

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΙΣ ΤΑΣ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑΣ ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΕΙΣ ΑΡΙΘΜΟΝ ΠΑΣΗΣ ΑΛΛΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ
ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ, ΑΙΓΥΠΤΩ ΚΑΙ ΚΥΠΡΩ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΙΔΡΥΘΕΙΣ ΥΠΟ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

THE BANK OF TRUST COMPANY 205, West 33rd St. NEW YORK

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣ ΔΡΑΧΜΑΣ ΕΝ ΟΨΕΙ ΚΑΙ ΕΠΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ

ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑΣ ΟΡΟΥΣ

Νομικὸν Γραφεῖον

Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ἑλληνίδων

Παρέχει δωρεὰν συμβουλὰς

Ἐκάστην Πέμπτην 12 - 1 μ. μ.

Ὁδὸς Ἀλεξάνδρου Σούτσου 26



ΡΑΠΤΕΤΕ ΔΙ' ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΚΟΠΩΣ ΚΑΙ ΤΑΧΕΩΣ
ΜΕ ΤΟΝ ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΤΗΡΑ ΣΙΓΓΕΡ

Ἐφαρμόζεται με μίαν βίδα εἰς οἰανδήποτε ραπτομηχανήν. Παρέχεται
ΔΩΡΕΑΝ πρὸς δοκιμὴν ἐπὶ 8 ΗΜΕΡΑΣ.

ΔΩΡΕΑΝ διδασκαλία κεντημάτων καὶ διαφόρων Ποικιλιμάτων με τὸν ΜΑΛΛΟΡΑ-
ΦΕΑ ΣΙΓΓΕΡ καθὼς καὶ κοπτικῆς με ΙΧΝΑΡΙΑ ΣΙΓΓΕΡ δι' ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτε-
ρικὰ φορέματα ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ παιδίων.

ΡΑΠΤΟΜΗΧΑΝΑΙ ΣΙΓΓΕΡ
ΜΕ ΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΗΤΟΙΣ

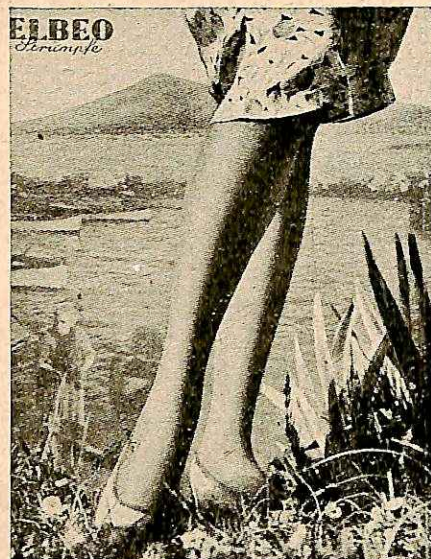


ΠΡΩΙ ΚΑΙ
ΒΡΑΔΥ

OREODONT

ΔΑΜΒΕΡΓΗ





ELBEO

Ἡ καλύτερα Κάλτσα
γιὰ τὸν καλύτερο κόσμον

Πυκναὶ περιπάτου
καὶ διαφανεῖς ἀνάποδες
βραδυνές.

Πωλοῦνται εἰς ὅλα τὰ καλὰ
Καταστήματα εἰς τιμὰς ἀπολύτως
ὠρισμένες.

ΑΠΟΘΗΚΗ ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΕΩΣ
ΓΙΑΝΝΟΥΤΣΙΚΟΣ & ΠΕΤΣΙΑΒΑΣ Α.Ε.
ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 44-46 - ΤΗΛ. 21-315 - ΑΘΗΝΑΙ

ΠΡΟΙ ΚΑΙ ΒΡΑΔΥ OREODONT ΔΑΜΒΕΡΓΗ

**Ἀπαραίτητος συντελεστής διὰ τὴν ἐπιτυχίαν
τῶν γλυκισμάτων σας.**

ΤΑ ΓΛΥΚΙΣΜΑΤΑ ΣΑΣ θὰ εἶνε πλέον εὐπαρουσίαστα
καὶ ἀφράτα ὅταν χρησιμοποιήτε τὴν **ΡΟΓΙΑΛ
ΜΠΕΚΙΝ ΠΑΟΥΝΤΕΡ**.

Διότι, ἡ **ΡΟΓΙΑΛ ΜΠΕΚΙΝ ΠΑΟΥΝΤΕΡ** εἶνε συσκευ-
ασία παγκοσμίου φήμης μὴ συγκρινομένη μετὰ κα-
νὲν ἰδιοκατασκευάσμα τοῦ εἴδους αὐτοῦ.

Διότι, δὲν περιέχει στυψίν, οὔτε ἄλλην βλαβεράν οὐ-
σίαν, ἀλλὰ παράγεται ἀπὸ τὰ πλέον ὑγιεινὰ καὶ
ἀγνὰ συστατικά.

Διότι, δὲν μαυρίζει τὸ γλύκισμα καὶ δὲν πικρίζει στὴ
γεῦσιν. Τὴν χρησιμοποιοῦν δὲ ἑκατομμύρια νοικοκυ-
ρῶν σ' ὅλον τὸν κόσμον διότι ἔχουν ἐμπιστοσύνη σ'
αὐτήν.

Βιβλία μετὰ συνταγὰς Ζαχαροπλαστικῆς ἀποστέλλει τῷ
αἰτοῦντι δωρεάν
Γεν. Ἀντιπρόσωπος **Ν. Μ. ΑΠΕΡΓΗΣ** Εὐριπίδου 57.



ROYAL

BAKING POWDER

ΙΔΕΑ

**Ἄν ἔλθουν
τὰ σὰς πόρτ'
ὅτι:**



ἡ κόρη τοῦ μπακάλη σὰς πανδρεύθηκε μ' ἕναν
ἑκατομμυριούχον ἀμερικανό, διότι μετεχειρίζετο
τὴν πούδρα **ΠΟΜΠΕΙΑ**.

Μὴν τὸ ὑποτιθέσθε

ΠΙΣΤΕΨΕΤΕ, ΟΜΩΣ, ΟΤΙ:

με τὴν πούδρα **ΠΟΜΠΕΙΑ**, ὃ
ΠΙΒΕΡ μᾶς παρουσιάζει μίαν ποιό-
τητα καλὴν, ἀνταξίαν μετὰ τὰς παρα-
δόσεις τῆς γαλλικῆς Ἀρωματο-
ποιίας, ἀλλὰ καὶ ἀνταξίαν τῆς πε-
λατείας τοῦ **ΠΙΒΕΡ** στὸν κόσμον
ὁλόκληρον.



ΜΗΝΥΤΟΡ

Εἰς ἕκαστον κυτίον τῆς πούδρας **ΠΟΜΠΕΙΑ** μετὰ
τὴν μπλέ ταινίαν θὰ εὕρητε καὶ ἕν δείγμα τῆς κρέ-
μας **MATITE**.



ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1841

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡΧ. 1.205.000.000

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ (ΤΗ: 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1937) 10.271.000.000

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΔΡΟΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡ. Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
ΙΔΡΥΤΗΣ
1841

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ:

Ἅγιος Νικόλαος (Κρήτη)	Θήρα	Μιτυλήνη
Αργίριον	Ἰθάκη	Ναύπακτος
Αργυιά	Ἰστιάδα (Ζηροχώριον)	Ναύπλιον
Ἀθῆναι:	Ἰωάννινα	Νιγρίτα
Υπ)μα, ὁδὸς Μητροπόλεως 9	Καβάλλα	Ξάνθη
» ἐν Καλλιθέα	Καλάβρυτα	Ὁρεστιάς
» ἐν Νέᾳ Ἰωνίᾳ	Καλάμαι	Παξοὶ
» ἐν Παγκρατίῳ	Καλαμπάκα	Παπάδος (Μυτιλήνης)
Αἴγιον	Καρδίτσα	Πάτρα
Ἀλεξανδρούπολις	Καρλόβαση (Σάμου)	Πειραιεὺς
Ἀλμυρὸς	Καρπενήσιον	Πλωμάριον (Μυτιλήνης)
Ἀμαλιάς	Καρναὶ (Ἅγιον Ὅρος)	Πόρος
Ἀμύνταιον (Σόροβιτς)	Καστορία	Ποταμὸς
Ἀμφίκλεια	Κατερίνη	Πρέβεζα
Ἀμφισσα	Κέρκυρα	Πύλος
Ἄνδρος	Κιλκίς	Πύργος
Ἀργοστόλιον	Κοζάνη	Ρεθύμνη (Κρήτης)
Ἄρτα	Κομοτινή	Σέρραι
Ἀταλάντη	Κόρινθος	Σητεία (Κρήτης)
Βέροια	Κύθηρα	Σικυννία (Κιάτον)
Βόλος	Κύμη	Σκιάθος
Γρεβενά	Κυπαρισσία	Σουφλίον
Γύθειον	Λαγκαδᾶς	Σπάρτη
Δημητσάνα	Λαμία	Σύρος
Διδημότειχον	Λάρισα	Τρίγκαλα
Δράμα	Λεβάδεια	Τρίπολις
Ἐδεσσα	Λευκάς	Φάρσαλα
Ἐλασσών	Λήμνος	Φλώρινα
Ἐλευθερούπολις (Πράβιον)	Λιμὴν Βαθέως (Σάμου)	Χαλκίς
Ζάκυνθος	Μεγαλόπολις	Χανιά (Κρήτης)
Ἡράκλειον (Κρήτης)	Μεσολόγγιον	Χίος
Θεσσαλονίκη	Μεσσήνη	
Θήβαι		

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΑΙΓΥΠΤῳ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ: Rue Stamboul No 17

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ εἰς ὅλας τὰς χώρας τοῦ Ἐξωτερικοῦ

HELLENIC BANK TRUST COMPANY, NEW YORK: 51 Maiden Lane

Ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, συμφώνως μὲ τὸς νόμους τῆς Πολιτείας τῆς Νέας Ὑόρκης, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΟΛΟΣΧΕΡῶΣ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΑ \$ 1.350.000